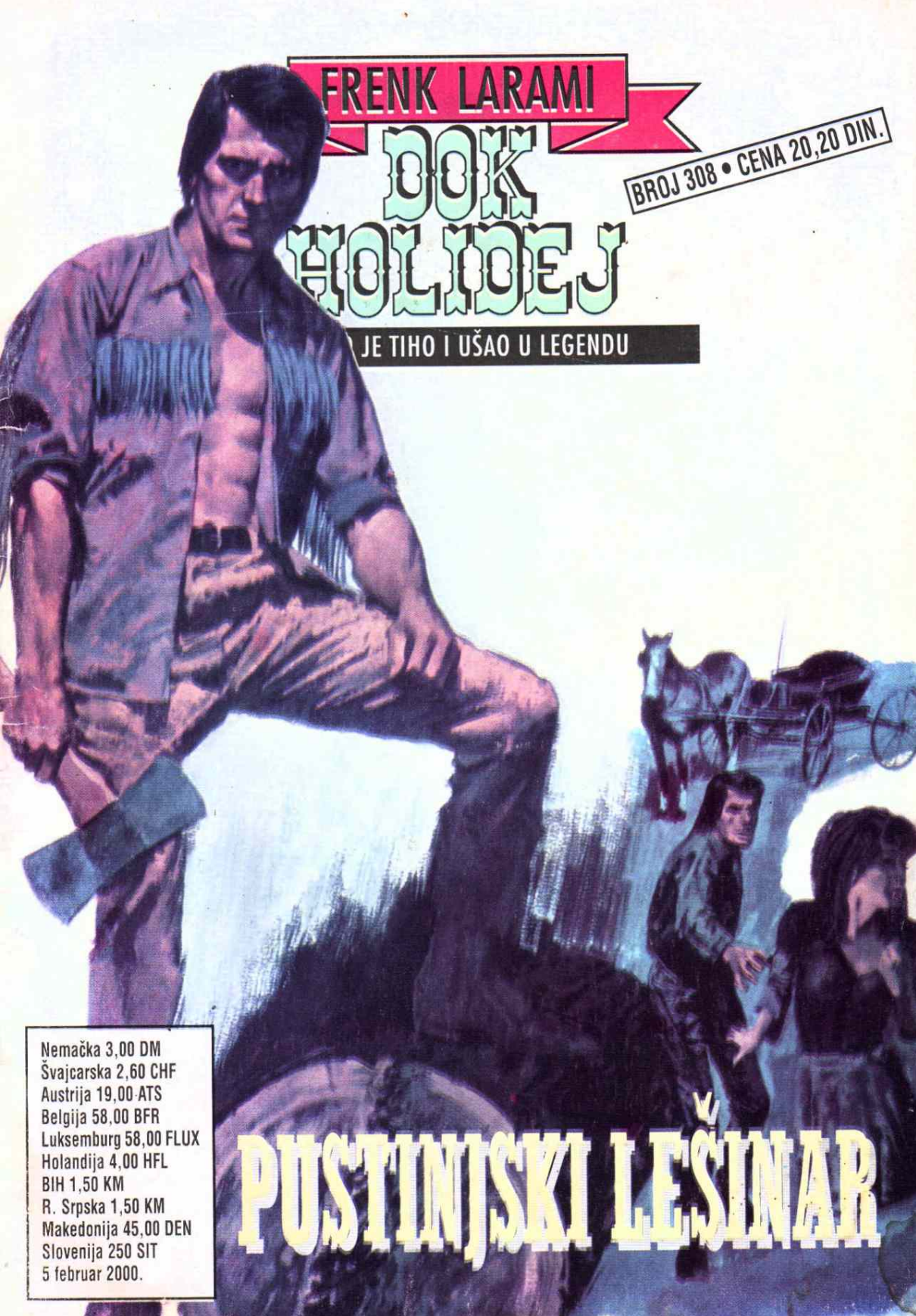

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 308 • CENA 20,20 DIN.

JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 3,00 DM
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 19,00 ATS
Belgija 58,00 BFR
Luksemburg 58,00 FLUX
Holandija 4,00 HFL
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Slovenija 250 SIT
5 februar 2000.

PUSTINJSKI LEŠINAR

★ DOK HOLIDEJ ★

308

Frenk Larami

PUSTINJSKI LEŠINAR

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 308

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

THE LAST FRONTIER

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 27. I 1999.

Tržište: 5. II 2000.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – THE LAST FRONTIER

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Šepavi Kojot je nogom nabacio pesak preko zadimljenih ostataka ugašene logorske vatre i pojahao konja koji je čekao vezan za obližnji žbun. Računao je da je Dezert Kat udaljen dva sata jahanja i grlenim glasom je naterao konja da krenu. Za kratko vreme, njegov noćasnji logor ostao je s one strane brdskog prevoja, a on je, kroz proređeno žbunje kržljivog meskitovog drveta jahao niz brdo ka putu, koji je kao neka džinovska zmija vijugao kroz divljinu. Prešao je dugačak put od Fort Vilijama i sada mu je njegov život poslednjih nekoliko godina izgledao kao daleka prošlost, iako ga je po dolasku na ovaj put delilo samo nekoliko dana. Ne bi mogao da kaže da žali za godinama provedenim u konjici u svojstvu izvidnika. Uživao je u takvom životu iako je život vojnog izvidnika bio naporan i često mučan, ali, došlo je vreme kada je osetio umor od primanja naredbi, pa je zaželeo da napusti službu u vojsci i sve ono što je s njom povezano, i da počne nešto drugo po svojoj volji. Niko se nije ljutio na njega kada je odbio da potpiše pristupnicu za sledećih pet godina. Naprotiv, onoga dana kada je trebalo da napusti Fort Vilijam, major Emeri mu je pred postrojenom četom rekao da je u vojsci služio s izuzetnim požrtvovanjem, umešnošću i hrabrošću i da je armija ponosna što je u svojim redovima imala takvog čoveka. Žao im je što ostaju bez njega i žele mu svako dobro u njegovom novom, građanskom životu.

Saslušao je marojove reči sa dosta ponosa. Iskreno ili ne, one su ipak značile neko priznanje za mnogo truda, znoja, pa čak i prolivene krvi. Posle toga, pojahao je konja i pošao u novi život. Put do Dezert Kata vodio je preko tri stepenasto poredane visoravni, dizao se u visinu do planinskih vrhova, a zatim se spuštao naniže u niz malih udoljica sa visokim crvenkastim stenovitim liticama i mekim peščanim tlom. Nije imao nikakvog posebnog razloga zašto se uputio baš u Dezert Kat, ako se uzme u obzir činjenica da se nije mogao vratiti svom plemenu iz prostog razloga što njegovo pleme više nije postojalo, i da se taj gradić nalazio na ivici dosta plodne široke oblasti sa priličnim brojem srednjih i većih rančeva. U novom životu morao je potražiti i nov posao, za šta su farme i rančevi bili vrlo pogodni, ali, već na prvim koracima doživeo je razočarenje. Na dva mesta je pokušao da dobije posao, ali, oba puta bez uspeha. Nije bilo posla ni za one koji su već bili na rančevima ali, i da ga ima, ne bi primili jednog... Indijanca!

I u armiji se sukobljavao često s istim problemom, jer je za neke on bio samo običan Indijanac. To mu je najviše smetalo. Bilo im je važno samo da ih izvuče iz neke klopke, ali, nijednom belom oficiru ne bi palo na pamet da dozvoli svojoj kćerki ili ženi da zaigra s njim. Dva sata su brzo prošla i pred njim se ukazao Dezert Kat koji je ležao između visokih litica. Bio je to grad na granici dva sveta, baš kao što je i Šepavi Kojot bio čovek

dva sveta. Ujahao je u grad, u glavnu ulicu. U gradu je vladao mir. Samo nekoliko neumornih kupaca kretalo se ulicom pored izloga, ali oni jedva da su mu posvetili pažljiviji pogled. Dezert Kat bio je raskrsnica puteva u toj pokrajini, sredokrača između pustinja i oblasti na visoravni, i dolazak putnika svih vrsta nije bio ništa neobično. U gradiću je postojao samo jedan salun sa blistavim nazivom „Zlatna kocka“, malo uvučen od glavne ulice u neposrednoj blizini dvorane za igranke. Tačno preko puta njega nalazila se trgovina mešovitim robom, prislonjena uz zgradu šerifske stanice. Dizalo se tu još nekoliko poslovnih zgrada, uključujući i banku, ali, sem tih nekoliko pobrojanih građevina, ostale zgrade bile su jedva malo bolje od kolibe, a neke su čak poticale od kola pretvorenih u kućice. Sjahao je pred salunom i neprimetno šepajući, stupio je na trotoar. Približavajući se, čuo je zvuk raštimovanog klavira i osetio jak miris viskija i duvana. S obe ruke raskrilio je leptirasta vrata. Bio je to mali salun sa podom od dasaka posutim strugotinom. Dugačak barski šank pružao se duž zida, a ispred mesta za kasu nalazila su se dva stola za kartanje. Polako je prišao baru i popeo se na visoku stolicu. Većina gostiju bila je okupljena oko stola za kartanje, jedna salunska zabavljačica sedela je na kolenima jednog postarijeg kaubojza koji je uspeo da se na nekoliko časova izvuče sa ranča. Dvojica kaubojza zapazili su dolazak Šepavog Kojota i počeli su da se došaptavaju. Još jednom, skoro kao i uvek u prisustvu belaca, Šepavi Kojot je osetio zebnju u duši. Uprkos njegovoj vojničkoj bluzi i šeširu, jasno se videlo da je Indijanac. Bio je građen kao pripadnici njegovog plemena, tako da je po svemu ostavljao utisak karakterističan za ratnike iz plemena Komanča.

Šepavi Kojot nikada nije prikrivao svoje poreklo, nikada se nije odricao svojih predaka. U stvari, bio je ponosan na krv koja je tako žestoko pulsirala u njegovim venama. Bilo mu je samo žao što su dva sveta, njegov svet i svet ovih ljudi ovde, toliko daleko jedan od drugoga. Sedeći ovde pored bara, ta razdaljina mu se činila neizmerno velikom. – Reci – promrm-ljao je konobar. – Viski. – Izvadio je iz džepa četvrt dolara. Uprkos petogodišnjem angažovanju u vojsci, nije uspeo da uštedi novac. Plate izvidnika bile su male, naročito izvidnika Indijanaca. Nekoliko desetina dolara koje je imao pri dolasku iz Fort Vilijama, bile su na izmaku i to je bio jopš jedan razlog zašto je hitno morao da nađe neki posao. – Stani Brite! – obratio se konobaru mršavi, koštunjav čovek za stolom u uglu. – Nemoj da ga poslužiš. – Konobar je slegnuo ramenima i Šepavi Kojot se okrenuo da dočeka čoveka koji mu je prilazio. Bio je to čovek srednjih godina, mršav kao osušen bor, ćelav, očiju vodnjikavih i upalih u očne duplje, bolesnički blelih ruku i prstiju koščatih kao u kostura. Koraćao je krupnim naglašenim čvrstim koracima kao čovek koji je želeo da pokaže ko je gazda ili gospodar saluna. A možda je to stvarno i bio, pomislio je Šepavi Kojot u sebi. – Ja sam Lefraž – rekao je čovek iz ugla, zastavši kod prvog reda stolova, sa rukama arogantno podbočenim na kukove. – Ja sam vlasnik ovog saluna. – Poručio sam viski – rekao je Indijanac. – Imam novac da platim. – Nema sumnje da imaš, sada svaki šljam ima novca. Ali, ja imam svoja pravila... i ne dozvoljavam Britu da ih pogazi. – Konobar je ćutao, a Indijanac je zapitao. – Kakva pravila? – Lefraž ga je odmerio od glave do pete, zadržavajući se duže na vojničkoj bluzi od jelenske kože i pantalonama ukrašenim rojtama i istoj takvoj futroli za revolver. – Od prvog

momenta kada si ušao ovamo, odmah sam znao da si vašljivi, smrdljivi Indijanac.

Šepavi Kojot se trgao. – Da... to nije bilo teško. Uvek sam govorio da je Indijance lako osetiti po mirisu... tačnije rečeno po smradu – rekao je Lefraž. Šepavi Kojot je besno stisnuo vilice, a uprkos tamnoj koži primetilo se da je planuo crvenilom. Lefražov postupak bio je najružniji primer slepe predrasude sa kojom se ikada sukobio. Ljudi su obično šapatom govorili iza leđa, a neki smeliji su čak znali i da dobace neprijatne primedbe, ali, vlasnik saluna je bio otvoren, bezobzirno direktan. Kojot je osetio da mu na licu izbija izraz mržnje. – To je tačno, bledoliki – uspeo je da se savlada Šepavi Kojot. – Ja sam Komanč. – Možda i nisi baš sasvim Komanč – iscerio se Lefraž zlobno. – Možda ima i tuđe krvi u tebi. – Šta misliš, bledoliki? – zapitao je Komanč otvorenog pogleda. – Možda je i vlgvamu tvoje prljave majke prenoćio neki šumski lovac... ali još gore, neki kučkin sin melez. – Šepavi Kojot je žmirnuo i iz tankih proreza njegovih očiju sevnula je smrt. Takvu uvredu nije nikada čuo, pogotovu ne od vremena kada je postao izvidnik u konjici. Ljudi su respektovali uniformu koju je nosio, bez obzira na njegovo poreklo. Ovo sada bilo je najcrnje od svega što je doživio. Upotrebio je svu snagu da bi se savladao. – Ja imam svoje zakone – nastavio je Lefraž. – U ovom salunu nijedan Indijanac ne može da bude uslužen pićem. I to je dobro za vašu šugavu rasu. Još nisam video nijednog Indijanca koji podnosi piće kao čovek... a ne verujem da bi ti bio neki izuzetak. – Šepavi Kojot se okrenuo konobaru. Za njega je pitanje biti uslužen ili ne, postalo pitanje života ili smrti. U toj maloj čaši viskija, krilo se poniženje celog jednog naroda. – Daj mi viski – rekao je promuklo. Konobar je slegnuo ramenima. – Žalim –

rekao je i nabrao obrve. Hoćeš li da se čistiš, Indijanče? – prevalio je Lefraž preteći preko usana – ili da dovedem dvojicu momaka koji će te izbaciti napolje?

Gosti u salunu bili su očigledno podeljenih simpatija. Neki od njih delili su Lefražova osećanja. Za njih svako u čijim je žilama tekla indijanska krv, bio je niže biće od čoveka. Pojedini su se još uvek sećali dana kada su Komanči, urlajući bojne pokliče, u divljem jurišu kao vetar, uništavali na ulicama Dezert Kata sve na šta su nailazili. Drugi su, pak, bili umorni od Lefražovih ispada, gadila im se njegova neljudska zagriženost. Ali, nisu se usuđivali da pomognu Šepavom Kojotu. Ako bi to učinili, rizikovali su da im neko prilepi etiketu da su prijatelji i zastupnici Indijanaca! Lefraž je sakupio pljuvačku u ustima i odjednom pljunuo Šepavom Kojotu u lice. Dok se rukavom brisao, Komanč je video podrugljivo iscereanu masku vlasnika saluna. Pretećeg izraza lica pošao je prema njemu, a Lefraž je povikao u pomoć. No, nije bilo vremena za pomoć. Kafedžija je posrnuo od udarca pesnice u lice, i kada se Komanč ustremio prema njemu, dva snažna čoveka koji su sedeli za Lefražovim stolom, pojurili su između stolova prema njemu. Šepavi Kojot je zadao jedan aperkat Lefražu i sa zadovoljstvom ga je gledao kako uz potmuli prasak svom težinom udara o zid. Odmah zatim dvojica snagatora su se sručili na njega. Jedan od njih bio je krupan mišićav čovek sa crvenim spljoštenim nosom, a drugi dosta visok i punačak, s ušima širokim kao lišće karfiola. Komanč je dograbio jednu stolicu. Iako nizak rastom i naoko kržljiv, Šepavi Kojot je bio čvrst i mišićav i dosta snažan, a uz to je svaki njegov udarac polazio od srca stegnuto mržnjom. Ta mržnja izbijala je iz vrcavog sevanja njegovih očiju i glasnog škrgutanja stisnutih zuba.

Svom snagom je zamahnuo stolicom i mišićavi napadač se sagnuo da izbegne udarac, ali, nije se sagnuo dovoljno brzo. Uz parajući tresak stolica se od udarca u glavu raspala na komade, i mišićavi se stropoštao na strugotinama posut pod. Glavu i lice mu je oblila krv.

U tom trenutku je drugi napadač skočio na Šepavog Kojota i obojica su posrnuli i naleteli jedan na drugoga, a zatim na jedan sto. Napadač je zadao Komanču udarac pesnicom po ustima i od siline udarca i njihove težine sto se srušio. Krv je oblila Komančovo lice, a istog trenutka kada se našao na podu, protivnik mu je kolenima pritisnuo grudi. No, žilavi Indijanac je uspeo da se otkotrlja ispod pritiska kolena i napadač je zamahnuo flašom koja se našla na podu. Flaša je pogodila Komanča u obraz, i staklo se rasprsnulo. Žestoki bol je prostrelao Šepavog Kojota i on je riknuo od besa. Skočio je na noge i pognute glave kao bizon, jurnuo je na protivnika. Od udarca glavom u stomak, napadač se zateturio unazad, a Šepavi Kojot je taj trenutak iskoristio da mu zada udarac u lice. Krv je lila iz razbojnikovog razbijenog nosa. Šepavi Kojot je zadao još jedan udarac u pleksus, zatim jedan udarac u vrh brade i nasilnik se pručio na pod. Uzaludna bi, ipak, bila sva žilavost i hrabrost malog Komanča da u kritičnom trenutku nije došla pomoć koju nije tražio. Sam je mogao da izađe na kraj sa Lefražom, pa čak i sa jednim od njegovih snagatora. Ali, protiv dvojice protivnika istovremeno, nije u njemu bilo snage i, pre ili kasnije, Šepavi Kojot bi doživeo masakr posle koga verovatno više ne bi mogao da odšepa iz Dezert Kata. Na njegovu sreću, pomoć je došla u odlučnom času, baš kada je bila najviše potrebna.

Našavši se na podu, Lefražov plaćenik se mašio za revolver. Zanet borbenim

žarom, Komanč nije primetio taj pokret, jer je sa druge strane prema njemu narsnuo drugi siledžija.

– Ostavi taj pištolj! – začuo se nečiji dubok, zapovednički glas. U podnožju stepeništa koje je vodilo na sprat, stojao je čovek visok i vitak, crne kose, odeven u kicoško tamno odelo sa svetlim prslukom, i kao sneg belom košuljom koju je krasila svileni mašina boje crvenog vina. Stojao je mirno, nekako gospodstveno, kao da stvarima i ljudima oko sebe ne pridaje nikakav značaj, a ipak je iz njegovog držanja izbijala neka čvrstina, nešto što je njegovim rečima davalo nezaboravni autoritet. No, izgleda da Lefražov revolveraš nije dovoljno ozbiljno shvatio upozorenje, jer je potegao revolver, zatežući istovremeno palcem obarač. – Pazi, Džoe – doviknuo je Lefraž, ali, bilo je već kasno. Njegove reči zaglušio je pucanj kolta, a odmah zatim i pucanj Džoevog pištolja. Međutim, hitac iz Holidejevog „linkolna“ došao je delić sekunde ranije, tane se zarilo u revolveraševu ruku i metak iz njegovog pištolja je otišao u pod. Jaučući od bola, nasilnik je ispustio revolver. Lefražovi prsti nemoćno su stisnuli kožni opasač. – Šta se ti mešaš? – izustio je vlasnik saluna, gušeći se od besa. Nije primetio znake očima koje mu je šanker upućivao. – Morali biste da pripazite na vaš jezik, mister Lefraž – opomenuo ga je Holidej tihim ali pretećim glasom. – Ne volim kada me neko oslovjava sa „ti“. To pravo imaju samo moji bliski prijatelji i tako nešto nemojte sebi više da dozvolite, jer ja uvredu mogu da oprostim samo jedanput – dodao je proprativši svoje reči mračnim pogledom. Ruke obešene niz telo Džoe je stojao pored Lefraža i stenjaao. Krv je kapala iz smrskane šake. Holidej je mahnuo revolverom prema Lefražu. – Recite vašem šankeru da Šepavom Kojotu natoči viski – naredio je.

Lefraž je opsovao sebi u bradu, ali je crna cev kolta preteći zjapila prema njemu. Kukavica u duši, on se plašio Holideja, plašio se da ovaj može da opali. – Brite – prosiktao je najzad – čuo si šta je rekao.

Čuvši svoje ime, Komanč se trgao i pogledao upitno Holideja. Plamen mržnje u njegovim očima se ugasio. – Bledoliki zna moje ime? – progovorio je. – Kako ne bih znao najboljeg izvidnika u Fort Vili-jamu. Bio sam tamo kada se major Emeri vratio iz pohoda protiv Jastrebove Kandže. – Ti si bio izviđač u toj ekspediciji, je li tako? – Bledoliki ima dobro pamćenje. Sada se i ja sećam čoveka u salunu „Huget“ koji je igrao karte. Možda je trebalo da ostanem tamo – rekao je, uzimajući viski s uglačanog šanka. Jednim gutljajem progutao je tečnost i grgotanje viskija se čulo u nemoj tišini koja je zavládala. Sledećeg momenta, leptirasta vrata su se raskrilila i na ulazu je zastao šerif. Obuhvatio je pogledom scenu, zadržao se delić sekunde na Lefražu i Šepavom Kojotu, i videvši Džoevu ranjenu ruku, shvatio sve. Zatim se njegov pogled zadržao na Doku Holideju. – Sklonite taj revolver, mister! – graknuo je zapovedničkim tonom.

– Ja sam ovde zadužen za baratanje oružjem. – Holidej je spazio metalnu zvezdu na šerifovim prstima i pažljivo je osmotrio njegovo ozbiljno lice uokvireno bakenbardima. Zatim je lagano vratio revolver u futrolu. – Nemam ništa protiv, samo je trebalo da dođete malo ranije. Ja sam Džon Henri Holidej – rekao je Dok i pokazavši rukom na Šepavog Kojota nastavio je odmerenim tonom. – Ovaj čovek je iz plemena Komanča i zove se Šepavi Kojot. – Šerif je podozrivo osmotrio Doka. – Vi ste pucali? – Da, nije bilo drugog izbora. – Hm – dunuo je šerif kroz nos – to ćemo tek videti. Šta se desilo? – Slučajno sam od početka bio prisutan

– rekao je Dok smeškajući se – pa otuda znam šta je za vas interesantno. Ovaj čovek... – Ne pitam vas, mister – breкнуo se šerif. – Vi ćete dati iskaz kasnije. – Ne sumnjam da vi dobro znate zakone, šerife, ali znam ih i ja. Pre nego što mi uskratite pravo da govorim, morate mi reći za šta me optužujete. A dotle ću vam reći da je ovaj čovek došao u salun i zatražio piće. Lefraž je naredio šankeru da ga ne posluži i odatle je sve počelo. – Zbog jednog pića? – rekao je šerif tmurno i klimnuo glavom. – Ne baš samo zato. Gost je ostao uporan, pa je vlasnik saluna poslao protiv njega dvojicu snagatora da ga izbace. Počela je tuča u kojoj su Lefražovi plaćenici izvukli deblji kraj. Onaj sa ranjenom rukom je potegao revolver... Šepavi Kojot nije imao ništa u ruci... a ja ne volim kada neko tek tako poteže. Intervenisaó sam...

– On je Indijanac – iscerio se Lefraž pakosno. – Imao sam pravo da zabranim da Indijanac bude poslužen pićem. Ja sam ovde gazda. – Pokušali su da me izbace, šerife! – rekao je Komanč gromkim glasom koji je podsećao na njegov maternji jezik, upirući pogled na dvojicu napadača i Lefraža. – Šepavi Kojot nikada neće dozvoliti da ga neko izbaci. Niko i nikada. Kada mi odgovara, ja odem sam, ali, ne podnosim silu. – Ni ja – umešao se Holidej. – U tome se slažem sa Šepavim Kojotom. – Uhapsite ga, šerife – zakreštao je Lefraž. – Remetio je mir i red u ovom gradu. I njega takođe – dodao je upirući prst u Doka. On se umešao da pomogne izgredniku i ranio je mog čoveka. – Komanč nije kriv za incident – umešao se jedan od prisutnih, neki kauboj u iznošenom odelu, ali očigledno, još uvek netaknutog osećanja časti. – Imali su pik na njega već od početka, čim je ušao u salun. Čovek je samo branio sebe i svoja prava! – A kakva to prava ima jedan pr-

ljavi Indijanac? – rekao je Lefraž upućujući kauboju pogled koji bi ga usmrtio, ako bi bilo moguće nekoga ubiti pogledom. – Nisam se umešao zato što kao ni ostali, nisam želeo da dođem u sukob sa tvojim gorilama, Lefraže – rekao je kauboj. – Ali, neka me nosi vrag ako i dalje budem sedeo i gledao kako ovog čoveka dižu na vile zbog nečega što si ti izazvao. Ovaj stranac je pravilno intervenisao i sramota me je što je to učinio on, a ne neko od nas ovdašnjih. Ti si kriv za sve, Lefraže, i sada si besan što je ispalo onako kako nisi želeo. – Ti – šerif je mahnuo prema Šepavom Kojotu – je li ono napolju tvoj zelenko? – Jeste, zašto? – Tako sam i mislio. Otkuda ti ono vojničko sedlo i bisage? – Zaslužio sam ih. Bio sam izvidnik u konjici. – Hm, Indijanče, bojim se da ćeš to morati i da dokažeš. Ima više načina da se dođe do vojničkog sedla i bisaga. Jedan od tih je i onaj koji se odigrao kod litl Big Horna. – Šepavi Kojot govori istinu – umešao se Dok. – Slučajno sam prošle godine bio u Fort Vilijamu gde je on služio pod komandom majora Emيريا. Jemčim vam da je na pošten način došao do tog sedla. – Šepavi Kojot je zahvalno pogledao Holideja. – Lefraže – obratio se šerif vlasniku saluna. – Maločas si pitao kakva prava ima ovaj čovek? Pa, mogu da ti kažem da ima isto toliko prava kao i svaki od nas... možda i više. Ako je bio dovoljno dobar da služi u armiji, onda je dobar i da bude uslužen u tvojoj krčmi... ovim otrovom koji ti nazivaš viskijem. – Zatim se obratio Komanču. – Pij, Šepavi Kojote... a posle toga idi kuda ti je drago. – Komanč je rukom mahnuo konobaru da mu naspe još jedan viski. Spustivši na tezgu srebrni dolar, uzeo je čašu i srknuo oporu tečnost. U Lefražovim očima je gorela vatra neotoljive mržnje, i on je neprijateljski odmerio šerifa pogledom. – Zažalícete za ovo,

šerife! – grmnuo je – Uskoro će izbori, pa ćemo onda videti. – Nemoj mi pretiti, Lefraže – upozorio ga je čovek sa zvezdom. Šepavi Kojot je pokupio sa tezge vraćeni novac i bez reči izašao. Trenutak kasnije, kada je u salunu nastao žagor, šerif je prišao Holideju koji je još stojao u podnožju stepenica. – Ako se ne varam, mister, o vama sam već čuo ponešto. I da budem iskren to što sam čuo više je rđavo nego dobro. Ali, ja mnogo ne verujem u priče. – Eh, znate kakvi su ljudi. Pričaju svašta – osmehnuo se Dok. – Znam, imao sam dosta prilika da shvatim. Ali, nije to glavni razlog što sam vaše reči primio zdravo za gotovo – rekao je šerif i zadenuo palac u opasač. – Nego? – Vajat Erp. Sreo sam ga pre dve godine, posle onog obračuna u Helfaksu. Vajat mi je mnogo pričao o vama. – Lepo od vas, ali, nije bilo neophodno da stanete na moju stranu – rekao je Dok. Celog života sam se nalazio u sličnim situacijama. – Šerif je sa razumevanjem klimnuo glavom. – Dužnost je dužnost. – Znam. Nažalost, ljudi su svugde isti – rekao je Dok. – Ne vole one koji su drugačiji od njih... bilo da se razlikuju po boji kože, religiji, načinu života ili nečem drugom. – Vajat Erp mi nije rekao da ste pored ostalog i filozof. Ja sam šerif Bil Pik – pružio je ruku Doku i ovaj ju je prihvatio.

– Možda se pitate zašto sam se umešao i stao na stranu jednog Indijanca, kako neki znaju da kažu? Pa, mislim da delite moje mišljenje. Svi ljudi imaju ista prava ako su podjednako časni, poštteni i vredni. Sem toga, Dok se osmehnuo rezignirano – ja sam pomalo avanturista i kada trojica napadnu jednog čoveka, ja sam obično na strani slabijeg. To je moja slabost. – Čudno, donekle je isto i sa mnom – rekao je šerif. – Baš mi je mило što je Lefraž dobio po rogovima. On je nasilnik... i čovek koji ne bira sredstva da do-

de do cilja. – U svakom slučaju, neću drugo ostati ovde. – Ne znam koliko će vam se isplatiti. U ovom kraju nema mnogo ljudi koji imaju novac i sklonosti za kocku. No, to je vaša stvar. Ipak, upozorio bih vas na jedno. – Šta je to? – Bolje bi bilo da vaše sklonosti prema slabima ne ispoljavate dok ste u Dezert Katu. Jedna afera je sasvim dovoljna. Više sličnih događaja mogli bi uznemiriti građane, a to bi me nateralo da nešto preduzmem. Ne verujem da bih smeo ponovo da vam progledam kroz prste. – Trudiću se da se uzdržim, šerife bar dok sam ovde. – Šerif je prstom dotakao obod šešira i izašao. Ne osvrćući se na besne Lefražove poglede, Dok je seo u ugao za jedan zastrt sto zelenom čojom. Poručio je brendi i iz srebrne tabakere odabrao jednu tanku „virdžinija“ cigaretu. Odbijajući dimove počeo je da slaže pasijans. Trebalo je ispuniti vreme do večere.

*

Sposobnost kaplara Rasa Doua da iskoristi povoljnu situaciju, došla je do izražaja u toku vožnje dok se dilijanasa poigravajući i škripeći, kotrljala putem prema Dezert Katu. Držao je voljenu devojkicu zagrljenu u naručju, upijajući svoje usne u njene, a pošto su njih dvoje bili jedini putnici, nije morao da brine o pogledima radoznalih očiju. Devojka mu nije pružala nikakav otpor, mada joj nije bilo udobno na tvrdom drvenom sedištu dilijane. Malo pomalo, neprimetno je skinuo njen plavi šeširić, otkao šnal koji joj je držala kosu i pustio da joj se loknaste duge vlasi raspu po naramenicama putnog ogrtača. – Nema više! – rekla je, jedva došavši do daha i pritisnula prst na njegove žudno otvorene usne, kada ju je najzad pustio. – Oh... Emi! – protestovao je kaplar. – To je krajnje ružno ponašanje, Rase. – Kaplar nije bio siguran

da li se devojka šali ili misli ozbiljno. – Najzad, mi još nismo venčani! – Ali, bićemo venčani sutra u ovo doba! – podsetio ju je Ras Dou. Pri pomenu tako bliskog venčanja, Emi je uzdahnula. Poznavala je Rasa nešto više od dve godine, a upoznala ga je kada je njegova četa došla u Dezert Kat na prolazu iz garnizona Fort Komanč. Njegov dečjački mio i prijatan lik naveo ju je da se na prvi pogled zaljubi, i od tada je Ras postao stalan posetilac Sanderssonovog ranča koji se nalazio nedaleko od Dezert Kata. Emi je otputovala u Fort Komanč da bi se tamo upoznala sa Rasovim ocem koji je u svojstvu vojnog inspektora došao da izvrši inspekciju garnizona, i sada ju je Ras pratio do njenog doma gde je trebalo da se venčaju. Svečanost venčanja morala je da prođe bez očevog prisustva, jer je odsustvo dobio samo Ras i to samo nedelju dana. Posle toga je morao da se vrati u Fort Komanč. – Rase – rekla je Emi odjednom, digavši pogled do njegovog prostodušnog, suncem opaljenog lica, koje su krasile tvrde karakterne usne i čvrsta, energična vilica. – Moramo li mi baš da živimo u tvrđavi Komanč? – Molim? – zapitao je momak iznenađeno, ne shvatajući suštinu pitanja. – Hoću da kažem... to je u redu... ali... – Ja sam vojnik, Emi – rekao je Ras ozbiljno. – To se ne može ničim izmeniti. Ako se udaš za vojnika, onda moraš živeti tamo gde je on stacioniran, a u mom slučaju, to je tvrđava Fort Komanč... – U vezi s tim palo mi je na pamet, Rase... pa eto, zar ti baš uvek moraš da budeš vojnik? – Ras se namrgodio. – Šta te je navelo na takvu pomisao? – Devojka je prinuđena da razmišlja – priznala je Emi. – Ona voli dom, neko mesto gde može da se nastani i ostane tu zauvek. Ima i drugih poslova i zanimanja, Rase. Tata kaže da bi ti pomogao da pokušaš sa malim rančem...

– Gajenje stoke? – izgovorio je tu reč kao da želi nešto da ispljuje. Očigledno da mu je sama pomisao na zanimanje rančera izgledala bljutavo. – Šta imaš protiv života na ranču? – pitala je. – Paaa... ništa! Jedino što je život u vojsci bolji. Odlučio sam da karijeru stičem u vojsci, Emi. Zar ne shvataš? – Shvatam samo da ću kao žena vojnika morati dosta da se mučim – odgovorila je Emi revoltirano. – Zar nije mučenje to što ću moći samo da te poljubim na rastanku kada polažiš negde u pohod i što nikada neću znati da li ćeš se sa tog pohoda vratiti živ. – Pa... čuj – presekao ju je Ras odlučno. – Moram da ti kažem jednu stvar. Nikada neću biti rančer. Ni po koju cenu. Vojska mi je u krvi. Ona je moj život! – Da li ti je možda u krvi i ubijanje – zapitala je, očekujući potvrđan odgovor. – Šta bi to trebalo da znači? – Rase, ti umeš da govoriš samo o tvojim vojničkim poduhvatima, o krstarenjima odreda, o tome kako ste do zemlje spravili indijansko naselje... – Oni to zaslužuju. Đavolski dobro zaslužuju. – Naselja? – Prokleti, smrdljivi Indijanci! – Zar u naselju nije bilo žena i dece? – Aha. Dece. Meleza. Svakojakog pomešanog šljama... Emi, bila je to odmazda. – Diližansa je prošla ispod jedne velike sumorne stene koja se nisko nadnosila nad kolovoz i izašla na ravan put. – Pre bih rekla osveta – dodala je devojka i stresla ramena, kao kada se čovek nečega grozi. – Ti divljaci su napali našu patrolu. Morali smo da im pokažemo da ne mogu da čine takve stvari, a da ne budu kažnjeni. – I zbog toga ste zbrisali celo naselje... ljude, žene, decu! – rekla je sa gnušanjem. – Da – potvrdio je Ras kratko. – Moraćeš da se privikneš da prihvataš takve stvari bez zgražavanja, Emi. – Osetila je da su je njegove ruke čvršće stegle oko ramena. – Nemoj da se prepiremo – promrmrljao je približavajući svoje lice

njenom. – Dobro – prevalila je s naporom preko usana. – Oprosti mi Rase.

Baš je bila budala, pomislila je. Od prvog momenta je znala da je on vojnik, pa ipak ga je uprkos tome zavolela. Sada je bilo previše kasno da izmeni bilo šta. Jednostavno, morala je da ga prihvati onakvog kakav je. Emi je približila svoje usne njegovim, i Ras je svojim usnama obuhvatio njena rumena usta i požudno ih ljubio. Izgubljena u tom zanosu, Emi je zaboravila sve o čemu su maločas govorili. Činilo joj se da je jedino važno da će biti njen. Diližansa je nastavila da se kotrlja, a njih dvoje u svom zanosu izgubili su pojam o vremenu. Odjednom, Ras je otrgao svoje usne od njenih. Uz škripu točkova i zveket opreme, diližansa se zanjihala i naglo zaustavila u oblaku prašine. Ras je proturio glavu kroz prozor da bi video šta je uzrok tom iznenadnom kočenju. Nekih pedesetak metara dalje, put je zatvaralo pet konjanika poredanih jedan pored drugog. Kada je diližansa stala, oni su kao pokretna prepreka pošli prema njoj. – Do sto... – Rase – uznemirila se Emi – šta je to? – Banditi. Mislim da su banditi. – Dok je govorio, otkopčao je sigurnosni kaiš na futroli svoga vojnog revolvera na njegovom bedru. – Dolaze prema nama. – Vozač kola se sagnuo prema sedištu i nadneo glavu iznad prozora. – Pokušaću da okrenem konje i da pobegnem! – rekao je tiho. – Držite se! – Zahvaljujući velikom prisustvu duha, vozač je uspeo da zaustavi kola dosta ispred mesta zasede. Sada je pokušavao da im pobegne. Banditi su međutim mamuznuli konje i poterali ih u trk prema diližansi koja se okretala. Odjeknuo je hitac iz dvocevke. Bič je preteći pukao i vozar je iz sveg glasa počeo da proklinje konje. I Ras Dou je već imao revolver u ruci. Palcem je zategao obarač ne obraćajući pažnju na Emi koja je, bleđa u licu, drhta-

la na sedištu. Činilo im se da je čitava večnost prošla dok se teška diližansa okrenula u suprotnom smeru. Odjeknula su još dva hica, a u međuvremenu su se banditi približili na tridesetak metara udaljenosti.

Ras je opalio iz revolvera. Tane je okrnulo najbližeg bandita i odbilo se o stenu iza njega. Tada je niz brdo ispaljenih hitaca iz revolvera nadvisilo resko pucanje biča. Diližansa je škripeći krenula iz mesta klizeći točkovima po ravnom tlu, konji su zastenjali i diližansa je za minimum vremena uhvatila brzinu. Skrenula je iza okuke i uputila se u pravcu nagnute stene pored koje su maločas prošli. Banditi su punim trkom jurili za beguncima, približavajući im se svakog trenutka sve bliže. Zgrčen na prednjem sedištu, vozar je svom snagom bičem šibao znojem okupanu zapregu. Odjednom se kao iz vedrog neba jedan bandit našao pored diližanse. Emi je vrisnula kada je videla da nišani „vinčesterkom“. Puška je planula dva puta. Sa krova diližanse se začuo krik i vozar se mlitavo skljojao na svom sedištu. Konji su nastavili da jure punim trkom, a topot njihovih kopita i tutanja diližanse raznosili su se prerijom kao grmljavina. – Rase... – zaustila je devojka plačnim glasom. – Smakli su ga... ubili su vozara – povikao je Ras promuklo. – Pokušaću da se kroz prozor popnem na sedište i... – Ne! – zgrabila ga je grčevito za mišicu. – Ne, ubiće i tebe! – Emi je videla da su ih banditi stigli i da su ih sa svih strana opkolili. Primetila je da jedan od njih goni svog konja ka prvom paru konja u zaprezi. To je video i Ras. Podigao je revolver da nanišani, ali mu je ruka klonula. Sa petoricom protiv sebe, takav potez bio bi potpuno besmislen. Bio bi ravan samoubistvu, a u ovom momentu Ras je želeo da živi. Emi je bojažljivo pogledala konjanika koji je jahao sa njene

strane u blizini diližanse, no, oblak prašine joj je zaklonio vidik. Bandit koji je hitao do vrha zaprege dohvatio je uzde konja predvodnika i diližansa je odmah usporila, a malo zatim su se točkovi zaustavili i vozarevo telo se skljojalo sa sedišta u prašinu. Prašina se ubrzo slegla i putnici su ugledali petoricu maskiranih razbojnika. Ras je spustio revolver na sedište i pripremao se da siđe iz diližanse, kada se jedan od napadača nisko sagnuo u sedlu i otvorio vrata. Videvši iznad maske par podmuklih očiju duboko usađenih u očne duplje, Emi je vrisnula uplašeno.

– Daj mi taj revolver, čoveče – rekao je bandit odsečeno. Kroz prozor na drugoj strani, promolila se cev od puške uperena u Rasovu glavu. Ras je oprezno uzeo revolver sa sedišta i predao ga banditu. – Pogledaj dobro, Same – začuo se opet zapovednički glas. – Proveri da li je to ona! – Na prozoru se pojavilo drugo maskirano lice. Prodornim očima, za koje se Emi maglovito učinilo da su joj poznate, to lice se zagledalo u nju. – Da, to je ona, mis Emi Sanderson – rekao je maskirani prigušenim glasom. – Ko... ko ste vi? – prošaputala je Emi. – Saznaćete kada za to dođe vreme, gospodice – rekao je bandit koji je uzeo Rasov revolver. – Kada se vratimo u logor, skinućemo maske, pa ćete moći da nas osmotrite koliko vam volja. – Kada se vratite u logor? – Prasnuo je Ras. – Šta dovraga hoćete time da kažete? Ako je ovo pljačka, onda uzmite ono što želite i pustite nas da odemo! – Nije ovde ni mesto ni vreme za obuku regruta, oficirčiću, niti momenat da nam izdaješ naređenja šta da radimo – rekao je bandit pogledavši Rasovu uniformu. – Činjenica je da ovo nije obična pljačka diližanse. Ne, ser! Mi ćemo povesti mis Sanderson na jedno malo putovanje. – Đavola ćete je povesti! – Bolje bi bilo da držiš gubicu zatvorenu, oficirčiću! Ti nam

nisi potreban! – Šta? – Tačno to. – Cev puške se našla na Rasovoj slepoočnici. – U stvari, ako samo pisneš, otpevao si svoje za sva vremena! Jesi li shvatio? – Molim vas... – počela je da preklinje Emi – ako ovo nije pljačka, šta je onda? – Malo neplanirano putovanje za vas, mis! – nasmešio se cinično jedan bandit. – Vaš prijatelj, oficirčić, može da pođe da vam pravi društvo.

Zaprepašćena i preplašena, Emi je čula kako se jedan bandit penje na vozarevo sedište. To je zaista bila otmica! Šta je drugo moglo da bude? Napadači su znali njeno ime. Proverili su da li je u kolima zaista ona, zahvaljujući tome što je jedan bandit znao kako izgleda. Sve je bilo unapred isplanirano, u to se više nije moglo sumnjati... ali, zašto, na to pitanje nisu imali odgovor. Ras je, koliko mu je položaj dozvoljavao, pokušao da bandite navede da promene nameru. Nudio im je da uzmu sve stvari od vrednosti. On je kod sebe imao novac. Mogu ga uzeti i otići bez straha da će ih neko goniti, samo neka ih ostave tu gde su. Ali, bandit koga su nazvali Sem, samo se nasmejao. – Ne rasipaj uzalud prazne reči, oficirčiću! Nama nisu potrebne sitne parice! – Šta onda želite sa mis Sanderson? – bio je uporan Ras. – Sve u svoje vreme, oficirčiću! – Negde pored kola neko je počeo da uzvikuje naredbe. Vozarevo telo je odvučeno do jedne isturene stene i gurnuto u jarugu. Diližansa je uz lak trzaj krenula napred, a jedan od napadača, mršav čovek pakosnog izgleda, uskočio je u diližansu i seo nasuprot zarobljenicima. Revolver je uperio u Rasa. – A sada, vas dvoje budite lepo mirni i dobri – prevaljao je kroz maramu koja mu je pokrivala lice. – Ako se budete lepo vladali stići ćete živi i zdravi na mesto opredeljenja. – A gde je to? – upitao je Ras. Čekajte, pa ćete videti. – Ras je proturio glavu kroz prozor.

Zaprega je odvukla diližansu sa trase puta i kretala se u pravcu zapada, prema otvorenoj pustinji. Iza njih, dvojica konjanika ravnali su lisnatim granama brazde i tragove koje su točkovi diližanse ostavljali u pesku. Cilj im je bio da zametnu trag. Kada se diližansa ne pojavi u Dezert Katu, potera će poći u potragu i trebalo je onemogućiti da je nađe. Diližansa je morala da nestane bez traga.

Ras je odmeravao pogledom maskiranog bandita koji je sedeo preko puta njega. Podmukle banditove oči nisu silazile sa njega. Nije mu rekao ništa, ali, Ras se nije ni najmanje dvoumio šta je pravi razlog otmice. Emin otac bio je vrlo bogat čovek, jedan od najmoćnijih i najuticajnijih u celoj pokrajini. On neće štedeti ni vreme ni novac da svojoj kćerki, jedinici, kupi slobodu. Otmica je dakle izvedena zbog ucene. – Rase! – prošaputala je devojka kroz zube. – Da? – Onaj... onaj što se zove Sem... sada sam se setila ko je on! One njegove oči! Ja... mislim da nikada neću zaboraviti te oči! On je... mislim da je on doskora radio kod tate na ranču. Tata ga je otpustio zbog laganja i lenjosti. A sada evo... bojim se da će se osvetiti na meni. – Čvršće je stisnula Rasovu ruku kao da će joj taj dodir uliti hrabrost i snagu. Bandit koji je sedeo preko puta njih, digao je noge sa čizama na sedište i zavalio se udobno. – Vi ste izgleda inteligentni, zar ne? – zacerekao se bandit podrugljivo. – Prepoznali ste, dakle Sema! Pa, dobro... nas ostale ne poznajete. Sve sem jednog... a on neće dolaziti u naš logor do kraja vašeg boravka, ili možda čak i kasnije. Ali, njega sigurno poznajete! Verujem da ga poznaje svaki čovek u Dezert Katu i na ranču vašeg oca! – Diližansa je zalazila sve dublje u divljinu. Do tog časa, drum je već bio daleko iza njih, ali, dvojica konjanika su i dalje nastavljali da brišu trag točkova

i kopita. Posle još pola milje, dilažansa se prekotrljala preko jednog dugačkog nevioso uzdignutog grebena koji je izvirao iz pustinjskog peska i pružao se u nedogled kao neka džinovska vena. Sam greben i prostor iza njega, brazdala su u nepravilne redove prirodno, poredana stara stabla pamukovog drveta, koja su, budući bez lišća, štrčala prema nebu nekako ružno ogoljena. Emi je uzdrhtala. Nikada nije volela pustinju. Za nju, pustinja je bila neprijateljski raspoložena, bezosećajna, čak zla. Više je volela plodni ranč svoga oca sa beskrajnim jutrima zelene trave koja se pod vetrom talasaju kao more. I samo putovanje dilažansom kroz negostoljubivu pustaru, činilo ju je nervoznom i nespokojnom. Sada, budući da su je vodili u čeljust pustinje kao zarobljenika, bila je uspaničena. Njen svet civilizacije, sigurnost, sve se to svakog minuta udaljavalo sve dalje i dalje. Udaljavala se u mračnu neizvesnost, u susret nedokučivoj sudbini u vlasti tih ljudi koji su čekali u zasedi ne zbog dilažanse da bi je opljačkali, već da bi uhvatili nju.

Pribila se bliže Rasu u želji da iz njega izvuče snagu i njoj toliko potreban osećaj sigurnosti. Kao da je osetio za čim devojka čezne. Ras ju je zagrlio. Banditove oči zažarile su se u ciničan podsmeh. – Koliko još imamo da putujemo? – upitao je Ras. – Oh! – promrmľao je bandit kroz nos – mislim da ćemo putovati ceo dan i dobar deo noći! – Vodite nas baš u pustinju? – Mnogo pitaš. Recimo da idemo na jedno mesto gde nas nikakva potera, ni vojna patrola, ni lovac na ucene, niti bilo ko drugi može naći! – Suze su opet počele da naviru u Emine oči. U grudima joj se nešto steglo, nešto tvrdo kao kamen od koga je osećala da će potonuti u vrtlog bez dna. Već je u sebi šaputala da nikada više neće videti svoje roditelje, svoj dom, prijatelje, i da više neće nikada še-

tati travnatim valovitim pašnjacima oćevog ranča. Silom su ih vodili negde u neko zabaćeno mesto gde će, imala je osećaj, biti osuđena na smrt.

*

– Evo ih, dolaze! – povikala je misis Lusi Sanderson stojeć i za zavesom zaklonjenog prozora dnevne sobe. Homer Sanderson je potrćao da se pridruži svojoj ženi pored prozora. Ona je na tom mestu nepomićno stajala već ćitav sat, ćekajuć i u sobi osvetljenoj slabom drhtavom svetlošću jednog kandila. Na licu su joj se ocrtavali strah i zabrinutost. No, sada je, zajedno s približavanjem, oblaka prašine na putu koji je vodio od grada, zrnice nade počelo da klija u njenom srcu. Našli su je! Mora biti da su je našli! Dilažansa nije mogla jednostavno da nestane kao dim! Uveravala je sebe da za zakašnjenje mora da postoji neki razlog i neko logićno objašnjjenje. Slomljeni toćak ili osovina, uganuće noge konja iz zaprege, bolest nekog putnika. Pa ipak, morala je da prizna da sve to nije bilo verovatno. Dilažansa je kasnila već puna tri dana. Kada su dvanaest sati posle uobićajenog vremena dolaska dilažansa nije pojavila u Dezert Katu, njen muž je poslao grupu kauboja da je potraže. Dva dana i dve noć i ljudi se nisu vratili na ranć. U početku su oćekivali da će se dilažansa praćena grupom ljudi pojaviti svakog trenutka, a zatim se to išćekivanje produćavalo svakih pola sata. Ali kako je sat za satom prolazio, a njihova oćekivanja nisu se ostvarila, ledeni strah im je stegao srca. Obavešten je i šerif Pik, ali, nikakva potera nije poslata. U prvom momentu, zakašnjjenje niko nije ozbiljno uzeo, a pošto su Sandersonovi ljudi već oćišli da pretraže put i okolinu, smatralo se da nema razloga duplirati poteru i nepotrebno angaćovati druge ljude. Kada

se grupa približila, Homer Sanderson je od uzbuđenja progutao pljuvačku. Bio je visok čovek, krupnih kostiju. Njegovo obično mrko preplanulo lice pobledelo je za poslednjih tri dana, a oči su mu se crvenele od nespavanja. Mada se trudio da to ne pokaže, bilo je očigledno da je bio očajan. – Idem da ih presretnem – objavio je glasom prigušenim od uzbuđenja. – Čekaj i mene, Homere! – Izašli su zajedno na verandu ispred ulaznih vrata. Oko petrolejske svetiljke obletale su mušice i leptirice. Sumrak se sve više spuštao i kada su se konjanici sasvim približili i preko dvorišta uputili prema kući jedva da su se razaznavale njihove prašinom pokrivene siluete.

Zabrinuti roditelji su preleteli pogledom preko lica dolazećih jahača. Predsednik Bob Skenton jahao je prvi, za njim Tim Lejt, Teksašanin, Amos Čarlston, Long Tom Bejns... – Homere! – prošaputala je Lusi Sanderson grcajući. – Emi... Emi nije s njima! Nešto joj se desilo! Osećam da joj se nešto desilo! Nešto strašno! – U očajanju koje ju je obuzelo, zgrabila je muža za mišicu. Bleda kao smrt, očekivala je šta će čuti od konjanika koji su zaustavili konje na oko pet metara od verande. Lica jahača bila su prekrivena prašinom kao i njihova odela, a konji su im bili okupani znojem. – Žao nam je, gazda – rekao je Skenton glasom koji je izražavao njegovo osećanje neuspeha. – Nema... nikakvog traga? – Jahali smo čak do tvrđave. Diližansa je tamo prispela na vreme i mister Dou i mis Emi su se ukrcali. Oni su, kako su nam na tvrđavi rekli, bili jedini putnici u diližansi. Kola su posle toga krenula na uobičajeni put prema Dezert Katu. – Mora da im se slomio točak... ili osovina... ili nešto treće! – uporno je ponavljao Sanderson ne želeći da prihvati pomisao da se moglo desiti nešto drugo. – Mora da su se zaglavili

negde u pustinji. – Kažem vam, gazda, da ih tamo nema – usprotivo se Skelton tvrdoglavo. – Nema ih to je sigurno. Bar duž puta i neposredno pored puta koliko se okom može videti. Ako je diližansi bila potrebna neka opravka, oni su mogli skrenuti s puta, ali, morao je ostati trag točkova. A ni u tom slučaju tamo gde su skrenuli, nikakav trag nismo videli. – Ali... – bunio se Sanderson ne shvatajući šta se zbiva – diližansa nije mogla tek tako da nestane. – Baš se to desilo, gazda – rekao je Sanderson. – Do vraga, momci i ja s njima zajedno, pregledali smo ceo put do tvrđave i nazad. – Bobe, ima li na putu neka poštanska postaja gde su mogli da zastanu? – Ima, ali tamo nije bilo nikoga, vlasnik je negde otišao... u grad ili negde na drugu stranu. Pošto diližansa prolazi samo jednom nedeljno, on ne mora sve vreme da bude na dužnosti. Ali, izgleda da je neka diližansa nedavno svraćala na tu stanicu, tako mi se bar čini. Našli smo dosta svežih tragova točkova. – Idem da potražim šerifa Pika – rekao je Sanderson ozbiljno.

Njegova žena je počela da plače. Suze su joj nezadrživo lile niz lice. – Emi! Emi! – jaulala je glasno. Znala je da to nije pametno... da je bio sulud taj odlazak u tvrđavu Komanč. – Bobe – rekao je Sanderson pokazujući prema svojoj ženi. – Ostani pored nje, hoćeš li? – Aha – Skenton se okrenuo u sedlu i rekao svojim ljudima. – Okej, sjašite, pa da svi nešto prezalogajimo. Pošteno smo zaslužili. – Sanderson je čvrstim koracima ušao u kuću da bi iz svoje radne sobe uzeo šešir. Prošao je kroz mračan hodnik do sobe sa zidovima obloženim drvetom, koja mu je služila kao radna soba. Vetar je pomerao listove papira rasute po pisaćem stolu i on se namrštiio. Prozor je bio otvoren, a on je pouzdano znao da ga je u sumrak zatvorio. Brzo je prišao prozoru i tek tada

je primetio da je zasun bio nasilno otvoren. Spustio je okno, osvrnuo se oko sebe... i odmah je shvatio zašto je to učinjeno. Na stolu se nalazio list papira pritisnut komadom kamena. Obuzet zlom slutnjom pružio je drhtavu ruku i uzeo papir. Uprkos polutami, video je da je na papiru ispisano nekoliko redova. Kresnuo je palidrvce i prineo haškrabanu cedulju drhtavoj ruci.

„Sanderson, tvoja kćerka i njen prijatelj oficir su u našim rukama. Ona je živa i ako želiš ponovo da je vidiš živu, učini ono što ti kažemo. Donesi deset hiljada dolara u sitnim novčanicama kod sive stene, sedme noći počev od noćas. Dođi sam, stavi novac pod veliki kamen na ispustu iznad stene. Kada uzmemo novac, dovešćemo je na granicu tvoga ranča. Igraj poštenu igru. Ne zaboravi da je tvoja kćerka u našim rukama.“

*

Bila je skoro ponoć. Pun mesec je kao ogromna žuta lopta visio na tamnom nebu, potamnjujući sjaj retkih zvezda. Posle dugotrajne i naporne partije pokera iz koje je izašao sa znatno debljim novčanikom, Dok Holidej je šetao obalom reke. Nije se čuo nikakav šum sem njegov korak prigušen na mekom pesku i šuštanje trave njihane lakim avgustovskim noćnim povetarcem. Nekoliko stotina metara dalje, Dezert Kat je počivao u miru i mraku. Samo je iz saluna dopirao odblesak svetlosti i sviranje bendža. Dok je zastao pored reke, zagledao se u vodu na kojoj se kao izlomljenom ogledalu sjajila žućkasta slika meseca. Čudno, kadgod je stajao pored reke, postajo je setan, valjda zato što su ga šum reke i srebrnasta skrma površine vode podsećale na Misisipi i bezbrojne doživljaje koje je imao tamo. Na toj reci, širokoj i mirnoj kao more, počeo je nje-

gov pravi život, život kojim je živio dok nije saznao za svoju opaku bolest. A onda je morao da ode. Izabrao je Daleki zapad verujući da će tamo najbrže naći smrt. Ali, desilo se obratno. Planinski vazduh, miris prerijske trave i lekovi apačkog vrača Hokaheja doneli su mu poboljšanje i vratili mu snagu. Sada je opet bio snažan i gibak kao u najboljim vremenima. Pod finim, elegantnim odelom, osećao je nabujale mišice, snagu bizona i elastičnost tigra. Jedino što je osećao prazninu nastalu razočarenjem u ljude. Ali, tu nema pomoći, pomislio je. Ljudi će ostati onakvi kakvi su i uzaludan je sav napor da se izmene. Zbog toga je zaključio da mora da živi sam i tako se uglavnom ponašao. Okrenuo se i polako pošao nazad. Korak po korak, približavao se stvarnosti i stvarnim živim ljudima od krvi i mesa. Ulice su bile tihe, a prozori na kućama zamračeni spuštenim zavesama, ali se prisustvo ljudi ipak osećalo kao da njihove uspravane svesti emituju od sebe signale postojanja.

Kada je stigao na dvadesetak metara od verande, ugledao je barsku damu Bertu koja je verovatno njega čekala. Odmah ga je oslovila – Dok, čeka te mister Sanderson. Tu je već ceo sat. – Dok je digao obrve. – Zašto? Mogao je doći sutra. – Ali, on je hteo da te vidi još večeras... odmah. Nervozan je i uzbuđen. – Ima li razloga za to? – upitao je Dok tek da nešto kaže. – I previše. Njegova kćerka je oteta. Putovala je dilažansom i nestala je. Ona, njen verenik, kao da su isparili. – Gle? – Dok je zastao bio zainteresovan. – Kako je to moguće i otku- da znaš da je baš tako? – Sanderson kaže. Njegovi ljudi su dva dana uzaludno tragali za nestalima ali, nisu ništa našli. Emina majka je izbezumljena. Otac se jedva drži. Emi im je jedino dete i trebalo je da se uda. – Hm! – Holidej se zamis-

lio. – Šta hoće od mene? – Ne znam. Verovatno nešto u vezi s tim nestankom. Gde je Sanderson? – U salunu... sedi u separeu i ispija viski. – Holidej je pošao za Bertom. Strugotina na podu prigušivala je njegove korake, a nekoliko kasnih gostiju radoznalo se upiljilo u njega. Svi su znali za događaj i s nestrpljenjem su očekivali da vide šta će Sanderson da učini. Mada je znao put do separea, Dok je pustio da ga Berta vodi. Pred malim odeljenjem zatvorenim minijaturnim leptirastim vratima, devojka je zastala. – Evo, tu je. – Dok je raskrilio vrata i stao. Sanderson je sedeo nalakćen na sto, glave obujmljene šakama, s upola ispraznjenom bocom viskija nadohvat ruke. Kada je Dok ušao, rančer je digao glavu i zavalio se u stolicu. – Holidej? – izgovorio je promuklim glasom. Dok je pustio leptirasta vrata i ona su se nekoliko puta zanjihala iza njega. U uglu separea prituljeno je svetlela petrojeska lampa i njena bleđožuta svetlost avetinjski je osvetljavala lice čoveka koji je za manje od nedelju dana ostario za čitavu deceniju. – Da, ja sam Džon Holidej – rekao je Dok i seo za sto nasuprot Sandersonu. – Čuo sam da ste se raspitivali za mene? – Želite li piće? – Dok se osmehnuo. Do pre nekoliko sati, taj čovek od građanskog ugleda, klonio bi se susreta sa čuvenim po zlu kockarom i revolverašom, ali, nesreća podjednako kao i sreća menja ljude i njihove postupke. Sada je taj isti čovek sedeo za istim stolom i nudio ga pićem.

– Ne, hvala. U salunu svoje piće plaćam sam. – Osvrnuo se uhvatio poged konobara koji je krajičkom oka piljio u separe. Poručio je brendi, a zatim se ponovo okrenuo prema Sandersonu. – Dakle zbog čega ste me tražili? – Vi... ne znam da li ste čuli šta me je zadesilo. – Da... čuo sam. Veoma mi je žao što ste doživeli tu

tragediju. – Vidite, Lusi, to je moja žena, i ja smo očajni. Emi je naša jedinica i najveće blago koje imamo. Nećemo žaliti ništa samo da je vidimo živu i zdravu. – To vam i ja želim, mada ne poznajem vašu kćerku. – Zbog toga sam i došao kod vas. Razgovarao sam sa šerifom Pikom i on mi je skrenuo pažnju na vas. Rekao mi je da ste iskusni i odvažni, a što je najvažnije da ste odličan tragač. Znam da ste prijatelj sa Vajatom Erpom i da ste neko vreme živeli s Apačima.

– Hm – nasmešio se Dok. – Pa, vi ste se podrobno raspitali o meni. A zbog čega ste se mučili da to saznate? – Zbog toga što mi je šerif Pik rekao da ste vi jedini čovek koji bi mogao i smeo da se poduhvati tog posla. Zato sam i došao ovamo da razgovaram sa vama. – Posla? Ne znam šta mislite, ali bilo šta da imate na umu uzalud ste se trudili. Ja nisam tražio nikakv posao i sasvim sam zadovoljan ovim što radim. Znao sam po prirodi čovek koji radi samo ono što šeli, a svaki posao znači obavezu kojih se ja grozim. – Ali, preklinjem vas – zavapio je Sanderson. – Moja kći je kidnapovana. – Pomozite nam u nevolji. – Čuo sam da je oteta – rekao je Dok dok mu se u srce uvlačilo sažaljenje. – Rekao sam vam da mi je veoma žao. – Saslušajte me bar, pa onda recite šta mislite. Ja sam očajnik, ali, moju ženu će ova nesreća koštati života. – Pa, dobro, ispričajte mi sve od početka. Lepo, bez uzrujavanja – popustio je Dok. – Hvala vam mnogo i na tome. Kao što ste čuli, imam kćerku Emi. Njoj je samo devetnaest godina, a pre nekoliko dana je otputovala u Fort Komanč da se upozna s ocem svog verenika. Pre nekoliko dana njih dvoje su se ukrkali u diližansu za Dezert Kat... gde je uskoro trebalo da se venčaju. Kao što znate, diližansa nije stigla na cilj svoga putovanja... a ni verenici. Moji ljudi su odjahali da vide šta

se desilo, a nisu našli ništa. Diližansa je jednostvano nestala!

– Nije bilo nikakvih skretanja s puta? – pitao je Dok. – Ne. Bar ne vidljivih koje su ljudi mogli da zapaze. Međutim, moram da vam kažem da su moji ljudi kau-boji, a ne tragači. Razumeju se u skupljanje stoke, žigosanje i sve ostalo, ali, ne i u čitanje tragova iz kojih se može zaključiti da se diližansa tamo zaustavila. Moji ljudi su se vratili kući praznih ruku, a posle toga dolazi ono glavno. – Šta to? – Saznavši da potraga nije dala nikakve rezultate, odlučio sam da pođem šerifu. Vratio sam se u svoju radnu sobu da uzmem šešir i zatekao sam otvoren prozor koji sam pre toga zatvorio. Ustanovio sam da je zasun na prozoru razvaljen i da je neko na moj sto stavio ovo. – Sanderson je Doku pružio parče papira. – Ucenjivačko pismo, zahtev za otkup, mister Holideje. – Deset hiljada dolara! – Dok je zviznuo. – Nisu baš skromni. – Imam nedelju dana na raspolaganju, mister Holideje – rekao je rančer. – Nameravao sam da sedim skrštenih ruku i da platim. Za život moje male Emi, nikakva cena nije prevelika. A, onda sam odlučio da se poverim šerifu Piku. U njega sam mogao imati poverenja, jer smo stari i dobri prijatelji. Sada mi je drago što sam to učinio. – Dok ga je slušao pažljivo. Hteo, ne hteo, priča ga je zainteresovala. Tajnovitost nestanka diližanse nagoveštavala je avanturu, a on nikada nije mogao odoleti avanturama. Uz to, još i mlada i nedužna devojka pred venčanjem. Tek što je rančer začutao, on je upitao. – I, šta vam je rako šerif? – Ukazao mi je na mogućnost da plaćanje ucene nije uvek jemstvo da će oteta osoba biti oslobođena. – To sam i mislio. Vaš šerif izgleda nije ni malo naivan. – Ne, nije. Iskusan je to čovek i dobro poznaje ljude. Skrenuo mi je pažnju da čak ako uradim sve kako su mi

ucenjivači naredili, izvestan rizik ipak postoji. Da li će otmičari pustiti osobu koja bi ih eventualno mogla prepoznati...

– Sanderson se skoro zagrcnuo od bola i brige, a onda je nastavio. – Šerif smatra da će otmičari držati Emi u životu dok dobiju otkupninu, a onda... – rančer se ponovo zagrcnuo.

– Šta vam je savetovao ako se u takvoj situaciji nešto može savetovati? – On smatra da ne vredi sedeti skrštenih ruku i da treba preduzeti neku akciju. Predložio mi je da nađem nekog čoveka koji bi se poduhvatio da Emi spase zatočeništva. – Rančer je začutao i zagledao se u Holideja. – Preporučio mi je vas... – Mene? – Dok se skoro trgao, iako su Sandersonov dolazak, tok razgovora i njegovo držanje nagoveštavali taj obrt razgovora. – Još jednom zaključujem da taj vaš šerif zna svoj posao. Zašto baš mene? Želi da me udalji iz grada? – Ne, ne ni govora! On o vama zna dosta. Sve što sam od njega čuo, bilo je puno pohvala. A čuo sam još nešto: da ste sinoć uzeli u zaštitu jednog Indijanca, nekog ubogog đavola koga su hteli da zlostavljaju. To meni govori da ste ne samo hrabar i odlučan i vešt čovek, već i da imate srca. Sažalite se ako ne na mene, onda na Eminu mladost i jadnu majku koja umire od jada. – Holidej mu je čutke vratio ucenjivačko pismo. – Neko je morao doneti i ostaviti to pismo – rekao je posle kraće stanke. – Jeste li proverili sve vaše ljude? – Moje ljude? – Da. – Mogao bih se za svakog od njih zakleti da je pošten do srži. Oni su mi verni i iskreni. Sem toga, svi su bili u potrazi. Nijedan od njih nije mogao da ostavi pismo. – I šta imate na umu? – Dok je otpio gutljaj pića i izvadio iz tabakere jednu tanku cigaretu. No, rančer kao da je jedva dočekao to pitanje. – Vi ste čovek koji je prošao pola Divljeg zapada. Borili ste se mnogo puta... – rančer je zastao

svestan da je u poslednjem momentu izbegao da kaže „ubili ste mnogo ljudi“ što bi možda Holideja naljutilo. – Borili ste se mnogo puta rame uz rame sa Vajatom Erpom. Savladali ste s njim nekoliko opasnih zločinaca, a što je isto tako važno, možda i važnije, vas nije glas da ste od Apača naučili veštinu čitanja tragova i da ste odličan tragač, a to je ono što je Emi potrebno. – Sanderson je zastao i preko stola dohvatio Doka za ruku.

– Mister, Holideje, vi možete da nađete gde je diližansa skrenula sa puta. A mora da se baš to desilo. Banditi su sigurno napali diližansu iz zasede i odvezli je neku da zajedno sa putnicima. Ja i moja žena želimo da vi nađete trag, pođete njime i... i pokušate da oslobodite našu kćerku Emi. Spremni smo da učinimo sve za takvu uslugu. Daćemo vam deset hiljada dolara koje smo spremili za otkupninu. I više ako je potrebno, samo da nam vratite našu Emi. – Dok je zapalio cigaru i povukao nekoliko dimova da se cigara razgori. – To bi moglo da potraje izvesno vreme. – Imali biste nedelju dana. – Neće biti lako, Sandersone. Ako bih i našao njihovo sklonište, ja ne bih išao na otvoren oružani sukob. To bi bilo samoubistvo. Ja bih se orijentisao na lukavstvo i što brže bekstvo. Takav poduhvat bih najbolje mogao da izvedem sam. – Sanderson je dobio prstima po stolu. – Po tome što govorite, čini mi se da prihvatate posao? – zapitao je rančer bojažljivim glasom, ali, punim nade. – Prihvatam – rekao je Dok – ali, hoću da prethodno raščistimo dve stvari. Prva je, morate znati da to ne činim zbog novca. Nema te sume koja bi me navela da stavim glavu u torbu. Ali, žao mi je vaše supruge... i vaše kćeri. Kao i svakog drugog živog bića... – Ne treba to da ni napominjete. Shvatam vas, ali, bez obzira na vaše pobude, ono što sam rekao stoji

i dalje. Dovedite mi Emi živu i deset hiljada dolara su vaši. A šta je drugo? – Ja radim sam. – Ako zapazim da me neko prati da bi me nadzirao, ili nešto slično, ja odustajem. – To se neće desiti. Ako sa nekim ulazim u posao, onda to činim otvorenog srca. Želim da znate da sam vam vrlo zahvalan što ste se prihvatili ovog posla. Niz uzbuđenja, nervnih stresova, zamalo nisu ubili moju ženu. Doktor je i sada s njom, ali, nijedan od mogućih kandidata nije posedovao kvalitete koje vi imate. Kocka je pala na vas i zato mi je drago što ste prihvatili.

– Potrudicu se što više mogu. Ovom prilikom će mi dobro doći ono što sam naučio u logoru Apača. – Da, svakako. – Još jedno, Sandersone. Ne mogu vam garantovati uspeh. Morate biti spremni na to da ne uspem da nađem trag... a ako ga ipak nađem, i nađem skrovište otmičara, može se desiti da i sam budem uhvaćen. U tom slučaju, otmičari bi znali da se niste držali njihovih uputstava i može se desiti da ubiju vašu kćer. – Sanderson je klonuo ramenima i rekao iskreno. – Šta mislite da bi trebalo da učinim? Da platim ucenu i da se nadam da će biti toliko poštene da mi vrate kćer? – Ne – rekao je Dok tiho. – Slažem se sa šerifom Pikom. Neko iz ovog grada je član bande koja je otela vašu kćer, i banditi ne mogu sebi da dozvole rizik da budu otkriveni. Jedini način da se devojka spase je da se lukavstvom oslobodi iz ropstva. – Dobro onda. O nagradi smo se sporazumeli... – A ne, rekao sam vam da ja ne radim za novac i da ne želim da zarađujem na tuđoj nesreći. – Ali – počeo je Sanderson zbunjeno, misleći da Holidejevo odbijanje nagrade znači automatski umanjeње angažovanja... – ne mogu pristati tek tako... pa, imaćete u najmanju ruku nekih troškova... – Moguće – rekao je Dok – i samo u tom

slučaju pristajem da mi nadoknadite troškove koje ću imati. Možda će biti potrebno da se neko potkupi ili tako nešto. – Dovedite nazad moju Emi, Holideje, i sve troškove ću vam duplirati. – Opet vi – presekao ga je Dok, ali, ne previše oštro. Imao je u vidu osećanja tog jadnog čoveka. – Sada me već ljutite.

– Oprostite, ali, nisam to učinio namereno. Ako mi je kći jedinica... sve što moja žena i ja imamo na ovom svetu. I kada samo pomislim... kada samo pomislim da je ovih dana kovala planove da se uda i uđe u medeni mesec. – Recite mi nešto – prekinuo ga je Dok. – Imate li neku ideju ko bi mogli da budu otmičari? Samo neka prilično velika grupa je mogla da zarobi dilažansu. U njoj su bili njen verenik i vozar koje je trebalo savladati.

– Pustinja je puna nevaljalaca i izroda – odgovorio je Sanderson. – Mogla je to učiniti bilo koja od tih bandi. – Rekli ste mi da su vaši ljudi posetili poštansku stanicu na putu i da misle da je dilažansa stigla do stanice? – Da. Vlasnik stanice je bio negde otišao, ili je možda bio kod kuće kada je dilažansa prispela u stanicu... to jest, ako je prispela. – Onda će to biti prvo mesto koje ću posetiti – rekao je Dok tonom koji je u rančera uneo tračak nade. Ustao je i pogledao u Sandersona. – Ako se ne vratim za nedelju dana, ili ne nađem trag, a istekne nedelja koju su učenjivači ostavili, bilo bi najbolje da iskoristite poslednju šansu i učinite ono što su u pismu tražili od vas. Najverovatnije da ćete izgubiti vaših deset hiljada dolara, ali, postoji neka minimalna mogućnost da vam otmičari ipak vrate vašu kćerku uprkos opasnosti da ih ona nekim slučajem negde prepozna. – Verujete li vi u tu mogućnost? – Ne – priznao je Dok – ali, to će biti vaša poslednja šansa. Čovek u vašem položaju neće imati nikakvu mogućnost da bira. – Kada

ćete krenuti? – Što pre to bolje, a to znači odmah – reka je Dok. – Skoro će praskozorje, a ja bih želeo da u zoru već budem na putu. – Pre nego što pođete – rekao je Sanderson tiho, skoro molećivo – da li biste mi učinili jednu uslugu. – Šta to? – Da razgovarate sa mojom ženom. Recite joj da ćete učiniti sve što možete... pružite joj neki razlog da živi, Holideje. – Dok je gledao rančera zamišljeno. Kako je mogao da odbije takvu molbu? Ovom okrutnom životu nije trebalo dodavati još više okrutnosti, već milosrđa i dobrote. – Dobro – rekao je – iako mi to baš neće biti usputno. Doći ću čim se spremim. – Rančer mu je zahvalno stisnuo ruku, ustao od stola i izašao iz saluna. Doku se učinilo da je u njegovim očima ugledao suze.

*

Kada je kao neki slučajni putnik sjahao sa svog Miga pred poštanskom stanicom na putu od Fort Komanča ka Dezert Katu, predmeti su već bacali dugačku senku. Bilo je kasno popodne i na svetlosti sunca zdanje sagrađeno od drveta i žive cigle, izgledalo je dosta primamljivo. Dok je bio žedan i računao je da posao u pustinji ne cveta u toj meri da bi morao dugo da čeka da bude uslužen. Brzo doneta čaša brendija bi mu zaista veoma godila. Bacio je pogled na tablu iznad ulaza na kojoj je crnim slovima bilo ispisano.

POŠTANSKA STANICA DŽEKA INGLA

Vrata stanice bila su otvorena, a jedan konj je u koralu slobodno pasao sočnu, zelenu travu. Širom je otvorio vrata i ušao u prijatnu hladovitu odaju. Iza bara od grubo obrađenih dasaka u njega su se upiljile oči jednog debelog čoveka. – Uđite, stranče! Jeste li sa dugog puta? – Da. Brendi? – Dok se osvrnuo oko sebe i osmotrio unutrašnjost poštanske stanice.

Nalazio se u malom baru sa tri stola i jednim pijaninom u uglu. Na zidu je visio požuteli cenovnik iz koga se videlo da Džek Ingl izdaje sobe putnicima po ceni od dolar za noć, uključujući i doručak. – Vi ste dakle moj prvi gost – rekao je Ingl očigledno raspoložen za razgovor i naslonio se na pult ispred sebe. Njegovo debelo lice uokviravala je duga neuredna kosa. Iz usta mu je visila cigareta zalepljena za donju usnu. Sitnim, lisičjim očima skrivenim ispod čupavih obrva, piljio je u gosta kroz izmaglicu duvanskog dima.

– Zaista? Pretpostavljam da sem putnika na poštanskoj liniji i nemate mnogo drugih gostiju – rekao je Dok tek da nešto kaže. Sve vreme je, međutim, neprijetno motrio na vlasnika stanice. – To je tačno – odgovorio je Ingl. – Pre neki dan je ovde svraćala grupa ljudi, ali nije zatekla nikoga u kući. – Vi ste bili odsutni? – Bio sam u San Damosu u poseti jednom prijatelju. To je jedan gradić u pustinji – rekao je Ingl nalivajući sebi viski u čašu. – A kada vi odete u stanici nema nikoga? – Nema. Uostalom, nije neka velika šteta, jer ne gubim mnogo. Ovde ljudi retko svraćaju. – Ovi su dolazili i tražili su vas lično. Hteli su da vam postavе nekoliko pitanja. – Čupave obrve su se podigle na čelo. Ingl je glumio čuđenje. – Kakva pitanja, mister? – upitao je obazrivo. – O dilažansi. – Dilažansi? – Možda niste čuli... – rekao je Dok praveći se nevešt – ali... po redu vožnje poslednja dilažansa nije stigla u Dezert Kat. – Ingl je zurio u njega široko razrogačenim očima punim neverice. – Šta do vraga time hoćete da kažete? – Tačno ono što sam vam rekao. Dilažansa nije stigla u Dezert Kat. Ljudi su došli da vas pitaju da li je svraćala na vašu stanicu? – Ingl je srknuo viski. – Zaustavili su se ovde desetak–petnaest minuta koliko da konjima daju da predahnu. – A putnici? – Bilo ih je samo dvoje.

Jedna devojka i jedan vojnik. – To su oni. – Čujte, šta znači to što kažete da dilažansa nije stigla tamo? Mislim... – To znači da je negde na putu do Dezert Kata upala u zasedu. Jednostavno, kao što sam vam rekao, nije stigla tamo gde je trebalo! – To su dakle imali na umu... – promrmljao je Ingl u sebi u bradu. – Šta ste rekli? – zapitao je Dok mada je dobro razumeo svaku Inglovu reč. – Nije važno. – Čujte, mister – rekao je Dok, pažnje bajagi usmerene na svoju čašu koju je držao u ruci. – Ako nešto znate – nastavio je pošto je ispio gutljaj piva – bilo bi korisno to da mi kažete. – Ingl je nasuo sebi još jedno piće. Dok je zapazio da mu prsti podrhtavaju. – Posmatrajte taj problem iz mog ugla, mister – rekao je vlasnik poštanske stanice. – Kroz ovu pustinju prolazi mnoštvo svakojakih ljudi, a isto tako i mnoštvo još čudnijih osoba tu stalno ili privremeno boravi. A ja sam ovde između njih, takoreći na vatromeitni.

– Svakojaki... čudni... mislite banditi? – Kada neko svrati kod mene da nešto pojede ili popije ja ga ne pitam čime se bavi – rekao je Ingl naglašavajući svaku reč. – Da... i dalje... – Vidite, ja hoću da kažem? – Shvatam. – Pre mene je vlasnik ove stanice bio neki Kičener. Bio je, kako sam čuo, dosta omiljen, ali je napravio jednu kobnu grešku. Jedne noći ovde je dojahao neki momak Mon Mičet i pola sata posle njegovog odlaska, idući njegovim tragom, došla je potera i od Kičenera doznala kojim pravcem je Mičet odjahao. Dva dana kasnije, Mičet je obešen. – Ingl je zastao da povuče dim i srkne gutljaj viskija, pa je nastavio. – Nevolja je bila u tome što je Mičet imao jednog prijatelja... Jednoga dana taj prijatelj je došao i tako napunio olovom Kičenera, da je od njega napravio rešet. – Dok je ćutke klimnuo glavom. Ingl je počutao trenutak pa je nastavio. – Čovek

koji ovde živi ne sme sebi da dozvoli da mnogo priča o ljudima iz pustare. – Ingl – rekao je Dok najljubaznije što je mogao – vama su se maločas omakle neke reči koje ukazuju da nešto znate. – Još uvek mislim na Kičenera – naglasio je Ingl svaku reč. Dok je zavukao ruku u džep i izvukao pet novčanica od po deset dolara. Zagledao ih je prema svetlosti i spustio na šank. Ugledavši na šanku više novčanica nego što je video za mnogo poslednjih meseci, Ingl je razrogačio oči. – Rekli ste nešto kao „to su dakle imali na umu“ – podsetio ga je Holidej. Ingl je debelim jezikom liznuo donju usnu kao žabac kada vreba muvu. Dodirnuo je prstima novčanice i promućao. – Ono što znam neće vam biti ni od kakve koristi. Pustite meni da to procenim – rekao je Dok. – Nego, hoćete li vi da zaradite ovih pedeset dolara ili nećete?

Ingl nije zaboravljao Kičenera, ali su mu oči pohlepno gutale papirne novčanice. – Dobro – prihvatio je lagano, izgovarajući svako slovo po slovo. Uzeo je jednu po jednu svih pet novčanica. – Ovo je sve što znam. Diližansa je otišla odatle sa putnicima živim i zdravim, a grupa konjanika je pošla za njom. – Putem? – Vlasnik stanice je odmahnuo glavom. – Ne... nego tamo! – Pokazao je u pravcu istoka gde se dugačak greben dizao iz mora peska. – Pratili su diližansu izvesno vreme, a onda sam ih izgubio iz vida – objasnio je Ingl. – To je sve... i to vam neće mnogo pomoći. – Pomoći će mi – rekao je Dok ozbiljno. – Možda ti ljudi nisu bili napadači, ali, sa dosta verovatnoće moglo se računati da jesu. Iz kog drugog razloga bi inače pratili diližansu? Holideju se činilo logično da su iz daljine pratili poštanska kola da bi u pogodnom momentu odjahali napred i postavili zasedu na pogodnom mestu i u pogodno vreme. Trebalo je samo da nađe njihov

trag na grebenu, da ga prati do mesta gde je izbio na glavni put ispred diližanse čiji putnici i vozač nisu slutili šta se sprema i odrediće tačno mesto zasede. Kada to sazna, pretražiće teren levo i desno u dužini od nekoliko milja i pokušać da nađe trag točkova koji mora negde postojati. – Pretpostavljam da niste prepoznali nijednog iz te grupe konjanika? – zapitao je Dok, praveći se nevešt. Džek Ingl se nasmešio. – I da jesam ne bih to rekao... ni za stotinu ovakvih novčanica. – Koliko ih je bilo? – Četvorica ili petorica – slegnuo je ramenima. – Kako su bili odeveni? – Obično. Kao i svi ljudi koji žive u pustinji. Ništa izuzetno. Video sam da su neko vreme skretali tamo-amo, ali su se definitivno uputili istim pravcem kojim i diližansa. – I vi niste pojahali konja i obavestili vozara? – Ne, ja gledam svoja posla. To se isplati. – Daa... kladim se da je tako. – Palo mi je na pamet... Vi ste verovatno detektiv. Neki od onih Pinkertonaca – rekao je Ingl odjednom. – Ne. Zašto vam je to palo na pamet? – Pa, raspitujete se za diližansu. Niste običan kauboj ili šerif, to se vidi po vašem odelu, izgledu i rukama. Imate negovane ruke. Dakle, revolveraš, možda lovac na ucene ili, najpre detektiv. – Ne, nisam ni tajni policajac ni lovac na ucene – rekao je Dok. Odlučio je da igra opreznu igru za slučaj da Ingl ima prijatelje u pustinji. – Možete biti sasvim sigurni u to. Moja profesija je nešto sasvim drugo. Ja sam usamljeni putnik, a ponekad pišem i ponešto za novine. To je sve.

Ingl je zapalio cigaretu, a onda je njegov pogled kliznuo ka prozoru. – Ko bi ga znao? – rekao je više za sebe. A onda je odjednom njegovo lice radosno sinulo. – Gle, gle, dolazi još gostiju. Izgleda da će današnji dan biti unosan. – Dok je pogledao kroz prljavštinom zamazan prozor. Iz pustinje, preko peščane ravnice,

sa druge strane puta, ka postaji su se približavala četiri konjanika. – Čini mi se da je vreme da pođem – rekao je Dok. Posle toga je izašao u dvorište. Bočni zid zgrade zaklanjao ga je od pogleda konjanika dok je pojiio svog Miga na valovu. Čuo je prigušen topot kopita njihovih konja i nejasan žamor glasova. Nije obraćao pažnju da čuje razgovor, jer ga nije interesovalo da zna ko su pridošlice. Bilo je malo verovatno da su to banditi koje traži. Upravo je pogled prema pustinjском grebenu. Bio je to prvi pogodak u ovoj misteriji i nadao se da vetar koji u ovom kraju često duva, nije zatrpao tragove sitnim prahom. Do njegovih ušiju je dopro zveket mamuza. – Hoćemo li da se zadržimo ovde, Lejf? – pitao je jedan od konjanika. – Ni govora. Nećemo! Popićemo samo po jedno piće i nastavljamo dalje. – Dok je već hteo da uzjaše kada ga je glasna psovka i odsečno izgovorena naredba zadržala. – To više nemoj pokušavati, devojko! – Dok je zastao i oslušnuo. – Evo, Lejfe... drži uzde njenog konja. – Držim ih – čuo se Lejfov glas. – A sada me slušaj, Indijanko! Pokušaj li samo još jednom da pobegneš, zlo ćeš se provesti! Znaj da sa Lejfom nisu moguće takve šale.

– Vi... zmiје! – čuo je Dok njen bespomoćni vapijući glas. – Prijave, otrovne zmiје! – Govorila je grlenim glasom, upola jecajući, ali plahovito. U prvom momentu, kada je onaj glas povikao: „To više nemoj pokušavati, devojko!“ Dok je osetio nagli talas nade. Ali, brzo se otresao te pomisli. Ta devojka nije mogla biti Emi Sanderson. A kada ju je taj čovek nazvao „Indijanko“ ta reč je odagnala poslednju slabu nadu koju je još gajio. Rekao je sebi da svađa iza ugla poštanske stanice nema veze s njim i da ga se to ne tiče. Opet se pokrenuo da uzjaše konja i pojavi se, ali, dok ta misao još nije bila sazrela, način

na koji je taj čovek izgovorio sledeće reči, zadržao ga je da to učini. – Slušaj me, Vanita i to me dobro slušaj! Ti pripadaš nama potpuno i to bez pogovora! Ne sme biti ni govora o nekom bekstvu, a sem toga, moraš se prema nama ponašati sa mnogo poštovanja. – Poštovanja? – prosihtala je Vanita. – Poštovanja? Kako mogu imati poštovanja prema gadovima i podlacima kao što ste vi... prema belim otpadnicima? – Tvoj poglavica nije tako govorio s nama! Njemu je naša pogodba odgovarala... i on se ponašao pristojno. – To je zbog toga što su mu bile potrebne one puške! – povikala je Vanita. – Govorite tiše! – Ne, neću! – počela je da se guši od ljutnje i očajanja. – Pitam se neprekidno kakvi ste vi to ljudi? Došli ste u moje selo, ponudili ste mom plemenu puške koje će nam doneti samo nevolju! U zamenu za puške uzeli ste zlato i... i... – I tebe! – graknuo je Lejf. – To nikako nemoj da zaboraviš, slatka mala! Ti si bila deo dogovora. Ti si deo cene za isporučenu robu.

Dok je mnogo puta slušao o kriminalcima oružja. Video ih je jednom dok se nalazio u naselju Apača, kada su došli natovareni puškama koje su menjali za žuti metal ili bilo šta drugo od vrednosti, što su Indijanci imali da ponude. Nekoliko puta je sa Vajatom Erpom tragao za tim lešinarima u ljudskom obliku i pomogao u vraćanju mira i reda tamo gde su oni prodajom oružja posejali seme rata. Šverceri su za njega bili zločinci gori od onih koji su to oružje koristili. Oni nisu bili samo izdajnici, nego su i živeli od ubijanja. Smrt je bila hrana kojom su se hranili. Njih se ni najmanje nije ticalo da li će oružje koje su prodali, jednoga dana možda ubiti nekog nedužnog čoveka, ženu ili dete, oni su mislili samo na novac.

Uključenje neke devojke u takav posao nije bilo ništa neobično. Dok se sećao da je jedan od švercera oružja, neki snažan čovek bikovskog vrata, odabrao jednu tek odraslu devojčicu oko šesnaest godina, kao deo cene za prodate puške. Apači su mu je predali da doživotno živi u poniženju i bedi kao njegova robinja ili skvo. Čak ga se ni to nije ticalo, ali su sledeće reči zamrzle njegove noge u uzengijama. – U stvari, slatka mala – prevalio je jedan od švercera lenjim glasom – odmah ću ti pokazati da si ti deo zaključenog posla. Dođi ovamo. – Vraga, Mek Grate! – pobunio se drugi. – Nećeš valjda ovde, za ime boga? – Zašto da ne? Ingl me neće ometati. On zna šta je dobro za njega i neće se mešati. Začuo se prigušen devojčin krik, zatim tup pad dva tela na zemlju. Ostali su se glasno smejali i Dok je izvuкао nogu iz uzengija. Čvrstim koracima izašao je iza ugla. Na zemlji pred njim, hrvali su se jedna devojka nežne telesne građe, po izgledu oko sedamnaest godina, i jedan grdosija od čoveka, koji je šakama velikim kao medveđe šape, pritiskao devojku i prisiljavao je da ga poljubi. Ljutina je ovladala Dokom kada je krijumčar oružja legao svom težinom na devojku, pritiskajući svoje telo na njeno, i u tom položaju skoro zario svoje usne u njene. Druga dvojica konjanika sedeli su na konjima i smejali se... ali im je smeh zamro na usnama kada se pojavio Dok.

– Pusti tu devojku! – rekao je Dok zapovednički. Krijumčari oružja su ga pogledali zabezeknuto, a onaj koji je pritiskao devojku digao se na laktove i ošinio pridošlicu pogledom punim mržnje. – Ko si ti, do đavola? – procedio je kroz zube praveći ružnu grimasu. Digao se lagano i stao iznad u prašinu uvaljane devojke koja je ležala zgrčenih nogu pored njegovih nogu. – Moje ime nije važno. Udalji se od te devojke. – Šta se ti me-

šas, tupane! – frknuo je kroz nos bandit. – Ti meni da naređuješ! Ova žena je moja... naša! – Niko nema pravo da prisiljava neku drugu osobu, ljudi nisu goveda, to je valjda jasno – rekao je Dok mirno. No, uprkos mirnom tonu, sekao je sve svojim ledenim pogledom. Devojka je nešto od straha, nešto od napora ubrzano disala i grudi su joj se bujno nadimale ističući njihov skladni reljef. Bojala se za sebe, a i za tog neznanca, ali se davljenički hvatala za slabašnu nadu da je došao trenutak njenog izbavljenja. Nepoznati je bio čovek od časti, karakteran. To je instinktivno osetila pre nego što je takva pomisao došla do svesti njenih mučitelja. Instinktivno je osetila da nezavisno od drugih razlika koja su ih razdvajale, između nje i tog čudnog stranca postoji neka veza, neka bezglasno fluidno razumevanje koje ih udružuje. – Čuo sam sve o vašem trgovačkom poduhvatu – nastavio je Dok mirno. – Morate da znate da takvi poslovi nisu dozvoljeni po zakonu... bez obzira na to kakvi su plemenski običaji Komanča. – Krijumčari su se zgedali s nevericom. OGREZLI u zločinu i nemoralu, nije im dolazilo do svesti da neko pokušava da ih obuzda pominjanjem prava i zakona. Za njih, otpadnike od društva i pravde, postojao je samo jedan zakon, zakon jačega. – Znaš šta, kicošu – procedio je Lejf kroz zube. – Dajemo ti pet sekundi da se gubiš u tri vrazja pakla i da tamo gledaš svoja posla. Jesi li čuo? – Ne obazirući se na Lejfa, Dok se obratio devojci. – Jesi li ti saglasna sa njihovim dogovorom? Jesi li saglasna da ostaneš kod njih? – Ovi ljudi su podle guje! – prasnula je devojka žestoko. – Oni žele da od mene načine... njihovu skvo! Oni hoće da budem njihova zajednička žena... mrzim ih! – Dobro – rekao je Dok mirno. – Uzmi svoga konja. Odlazimo odavde. – Devojka nije mogla da veruje

svojim ušima! Taj čudni stranac nije imao nikakve šanse da sprovede ono što je rekao... niti je ona imala šanse. Ali, bila je spremna da rizikuje s njim. Najzad, nije imala šta da izgubi.

Mek Grat je stavio čizmu na njen kuk i pritisnuo ju je na zemlju. – Ako ti je potrebna, fićfiriću – iscerio se praveći ružnu grimasu – dođi da je uzmeš. – To je bio direktan izazov za Holideja i dok se podsmešljivo smeškao, njegova ruka se spustila do bedra... Velika šaka je poklopila futrolu revolvera, spremna na trzaj. Nogom je sve žešće pritiskao devojkicu, a na njeenom licu se ukazao grč bola. Ubrzano disanje se pretvorilo u bolno stenjanje. Dok je pošao napred. Naizgled je hodao nezainteresovano, ali je ispod oka pažljivo motrio svaki mig krijumčarevog lica. Mnogo puta je bio u položaju kao što je ovaj, kada neposredno predstoji obračun i znao je iz iskustva da se trenutak potezanja revolvera najpre pokaže u oku ili u ubilačkom, jedva primetnom grču lica. I taj dobro poznati mig, Holidej je uhvatio. Kada se nalazio na nekih pet metaka udaljenosti, krijumčar oružja se mašio rukom za „kolt“. Dok je u trenutku zastao i munjevito pružio ruku ka bedru. Dve šake su istovremeno zgrabile drške „linkolna“. Dva revolvera su blesnula na suncu i u jednom kratkom, stravičnom deliću vremena dva prsta su pritisnula okidače. Izgledalo je kao da su oba grmnula istovremeno i da su oba plamena i dim iz cevi bili sjedinjeni negde na sredini. Ali, jedan je ipak opalio delić sekunde ranije. Dok je još uvek stojao, a taman mlaz krvi slivao mu se niz levu šaku, ali se krijumčar oružja zateturao na klimavim nogama kao da je trešten pijan. Na njegovom čelu tačno između očiju zjapila je velika okrugla rupa od kušuma i kada je pao na zemlju, iz nje je linula krv. Dok je uperio revolver na ostalu dvojicu

i ovi su digli ruke uvis. – Ko je sledeći? – zapitao je Dok preteći. – Ti si ga ubio – prošaputao je onaj koga su zvali Lejf, šetajući pogledom punim neverice sa palog bandita na Holideja. – To je ubistvo! – On je potegao prvi! – Dok je kratko pogledao devojkicu. – Penji se na konja.

Vanita nije čekala da joj se dvaput kaže. Digla se i potrčala ka kljusetu koje je jahala. Videvši da im se plen izmiče iz ruke, u očima krijumčara oružja blesnula je neskrivena požuda. Njihovim vena-ma je prostrujao neugasivi bes. Devojkica je bila deo ugovorene cene, deo pogodbe i dogovora! Oni su je odabrali među mnogobrojnim devojkama u naselju i do tog trenutka nisu bili naplatili novac koji su uložili u nju. – Sjašite... – Krijumčari su lagano sjahali. Nisu mogli ništa drugo, jer je na njih bio uperen revolver koji se još pušio. Njih je bilo dvojica protiv jednog, ali, taj jedan je držao revolver u ruci. – Otkopčajte pojaseve! – rekao je Dok glasom koji nije trpeo pogovora. Do tog vremena, Vanita je uzjahala svoga konja neosedlanog, kao što jašu Indijanci. U njenim očima ogledala se radost zbog iznenadne slobode, kontrast njenom tamnom, preplanulom licu. – Nemoj misliti da je ovo naš poslednji susret, kicošu! – pripremio je Lejf mračnog izraza lica. – Ubio si našeg druga Mek Grata i uzeo si nam ono što je pripadalo nama! Naši će se putevi još neki put ukrstiti i kada se to desi... mi ćemo se postarati da te pokopamo. A ti, Vanita... – Devojkica je zatresla glavom i njena crna kosa joj se razlila po ramenima. – ... ne računaj da smo s tobom završili. Naš račun još nije izmiren. Kada te uhvatimo daćemo ti lekciju koju ćeš pamtiti. – Hajde, bez pričanja. Otkopčajte opasače – presekao ga je Dok. Kopče na opasačima su škljocnule i opasači sa futrolama su kliznuli u prašinu. Dok je prišao do njihovih konja i

šakom pljesnuo životinje po sapima. Dok su se konji kasom udaljavali, ispalio je nekoliko hitaca iznad njihovih glava i životinje su pošle u trk. Zatim se okrenuo krijumčarima. Nemojte praviti gluposti i pokušate da nas pratite. Iza leđa krijumčara, uokvirena otvorom prozora, stajala je nejasna silueta Džeka Ingla. Kao što je rekao Doku, on je gledao svoj posao i nije ga se ticalo šta se događa van njegove postaje. – Glupavi drzniče! – prosiktao je Lejf besno. Holidej se popeo u sedlo. Držeći i dalje revolver uperen na krijumčare, došapnuo je Vaniti. – Jaši prema grebenu! – Devojka je nešto promrmrljala svom konju i životinja je jurnula prema pustinji. Krijumčari su stajali nemoćno stisnutih pesnica i smrknutih lica posmatrali kako devojka odmiče sve dalje i dalje od domašaja njihovih grabljivih ruku. Holidej je sačekao da se devojka dovoljno udalji, a zatim je mamuznuo svog konja u galop. Istog trenutka, čim je Dok okrenuo cevi svojih revolvera, krijumčari su dograbili svoje opasače.

No, nadajući se tom njihovom potezu, Dok je u mestu zaustavio svog konja i vešto naciljan hitac preseka je njihov pokret. Krijumčari su stali kao ukopani, dok je Dokov Mig poigravao pod jahačem. – Ne tako brzo, gospodo. Za trenutak sam pomislio da ćete biti dovoljno učtivi da me ne ispratite kuršumima. Ali, prevario sam se. Od izroda i otpadnika ne treba očekivati fer igru... – Krijumčari su stajali dignutih ruku, očekivali su najgore. – Daj ovamo te opasače – naredio je Dok Lejfu i kada je ovaj obazrivo prišao držeći opasače daleko od sebe, Holidej je uzao revolvere i zavrličao ih daleko u koral. – Tako. Sada ćete morati da potrčite ako vam je stalo do brze osvete – rekao je Dok smejući im se u lice. Zatim je mamuznuo konja potpeticama i naterao ga u trk. Odmičući sve dalje od stanice, osvr-

nuo se preko ramena i video kako Lejf i njegov drug svom snagom trče prema koralu. Dok je plegao po Migovom vratu. Ždrebac je jurio kao da ima krila. Zatim je odjeknula brza paljba, prigušena topotom kopita. Ali, Dok je bio daleko odmakao i tanad su padala daleko iza njega, dižući gejzire peska na grebenu. Paljba je kratko trajala i Dok je video dvojicu otpadnika kako trče prema jednom uzvišenju u nadi da će odatle imati bolju mogućnost gađanja. Poterao je još malo svog Miga i našao se s druge strane grebena, sasvim zaklonjen od dohvata kuršuma.

Vanita se, međutim, nalazila još uvek na vrhu prevoja i Dok joj je doviknuo da se spusti na drugu stranu kada je nov plotun odjeknuo iz pravca poštanske stanice. Kuršumi su dobacili do željenog cilja, ali nisu mogli naneti nikakvu štetu, jer je za „koltove“ razdaljina bila i suviše velika. Za svaki slučaj, Dok je dograbio vođice devojčinog konja i povukao ga naniže, u zaklon iza grebena. Konačno su se našli zaklonjeni od kuršuma u zaklonu iza vrha prevoja. Dok je zategao vođice svog konja i obe životinje su stale. Odahnuli su, ali samo kratko. – Uskoro će se dočepati svojih konja – rekao je Dok. – Krenimo odavde! – Kuda? – zapitala je još uvek zadihana. Dok je nameravao da duž grebena potraži tragove kidnapera, ali sada za to nije bio pravi momenat. Ako se budu zadržavali, sigurno će ih pre ili posle pogoditi neki precizno upućeni metak. Morali su da beže u pustinju, da naprave krug i da se kasnije vrate da završi ono zbog čega je došao ovamo. – Na ovu stranu... – pokazao je rukom. Okrenuli su konje niz strminu i uputili se ka ravnoj udoljici koja se pružala s druge strane grebena. Iza nje, nalazila se ravna i gola pustara, negostoljubiva i vreća od dnevne žege. Nisu govorili ništa, jer nije

bilo vremena da se bilo šta kaže, ali između Doka i devojke koja ga je podsećala na jedan drugi, divljačniji ali pošteniji svet, bila je uspostavljena veza zapečaćena jednom smrću i jednom poklonjenom slobodom.

Vanita mu je rekla da ima sedamnaest godina, bližila se osamnaestoj. Bila je jedna od najvitkijih devojaka koje je upoznao, vitka kao vrbov prut, a mazna kao mačka. Dugačka crna kosa padala joj je po plećima u širokim bičevima. Koža joj je bila nenaglašeno tamna, a kada je govorila, kestenjaste oči su joj gorele kao žeravica. Koža joj je bila zategnuta i glatka, a usta mala, iako zbog neobično punih i čulnih usana, na prvi pogled nisu tako izgledala. Ispod tih usana skrivala su se dva reda savršeno ravnih, jednakih belih zuba. Rastom jedva da je Doku dosežala do ramena, ali je za devojku iz plemena Komanča bila izuzetno visoka. Zbog toga je Dok jednog momenta posumnjao da u njoj sem krvi Komanča mora biti još nečijeg nasleđa. Doku je bilo jasno zašto su krijumčari između mnogo devojaka u naselju izabrali baš nju. – Bilo je strašno – jadala mu se devojka. – Došli su u naše selo i ponudili da prodaju puške za zlatni prah. Na moju nesreću, spazio me je Lejf Ganter, on je izgleda glavni među njima, i zatražio da i ja budem deo cene. – Zadrhtala je i nastavila... – Dogovor je postignut, ali, ne sa moje strane. Pristanak su dali poglavica i veće stranaca. Protiv njihove odluke nisam mogla ništa. – Kako su se zvali ostali krijumčari? – Onaj koga ste ubili zvao se Mek Grat. Onaj drugi je Ed Zenk. – Zenk... čuo sam to ime – rekao je Dok preko volje. – Kako... kako da vam zahvalim? – prošaputala je Vanita. – Da nije bilo vas, ja bih... pa eto, ja bih sada bila u njihovom logoru. A znam dobro šta bi mi se tamo desilo. Videli ste šta je Mek

Grat pokušao da mi učini... i to u poštanskoj stanici, pred drugima... U njihovom logoru s njima trojicom bilo bi još gore. – U svoje selo ne možeš da se vratiš? – Vanita je odmahнула glavom. – Pretpostavljao sam. Poglavica bi te odmah vratio. Kao devojka iz plemena Komanča, duguješ plemenu apsolutnu poslušnost. – Znam. U mom plemenu bi jednostavno rekli da sam deo ugovora i da se moram vratiti ljudima koji su me kupili. Ali, ja nisam Komanč.

Holidej ju je pogledao iznenađeno. – Kako to? – Moj otac je bio belac... lovac bufala. Iz nekih razloga je živio u našem selu i tu se oženio s mojom majkom. Poginuo je u lovu još dok sam bila mala. Nisam ga ni zapamtila. – Dok je prikrrio iznenađenje. – Utoliko je stvar teža. Imaš li nekih rođaka po ocu? – Ne. To jest, ne znam. Majka mi o tome nikada nije govorila. – Znači, nema mogućnosti da se negde skloniš bar za prvo vreme? – Devojka je odmahнула glavom. Holidej je začutao. Pitao se da li bi bilo moguće smestiti devojku kod njene rodbine, čak i ako bi ta rodbina bila poznata. Ko bi primio divljakinju odevenu u odelo od kože, koja je po ponašanja i izgledu pripadala sasvim drugom svetu? Verovatno niko. Odmahnuo je glavom zamišljeno. – Pa, dobro – rekao je posle izvesnog vremena. – Ne možeš lutati samo po pustari, to je jasno! Moraćeš da pođeš sa mnom, bar za prvo vreme. Posle ćemo već videti šta ćemo... hoću da kažem možeš da pođeš ako ti to želiš, Vanita. – Da! – dočekala je devojka spremno – hoću, svakako. Ali, ja ću vas zadržavati, biću vam na smetnji... zar ne? – Kao što sam ti maločas objasnio – rekao je Dok odmerenim glasom – ja se ovde nalazim zbog određenog razloga – da nađem kćerku jednog rančera koji se zove Sander-son. Moram da se zaobilaznim putem vra-

tim natrag i da na grebenu koji se pruža pored poštanske stanice pokušam da nađem neke tregove. – Sumrak je već vladao i noć se brzo bližila. Trebalo je požuriti. Bežeći od krijumčara, odjahali su dosta daleko u pustinju, i pri svetlosti umirućeg dana Dok je u daljini video nejasne obrise grebena. Dok stignu do tamo, biće uveliko noć, i mesec će im pružiti dovoljno svetlosti za traženje tragova. Istina, mesečina nije isto što i dnevna svetlost, ali, mogućnosti izbora nije bilo. – A Zenk i Ganter? – Oni će poći našim tragom, to je više nego verovatno... ali, dosada ih nismo ni videli ni čuli, prema tome, mora da su dosta zaostali iza nas... – Vanita ga je nežno dodirnula rukom po mišici. – Još uvek mi nista rekli zašto. – Šta zašto? – Zašto ste me spasili? – Holidej je slegnuo ramenima. – Zlostavljali su te. Žena si, nisi mogla sama da se braniš. Mislim da je to dobar razlog kao i svaki drugi. – Pojahali su kasnije konje i zaobilaznim putem se uputili nazad prema grebenu. Dok su jahali, devojka je s vremena na vreme bacala pogled na svog spasioca. Već je sasvim sigurno mogla sebi da prizna da je taj čovek privlačni, i to ne samo zbog toga što ju je spasio iz ruku bandita. U jednoj udoljici previla mu je ranu na mišici. Metak je prošao kroz meso i rana je bila bezopasna, ali je ipak tražila negu. Dok je to radila, čežnjivo je osećala pod prstima snagu njegove mišice i ramena. Namerno je prišla toliko blizu da mu je njena kosa dodirivala lice i prsa. Vanita je bila kao i druge devojke iz njenog plemena. Kada bi naišle na čoveka koji im se dopada, devojke Komanča nisu štedele truda da ga osvoje. A mada se držao uzdržano, Doku je, izgleda, prijala njena blizina, bez obzira što je na kraju žustro povukao zadignuti rukav i progundao da je vreme da nastave put.

Jahali su čuteći prema prevoju i u tišini je muklo odjekivao prigušen topot kopita po pesku. Vanita je iz blizine motrila Doka i zapažala da budnim okom prati ne bi li iza njih ugledao neki znak potere. Uočila je da se nijednog momenta nije opustio, da je stalno s napetom pažnjom primao sve što se oko njih zbiva. U svakom momentu bio je spreman da dočeka opasnost. No, dalje od toga nije mogla da vidi. Ni u jednom trenutku nije joj otkrio kakve misli se kriju iza crnih, obrvama zaklonjenih očiju. Nije znala da li u dubini duše proklinje njeno prisustvo ili je zaista ravnodušan kao što se naizgled držao. Možda zbog toga što je bila poluindijanka pa nije shvatala misli belih ljudi, a možda zato što je taj bleđi bio tako zagonetan. Konačno, kada se mesec digao visoko na nebu, dvoje konjanika su se zaustavili na grebenu. Ispod njih u poštanskoj stanici dremljivo je žmirkao jedan osvetljen prozor. Dok je bacio kratak pogled na tu stranu, a onda je poterao svoga Miga dužinom grebena, očiju fiksiranih na mesečinom obasjani pesak. Tražio je makar najmanji trag konjskih kopita, tačnije rečeno, ključ nes-tanka dilažanse.

Jedan sat kasnije našao je ono što je tražio. Vanita je ostala u sedlu, a Dok je kliznuo sa konja i kleknuo na zemlju da bi izbliza osmotrio trag. Nije bilo verovatno da su nađeni tragovi poticali od krijumčara, jer su bili stari već nekoliko dana, tri do četiri, zaključio je Dok kada ih je dobro razgledao. Uspravio se i pogledom obuhvatio okolinu. Poštanska stanica se nalazila na domaku pogleda i bilo je sasvim verovatno da je našao tragove koje je tražio. Nije mogao da bude sasvim siguran, ali je verovatnoća bila sasvim izvesna. – Šta mislite? – zapitala je devojka. Posmatrala ga je kako prstima prelazi preko ivice tragova da bi ocenio njihovu

oštrinu. Videla je kako kroz prste prosejava pesak koji je vetar naneo u otiske.

– Tragovi vode u dobrom pravcu – rekao je Dok glasno. – Ingl je rekao da su odjahali u ovom pravcu, a ovo su jedini tragovi na koje smo naišli. Pošao je pešice malo napred neprekidno motreći trag. Otisci su bili mestimično sasvim slabi, ali ipak dovoljno vidljivi da ih čovek oštrog oka i sa dovoljno iskustva, može pratiti. Zaključivši da nema šta drugo da traži, Dok se vratio do svoga konja, uzeo ga za uzde i glavom dao znak Vaniti da ga prati. S vremena na vreme trag se potpuno gubio, ali je Dok uvek uspevao da ga ponovo pronađe. Što je vreme više odmicalo, njegov optimizam je rastao. Trag koji su sledili sve vreme se držao paralelno sa glavnim kolskim putem, a to je samo za sebe dovoljno pouzdano svedočilo da je našao baš ono što je tražio, i da će idući njime stići do željenog cilja. Ako su ljudi čijim su tragom išli, bili napadači na diližansu, a Dok je verovao da jesu, onda su oni dugo vremena morali izdaleka da prate zlosrećnu diližansu. Pokatkad, kada je vodio preko pojaseva čistog peska, trag je bio sasvim vidljiv, tako da je mogao da nastavi put jašući, ali, veći deo puta morao je da ide pešice ispred konja koga je vodio za uzdu, očiju usredsređenih na zemlju pred sobom.

Greben je sada bio nešto niži i na obe strane se blago spuštao u ravan sa peščanom pustinjom. Činilo se da trag u blagom luku skreće i na kraju usmerava ka jednoj skupini stena. Na tom mestu napadači su se očigledno zaustavili, jer je jedan mali prostor na pesku bio jako ugažen konjskim kopitama i čizmama. Više pojedinačnih tragova vodilo je do glavnog kolskog puta za Dezert Kat. Ako su te tragove napravili banditi, a po svemu je bilo verovatno da su to bili baš oni, onda je ovde bilo mesto odakle su

pošli u napad na diližensu. – Ovde? – upitala je devojka. – Čini mi se da jeste – rekao je Dok skoro kao da govori za sebe, ali, zahvaljujući svom oštrom sluhu, Vanita ga je čula. – Dovde su išli grebenom, a onda su sišli i u zasedi sačekali kočiju. Sada, kada smo našli mesto napada, treba samo da motrimo gde su skrenuli sa puta. – Ostavio je Vanitu na mestu gde je stajala i prešao preko drumu. Obrve su mu se zamišljeno nabrale. Dokle god je pogled dopirao, nije se video nikakav trag točkova, čak ništa nalik na dvostruku liniju koju kola ostavljaju za sobom. Možda su konjanici o kojima je Ingl govorio samo obična banda pustinskih lotalica, ništa neobičnije i ništa zagonetnije od toga. Možda oni ipak nisu bili napadači za kojima je Dok tragao, i možda je trag kojim su išli pogrešan. Ali, zašto bi inače jahali skoro paralelno sa putem kojim vozi diližansa. Da su bili obični dobronamerni putnici, zar ne bi radije jahali putem što je bilo lakše i normalnije? Napravio je pešice dosta širok krug oko mesta gde se trag konjanika spajao sa drumom, ali, bez rezultata. Vetar nije mogao da obriše njihove tragove od mesta gde su izašli na drum pa nadalje, jer bi taj isti vetar izbrisao i tragove koji su ih doveli do drumu. Prema tome, trag je morao da se nastavi. To je bio logičan zaključak. Ali, protivno svakoj logici, traga nije bilo. Zastao je na mestu gde se videlo nešto što je ličilo na ulegnuće u pesku, i kresnuo šibicu. Plamičak je buknuo, zasvetleo i ugasio se.

– Je li... – zapitala je devojka. – Ne, ništa – rekao je Dok neraspoloženo. – Ali, do vraga, ti konjanici su morali negde otići. Trag je vodio dovde... i nestao. – Pošao je niz put, ali ni to nije dalo rezultata. Nije bilo nikakvih znakova da su konjanici pošli glavnim drumom. Mršteći se, napravio je veći krug, a devojka je sve

vreme sedela na konju i posmatrala ga. Većina ljudi bi diglo ruke od daljeg traganja, ali, ne i Dok Holidej. Više od pola sata je ćutke šetao po okolini i kada je najzad progovorio, glas mu je zvučao trijumfalno. – Vanita! – Devojka je poterala konja u kas, vodeći za uzdu Dokovog Miga. Zategla je vođice blizu mesta gde je on klečao pognut iznad zemlje, nekih stotinu metara dalje od mesta gde je prvobitno počeo da traži. – Trag točka! – rekao je pokazujući prstom. – Pogledaj ovde... – Ali... ali, to je samo jedno ulegnuće – rekla je. – Kao da je jedan točak spušten iz vazduha na pesak. Taj trag ne vodi nikuda. – Možda za to ima razloga – rekao je Dok zamišljeno, ali zadovoljno. – Ja mislim da ovaj jedan usamljeni trag znači da su ostali izbrisani. Oni koji su ih izbrisali slučajno su izgubili iz vida ovaj. Nije bilo lako prikriti sve tragove koje je dilažansa ostavila iza sebe... mora biti da ih ima još. – Onda znači da su ti konjanici odveli dilažansu... baš kao što ste rekli – rekla je Vanita u jednom dahu. – Postoji razumna mogućnost da se tako nešto zaista desilo – rekao je Dok. Ponovo je kleknuo pored ulegnuća da bi odredio pravac koji je trag ukazivao. – Čini mi se da su prošli pored onog vrha – rekao je. – U svakom slučaju, tamo su se uputili. – Pojahao je konja, pa su pravom linijom krenuli od udubljenja u pesku prema vrhu. Dok je uz put našao još jedan putokaz, nekoliko otisaka konjskih kopita u blizini jednog ispupčenja od šupljikave vulkanske stene. Ali, to je bilo sve. Sem ta dva dokaza da su konjanici i kola prošli tim pravcem, nisu našli više ništa što bi im pomoglo u njihovom traganju. Ako je trag bio ustrt, kao što je Dok pretpostavljao, onda su to učinili ljudi koji znaju svoj posao. Na osnovu toga, Dok je zaključio da nema posla sa bandom obič-

nih bandita, već s iskusnim, proračunatim profesionalnim zločincima.

Posle kratkog jahanja približili su se steni s ostrim vrhom. Ogromno uzvišenje se nadnelo nad njima, i dok su stajali ispred njega, na pustinju se spustila senka. Taman klobučast oblak zaklonio je mesec i odjednom se nije moglo videti dalje od četiri konjske dužine. Dok je zategao vođice, a Vanita je pošla njegovim primerom. Čekali su dosta dugo, ali mesec nikako da se pojavi iza tamnog oblaka koji se, kako je izgledalo, sve više širio. Posle desetak minuta protraćenih u tišini, Dok je izgubio strpljenje. – Da zanoćimo. Mislim da za tu svrhu ovo mesto nije ništa lošije od ostalih. – Skočio je s konja, a devojka je graciozno kliznula na tlo pored njega. – Nećemo, razume se, paliti vatru, jer je to u ovim krajevima opasno – rekao je – ali, ako si umorna, možeš da spavaš. – Privezali su konje za jednu krivu granu pamukovog drveta. Vanita se naslonila leđima na njegovo sedlo, a Dok je iz srebrne tabakere izvadio jednu tanku „virdžinija“ cigaru i primeo je nosu. Na njegovom licu ukazao se izraz uživanja, sasvim suprotan briznom i namrgođenom izrazu koji je Vanita gledala u toku dana. Nije mogla da odgonetne kakav je on čovek. Dobar, bez sumnje, jer je inače ne bi poveo sa sobom ali, to je bilo sve što je znala. S druge strane, on je o njoj znao mnogo više. Za vreme puta, između dugih časova ćutanja ispričala mu je mnogo o sebi i svom životu. Govorila je tečno engleski, skoro kao i on, a to je bilo delo baptističkih misionara koji su u njenom selu osnovali samostan i učili decu engleski. Ponekad bi u toku razgovora počela da izgovara poneku reč sa grlenim prizvukom, kao što govori njeno pleme, ali, ako se ne uzme u obzir taj plemenski akcenat,

mogla je po govoru svuda da prođe kao rođena Amerikanka.

Nije to značilo da je Vanita prihvatala religiju ili način života belih ljudi. Ona je i dalje gajila mističnu veru, ritual i običaje svog plemena, više je volela široko otvorenu pustinju i njene beskrajne ravnice, nego gradove o kojima je od misionara slušala. – Šta ćeš da radiš kada se vratimo na ranč Sandersonovih? Već si mi rekla da ne možeš da se vratiš svom plemenu? – Ona je rezignirano slegla ramenima. – Možda ću moći da dobijem posao na tom ranču, šta mislite? – Nažalost, moram da ti kažem da bleđoliki nisu baš naklonjeni Indijancima – rekao je, birajući reči. – A vi? – Ja nemam ništa protiv njih, gledam ih kao i sve druge ljude. Ali, to mnogo ne vredi. Ja sam samo jedan čovek protiv ukorenjenih shvatanja koja velika većina ljudi prihvata... nažalost, tako je. – Dok je kresnuo šibicu i ne čekajući da se plamičak jako razgori, brzo je zapalio cigaru. – Možda ću – rekla je tiho ali značajno – ostati sa vama. – Holidej je znao šta devojka ima na umu. Po starom običaju Komanča, ako bi neki muškarac spasao neku devojkicu opasnosti u kojoj se nalazila, ona bi bila neka vrsta njegovog dužnika. Morala je da radi sve što joj njen spasilac, gospodar naredi, i on je u svemu imao prava da s njom raspolaže. – Vanita! – Njegov oštar šapat je presekao tišinu kao nož. – Vanita, ne okreći se trenutno. Odmah iznad mesta gde stojimo, na ivici udoljice... nalaze se dva konjanika. – Oh, ne! – prošaputala je prestravljeno, misleći na Zenka i Gantera. – Nisu u pitanju krijumčari na koje misliš. – Devojka je glasno duboko uzdahnula i odahnula. – Nego... – Ne miči se! – presekao ju je kada je zaboravljajući na opreznost slučajno htela da okrene glavu i pogleda. Između stabala pamukovog

drveta jasno su se ocrtavale siluete konjanika na kljusinama nisko opuštenih glava. Bila su dvojica. Sedeli su na konjima bez pokreta i motrili na logor. Možda su bili obični putnici, ali, Dok je primetio da su dosta daleko od puta. Sem toga, bila je noć, i obični putnici u to vreme počivaju na konačištima. Ne, bili su sigurno neka vrsta bandita. Prostrana pustara obilovala je ljudima s one strane zakona.

Uprkos pomrčini, Dok je primetio kada je jedan od njih rukom dao znak svome drugu. Skoro istovremeno, obojica su sjahali s konja. – Vanita! – tiho je rekao Dok. – Pošli su u naš logor. Pešice. Znači da hoće da nam se prikradu. Nastavi da govoriš kao da se ništa nije desilo. Pravićemo se kao da ih uopšte nismo primetili. – Okej – rekla je devojka dosta pribrano. Verovala mu je. Dok je spustio ruku do futrole na bedru i izvukao revolver, prikrivši ga šakom. Dve siluete su se sada kretale brže, nečujno su klizile kao dva nejasna obrisa u tami. Devojka se trudila da nastavi razgovor s njim a Dok je, prateći pažljivo uljeze, pogledom odgovarao kao da ga razgovor živo interesuje. Odjednom su se uljezi našli nadomak logora. Dok ih je uočio krajičkom oka, na udaljenosti ne većoj od pet metara. U tom momentu je u njima prepoznao ljude posebnog soja. Bili su to melezi! Prepoznao je na njihovim licima onu masku poluindijanaca-polubelaca, dugu pravu crnu kosu, oči duboko uvučene u očne duplje, povijen kljunasti nos i kožu nešto bleđu od čistog Indijanca. Bili su odeveni u rite, pocepanih košulja, prljavih, zamašćenih pantalona i dok su bili skriveni u žbunju, Dok je uprkos udaljenosti od nekoliko metara osećao zadah njihovih prljavih tela i odeće. Bili su to ljudi na granici između dva sveta, neprihvatljivi za obe rase, koji su se kao i veći-

na po poreklu njima sličnih, predali zlu, dopustili da budu osuđeni na život beznadežnih usamljenika u pustinji. U tim trenucima skoro je osetio sažaljenje ili bar saosećanje za ta ljudska bića odbačena i prezrena od svih. No, nije bila prilika za ispoljavanje takvih osećanja. – Stojte! – Dvojica uhoda su pokušali da se razdvoje i ušunjaju u logor, ali je Dok uperio na njih revolver.

Melezi su stali na mestu kao ukopani, jedan je digao ruke uvis dok je drugi bezobrazno posmatrao Doka, smatrajući bez sumnje da neki gradski lepota u kicoškom odelu nikako ne može biti previše opasan. Dok je ustao sa zapetim „linkolnom“ u ruci. – Pođite tri koraka napred da vas jasno vidim – naredio je. Uljezi nisu odmah poslušali i Dok je zapazio njihove poglede kako šaraju po logoru pažnjom profesionalnih lopova. Pravili su munjeviti saldo svega što se u logoru nalazi, sračunavajući ima li tu dosta stvarčica koje je vredelo ukrasti. Njihovi pogledi su se na kraju zadržali na Vaniti... i ona je uzdrhtala, jer se u njihovim očima ogledala požuda. Želeli su da se dočepaju svake vredne stvari do koje bi mogli doći, uključujući i nju. Niži uljez je zakoračio napred. Na desnom obrazu je imao gadan ožiljak i Dok je osetio zadah njegovog tela namazanog lojem bizona. Onaj drugi, viši rastom i tamnije kože i kose, ostao je na svom mestu. – Šta tražite ovde? – zapitao je Dok. – Čini mi se da bi trebalo da vam obojici prosviram metak kroz tela... šunjate se i privlačite se logoru kao zmije. – Zašto to onda ne učiniš? – graknuo je viši uljez hrapavim glasom. – Udesio bih vas obojicu čim sam primetio da se šunjate prema logoru... ali, nisam iz jednog razloga – rekao je Dok. Gledao ih je u oči spreman da opali na prvi nagovešten pokušaj bekstva ili napada. – Vi živite u pustinji,

je li tako – zapitao je posle kratkog ćutanja. Visoki uljez je zurio u otvor cevi revolvera uperenog u njega. – Možda. – Odgovori određeno! – pripremio mu je Dok mahnuvši revolverom. – Da... živimo u pustinji. – Onda verovatno znate šta se dešava u njoj. – Šta misliš da kažeš?

Kao čovek sa dosta životnog iskustva Dok je uočio jednu zanimljivu pojavu. Mada su se zločinci i ljudi van zakona razlikovali jedan od drugoga i obično živeli svaki za sebe i često svaki protiv svakoga, među njima je postojala neka veza, neki osećaj bratske povezanosti. Tako je bilo i u ovoj pustinji. Ljudi koji su u njoj živeli obično su znali šta se u njoj dešava u okviru njenih granica. To je na primer bio slučaj s Inglom i njegovom pričom o čoveku koji je pre njega bio vlasnik poštanske stanice. Činjenica je bila da glas o događajima u pustinji putuje brzo. Ljudi koji su živeli u pustinji činili su svet za sebe, bili su odmetnici koji su se međusobno mrzeli i tukli, ali koji su bili povezani solidarnošću pred zakonom i ljudima spoljnog sveta. Uprkos svemu tome, Dok je hteo da pokuša. Znao je da taj pokušaj nema mnogo izgleda na uspeh, ali je ipak hteo. Gledajući visokog uljeza pravo u oči, rekao je mirno. – Pre nekoliko dana nestala je jedna diližansa. – Njihove oči su skoro neprimetno zasjale. Tek jedan kratak delić sekunde, ali i taj delić sekunde bio je Doku dovoljan. Nestanak diližanse bio je događaj dovoljno značajan da bi se za njega znalo s kraja na kraj pustinje. Oči većeg broja skrivenih latalica morale su da vide diližansu kao prolazi pustarom preko peščanih nanosa i grebena, a vest o tome morala je preleteti veliki prostor dok lupneš dlanom o dlan. – Interesuje me kojim je putem otišla... i kuda? – Lice visokog uljeza se iskrivilo u grimasu nepoverenja. – Zbog čega? – To je moja stvar. – Možda

znamo – rekao je visoki bandit. – Možda ćemo ti i reći... ako skloniš taj revolver. Važi? – dodao je gledajući lukavo Doka. Ali, ni Dok nije bio naivan. Osmehnuo se, jer ga je banditova naivnost zabavljala. – A, ne, revolver nikome ne smeta. Možeš i ovako da govoriš. – Koliko daješ da ti kažem? – zapitao je drugi melez ulagajući se. Dok je slobodnom rukom izvukao nekoliko novčanica. Njegov princip je bio da tamo gde je bilo moguće valja upotrebiti blaža sredstva, a tek ako to ne uspe onda pokazati zube. Primetio je da su im pri pogledu na šušlave novčanice oči zasjale pohlepno. Onaj viši bandit ovlažio je jezikom ispucale usne. Užarenim očima motrio je kako Dok vraća novac u džep.

– Toliko – zamumlao je bandit i... – Njegova ispružena ruka pokazala je na Vanitu... – i devojk! – Vanita je kratko šumno uzdahnula. Izraz dugo neutoljene požude rekao joj je da su ovi banditi čak gori od krijumčara oružja. – Ne može! – rekao je Dok. – Novac je u redu, ali, devojka ne dolazi u obzir. – Onda nema ni obaveštenja – rekao je drugi bandit kratko. Dok je uperio revolver u njegova prsa. Progovorio je glasom koji nije ostavljao mesta dvoumljenju. – Ušunjali ste se u moj logor, a bez sumnje ste došli da me opljačkate... i otmete ovu devojk! Po mom rezonovanju, zaslužili ste metak u čelo. – Melez nije ni trepnuo. Umesto toga je rekao nešto svom drugu jezikom Indijanaca koji Dok nije razumeo. U svakom slučaju, uljezi nisu bili ni Apači ni Komanči već iz nekog drugog plemena, verovatno Jute. Kratkonogi melez je učinio pokret kao da je pogađanje završeno, i kao da hoće da se okrene i pođe, ali, umesto da to stvarno i učini, on se munjevito mašio rukom za „kolt“ zadenut u pojas od zmijske kože. Vanita je vrisnula. Bandit se okrenuo na petama, sa revolverom u ruci. Dok je pritisnuo

obarač i tane se zarilo uljezu u grudi. On je samrtnički kriknuo, ispustio revolver i posrnuo na svog druga koji se istog trenutka i sam mašio svog „kolta“. Njih dvojica su se zaljuljali, a onda se visoki melez oslobodio svog tereta i tane je zviznulo pored Doka. Umesto da na metak odgovori metkom, Dok je vratio revolver u futrolu i glavom napred, skočio na napadača. Umirući bandit se sručio na zemlju lijući krv iz smrtonosne rane, a dvojica protivnika su se uhvatila u koštac od koga su krckale kosti i pucale mišice. Dok je uspeo da izbiže revolver iz ruke svog protivnika. Oružje je palo u pesak i Vanita je priskočila da ga dohvati. Bandit se sapleo na telo svog mrtvog druga, ali se pri padu dočekao na ruke. Osetivši pod rukama pesak, dograbio je punu šaku.

Dok je skočio na njega. Pesak mu je poleteo u oči, i on je skoro zaslepljen ispružio ruke da dohvati uljeza. Melez mu se izmigoljio kao jegulja, i Dok je jedva nazirao njegovu siluetu. Tanki prsti našli su nož za pojasom i čelično sečivo je preteći blesnulo u njegovoj ruci. Poluslep od peska koji mu je grebao oči kao trnje, Dok je više instinktivno naslutio odakle dolazi opasnost i u momentu kada je nož prosekao vazduh, bacio se u stranu. Osetio je nešto toplo po ruci i krv je potekla iz dugačkog plitkog zaseka. Melez je ponovo zamahnuo nožem. Dok se bacio u stranu i pao na sedlo svoga Miga. Sečivo je zviznulo kroz mrak i zarilo se Doku u slabinu, prikivajući ga za kožnu konstrukciju sedla. I drugi ubod bio je plitak, tek mali ubod kroz kožu. Ne znajući kako da se drži, devojka je uperila revolver na bandita. Ovaj je pak nasrnuo na Holideja kao razjarena puma, ali se ovaj u poslednjem momentu oslobodio. Stisnuo je zube i odbacio se rukom oslobađajući se tako noža koji je ostao da vibrira u sedlu. Ne

obazirući se na bol, Dok je skočio na bandita. Vanitin prst je neodlučno počivao na okidaču, jer se devojka ustezala da opali, videvši da se Dok sudario sa banditom, od čega su obojica posrnuli i pali na tlo, uljez na zemlju, a Dok preko njega. Kada je oboreni uljez pokušao da ga zbací sa sebe, Dok mu je zadao strahoviti udarac pesnicom u vilice. Bandit je jeknuo, okrenuo se oko sebe i naleteo na pun zamah pesnicom koja ga je udarila u bradu kao udar najjačeg čekića. Kao oboren džak, uljez se sručio na zemlju. Vanita je tutnula Doku revolver u ruku. On ga je prihvatio i kada je nevaljalac pokušao da se s naporom podigne, Dok mu je na glavu pritisnuo razjapljenju revolversku cev. – E pa dobro! – rekao je Dok zadihano. – Pričaj! – Da bi uljeza uverio da se ne šali, udario ga je revolverom po licu. Oštar nišan „kolta“ porezao je bandita po obrazu. – Diližansa... reci šta znaš u vezi s njom?

– Ništa... ne znam mnogo! – uspeo je da procedi pustinjski lešinar između dva duboka uzdaha. – Hoću da čujem šta znaš. – Tog dana pre nekoliko dana ja i... Felipe – mahnulo je glavom prema mrtvom kompanjonu – videli smo diližansu kako se kreće pustinjom. Naš bivak je vrlo blizu odavde. Zahvaljujući tome, videli smo i vas. Mi vidimo sve što prolazi u blizini desetak milja! – A diližansa? Kuda je otišla? – Otišla je... ne... ne smem da kažem. Ako otkrijú da sam nešto izbrbljao, ubiće me. – A ako ništa ne kažeš, dobićeš isto od mene... i to odmah! – pripretilo je Dok stisnutih zuba. – Otišla je... pored onog velikog grebena na zapadu. Toliko znam, jer smo ih do tamo pratili. – Kojeg grebena? – Pokazaću ti. – Bandit je kleknuo na zemlju i prstom na pesku nacrtao položaj i oblik grebena. Ličio je na latinsko slovo „L“, oblik stene koji su vetar i sunce u toku mnogih veko-

va izvajali u krečnjaku. Takve figure Dok je i ranije mnogo puta video u raznim predelima Dalekog zapada. – A ko su bili konjanici koji su je vozili? – To ne znam. – Lažeš! – viknuo je Dok. – Ne lažem – zavapio je bednik. – Istina je. Ne znam ko su, nisam ih nikada ni video ni čuo. – Pogledao je Doka sa senkom straha na licu. – Ti... ti nisi bandit... jedan od onih koji skitaju pustinjom. Ti si častan čovek i građanin. Nećeš ubiti čoveka tek tako, hladnokrvno. Znam da to ne možeš. – Prema onome ko noću dođe da nekoga opljačka i ubije, ni častan čovek ne treba da ima milosti. – Treba... dovoljno je srećan što je častan i pošten... i treba da ima razumevanja za bedu onih koji to nisu. – Lukav si – rekao je Dok natmurenó – ali si u pravu. Neću te ubiti kao što si rekao, jer to zaista ne dolikuje časnom čoveku, iako to može da mi se osveti. Uzmi svog ortaka i gubi se.

Dok je odlučio da ga pusti. Nije bilo opasnosti da će uzjahati konja i obavestiti bandu koja je odvezla diližansu o noćasnjem događaju. Maločas je pod pretnjom uperenog zapetog „kolta“ u strahu za goli život, kazao da ne zna ko su otmičari. U tom trenutku nije bilo razloga da laže. A na drugoj strani dao mu je obaveštenje neprocenjive vrednosti. Diližansa je prošla pored grebena u obliku slova L. To je bio najpouzdaniji trag koji je dotada našao i nameravao je da pođe tim tragom čim se mesec pojavi iza oblaka. Uljez se sagnuo i digao na rame svog mrtvog druga. Očima koje su igrale kao na zejtinu, žalosno je pogledao Vanitu. Ona je bila simbol života koji nikada neće upoznati, oličenje žene, domaćeg ognjišta, ljubavi. Pitao se kako je došla u posed čoveka kao što je ovaj nalickani varošanin. No, nije pitao ništa. Čutke je otišao do svoga konja i prebacio Felipeovo telo preko druge životinje.

Lagano je odjahao, a Dok je razmišljao da je on mogao biti, da nije bilo sreće, na mestu mrtvog pustinskog pljačkaša. – Mister Holideje... – njene reči propratio je nežan dodir rukom. – Vaša rana! Vi... ste se otkinuli od noža! – Dok ju je pogledao. U žaru borbe, nije ni osetio bol od rane nožem. Sada, kada su se strasti smirile, bol nevelike rane počeo je da ga tišti. Skinuo je pažljivo sako i otkopčao košulju. Dok ga je devojkica previjala njegovom maramicom, on se naslonio na stablo pamukovog drveta.

*

Gromadna silueta stene u obliku slova L. dizala se visoko na ranoj jutarnjoj svetlosti. Bilo je nemoguće ne naći taj kameni bastion u pustinji, koji se kao trup nekog ogromnog broda dizao iz mora peska. Dolazeći ovamo sa mesta gde se sukobio sa dvojicom pustinskih lešinara, ugledao je još jednom nešto nalik na trag, više uzastopnih otisaka konjskih kopita. Ali, za razliku od terena nekoliko milja pre toga, banditi su bili malo manje brižljivi u skrivanju traga i Dok je računao da su u toj fazi bekstva otmičari verovatno došli do zaključka da su dovoljno daleko od glavnog puta i da mogu da zanemare mere predostrožnosti.

Zategnuvši vodice ispred stenovitih gromada, Dok je sjahao da bi pretražio teren. Dok je tražio trag, vetar je počeo da duva. Na tragove je naišao sasvim iznenada, dok je obilazio jednu gomilu stena prirodom naslaganih kao zid u obliku slova V. Bili su sasvim jasni, otisci točkova i otisci konjskih kopita. Melez ga je, dakle, uputio na pravi trag. Kleknuo je na zemlju da bi ih izbliza osmotrio. – Vanita! – Indijanka je dovela konje za njim dok je on išao za tragom iza stene. Iza naslaga stena nalazila se pustinja i tanak trag točkova i kopita koji se kao

nit pružao po pesku. Bio je jasan i pružao se u određenom pravcu. Očigledno da su njegove slutnje bile tačne. Na toj udaljenosti od mesta napada, otmičari su mislili da su bezbedni i da više nema razloga za mere predostrožnosti.

Pa, dobro, pomislio je Dok ozbiljnog izraza lica, videći da su pogrešili. Pojahao je konja i kada su prvi zraci sunca prošarali pustinju, njih dvoje su izjahali iz hlada visoke stene. Celo jutro su pratili trag. Sunce je postalo toplo, a kasnije užareno, dva lešinara su kružila visoko iznad njihovih glava, vetar je grejao kao dah peći, i dizao pesak koji je zasipao konje i jahače. U podne su zastali da se odmire, i Dok je otčepio svoju čuturu za vodu. – Nije nam ostalo mnogo vode – primetio je. – Napunio sam čuturicu na poštanskoj stanici, ali, već smo skoro sve potrošili. – Nasmehio se kiselo na tu svoju konstataciju. – Poneo sam samo jednu čuturu... nisam računao na dva konja i dve osobe. – Žao mi je – rekla je devojkica. – Nisam želela da ti smetam. – Ne – nasmehio se blago – ne smetaš mi. – Bez obzira na njihova trenutna osećanja, morali su u što kraćem roku da nađu vodu. Ogromna stena oblika slova L. uskoro je ostala za njima i sada se jedva nazirala u treperavoj izmaglici vrelog dana. Popodne je neumitno odmicalo i što se više sunce bližilo zapadnoj ivici pustine, vetar je sve više brisao, sekući kao oštricom sve na šta je nailazio. Pesak je šibao tankim bičevima konje koji su kasali glava pognutih pod vetrom.

Dok je nastavio da jaše, nastojeći da stigne što dalje, jer je vrlo dobro znao da se sprema nevreme. Daleko na kraju vidika horizont je već bio zakriven oblacima uskovitlanog peska. I ranije je imao prilike da doživi peščanu oluju. Bilo je to pre nekoliko godina u Koloradu. Ako ih sada oluja uhvati, a po svemu sudeći

izgledalo je da im to predstoji, vetar će zbrisati i poslednji znak tragova koji su otmičari diližanse eventualno ostavili za sobom. I zato je proklinjući u sebi zlu sreću, podbadao konja petama u slabine, želeći očajnički da pretekne oluju. No, čak i u tim trenucima, znao je da je ta borba uzaludna. I zaista, posle manje od petnaestak minuta, zasuo ih je oblak zaslepljujući sitne peščane prašine. Dok je poveo devojk u zaklon jedne grupe stena i pokušavao je da čebetom zakloni njihove i konjske glave od sitnih zrnaca peska koja su nošena uraganskim vetrom bockala lica kao igle. – Ovo je kraj našeg puta, Vanita! Kada se oluja stiša, u pustinji više neće biti nikakvih tragova za kojima bismo mogli poći. – Vanita je zaklonila lice na njegove grudi, jer se oluja obušila na njih snagom kataklizme. Ali, tu blizu njega, naslonjena na njegova prsa, ona se osećala bezbedno. Osećala je da je deo njega, i to joj je ulivalo mir i spokoj.

*

– Ovo je Blek River – rekao je Dok. Vanita je uzdahnula pri pogledu u dubok kanjon koji je vijugao kroz pustinju ispod njih. Kanjon je imao visoke glatke litice vekovima urezivane bujicama vode koja je priticala sa kišama. Samo što sada u njemu nije bilo vode. Ostalo je samo suvo izdubljeno korito. Tamo gde je trebalo da teče voda, sada raste neka vrsta lišaja otpornog na sušu. Ogromne stene presecale su kanjon, a pesak je pokrivaio tlo kojim je nekada praveći vrtloge i brzake tekla dosta velika reka. Tamo negde dalje kako sam čuo, pored neke litice, postoji jedna misionarska kuća, a blizu rečnog korita iskopan je bunar. Kažu da tamo uvek ima vode. U svakom slučaju moraćemo bar da pokušamo. I, vredelo je pokušati. U Dokovoj čturići bilo je samo

nekoliko kapi vode, a put do Dezert Kata i Sandersovog ranča bio je dugačak. Jer, tamo su morali da se vrata. U toku noći oluja se utišala, ali kada je svanulo, pustinja se pojavila sasvim izmenjena. Nijedna stvar nije izgledala kao juče. Cela brda peska bila su oduvana i naneta tamo gde je ranije bila pustinja ravna kao dlan. Sasušena šuma pamukovog drveta bila je u celini počupana, i na njenom mestu pružala se gola čistina. Naravno, ni trag se više nije video. Dok i njegova pratilja nastavili su da se kreću ranije ustanovljenim pravcem, ali, kada posle dosta dugog vremena nisu naišli na logor otmičara, Dok je zaključio da je nastavljanje traganja beskorisno. Trag diližanse sada je bio zauvek pokopan pod pustinjskim peskom. Dok je dosada samo nagađao kuda je mogao da vodi, ali, sada je morao da se vrati. Bio je pobeđen, ne od bandita otmičara, već od oblaka peska i oluje. Ali, pre nego što se ponovo upute u civilizaciju, trebalo je da se snabdeju vodom. Činjenica da su naišli na kanjon reke Blek River, za koji je Dok znao da se pruža negde kroz pustinju, davala im je polaznu tačku za iznalaženje misionarske kuće. Trebalo je da nađu crvenkaste litice u kanjonu, i onda bi lako našli misionarsku kuću koja se nalazila u blizini. Ta kuća je bila jedna od mnogobrojnih napuštenih misija u ovoj i drugim pustinjama. U toku svojih mnogobrojnih putovanja Dok je naišao na nekoliko takvih napuštenih verskih hramova, zasutih peskom i obraslih korovom. Razlozi napuštanja bili su različiti ali, većinom je to bio nedostatak finansijskih sredstava. – Poći ćemo prema jugu – rekao je Dok – i motrićemo na sve strane da nađemo te crvene stene. Dok su jahali, Dok je u mislima izračunavao njihov položaj. Nije dovoljno poznao ovaj predeo, i znao je samo osnovne orijentacione tačke u pus-

tinji. Reku, put, kamenitu visoravan dalje prema severu. Zgrada misije koliko je znao iz pričanja, nalazila se negde na jugu. Otuda su po njegovom računu, uskoro morali naići na crvene stene.

Ali, kada je podnevna žega počela da slabi, a senke da se izdužuju, crvene stene se nisu pojavile na vidiku. Nalazili su se severnije nego što je mogao da zamisli. Dao je devojci poslednjih nekoliko kapi vode koje još imao, i nastavio put sredinom rečnog korita. Korito je vremenom postalo šljunkovito i u jednom trenutku ispred njih je bežeći gmiznula zvečarka. Potkovana konjska kopita su grebala po stenovitom tvrdom tlu. Crne litice kao da su upijale zvuk. Baš kada se dnevna svetlost povlačila pred prvim sumrakom, Dok je zategao vođice. – Stene! Crvene stene! – pokazao je rukom napred. – To mora da su crvene stene! – Vanita je jezikom ovlažila suve usne. – Nadam se da si u pravu! – rekla je promuklim šapatom. Poterali su konje brže jer su se u kanjonu već osećali nagoveštaji večernje svežine. Dok je punim kasom jurio ka litici od crvenog kamena, pod konjskim nogama leteli su pesak i kamenčići. Kada su se posle izvesnog vremena zaustavili u džinovskoj senci koju je bacala grandiozna stena, sumrak se već spuštao. Dok je našao vijugavu uzanu pukotinu u steni kojom su mogli da izađu iz nekadašnjeg rečnog korita. Švičnuo je konja kajasima i poterao ga kroz pukotinu mestimično tako uzanu da je nogama dodirivao strane. Čvrsto priljubljena na svom konju Vanita se, prateći Doka u stopu uzverala uz stazu i još jednom našla u pustinji.

Misionarska kuća nalazila se tačno pred njima... baš onakva kakvu je Dok sebi dočaravao iz slušanih priča. Krov i crepove vetar je davno odneo ili oborio na zemlju i sada su stajali samo zidovi

sumorni i goli. Čak i oni su mestimično bili oštećeni delovanjem zuba vremena. Još uvek je postojala arkada kroz koju se nekada veličanstvena vrata otvarala prolaz u široki kolski ulaz. Sada su vrata bila oborena i upola zatrpana, a starinski hol je bio zasut nanetim peskom. Bio je to tužan, čak sumoran prizor. Oko zdanja se dizao nizak zid još uvek čitav, i velike vratnice koje su se škripeći ljuljale na vetru. – Eno, tamo je bunar – rekao je Dok. Stotinu metara dalje, na obali, nalazila se gomila kamenih ploča naslaganih u krug. Misionari su morali dosta da pešače do bunara, pomislio je Dok dok su brzim koracima gonili konje ka izvoru. Verovatno je to bilo jedino mesto gde se moglo doći do akumulirane vode koja se svakako nalazila ispod površine rečnog nivoa. Reka je povremeno ali dovoljno često tuda tekla i dopunjavala podzemne akumulacije. Kod bunara su zategli vođice i Dok je skočio s konja. Na bunaru je postojalo vitlo sa ručicom, pomoću koga se kofa vezana konopcem spuštala u dubinu. Uzeo je kofu u ruke i namrštitio se. Kofa nije bila prašnjava kao što je očekivao. Podigao je sa zemlje kamenu veličine pesnice i bacio ga u bunar. Najpre kratka tišina, a zatim udaljeni pljesak kamen u vodu. U bunaru je bilo vode, mnogo vode. Verovatno da su ga koristili i drugi stanovnici pustinje koji znaju za njegovo postojanje. Počeo je da spušta kofu u dubinu, a drvena osovina ručice je glasno zaškripala. Kofa je čujno pljusnula u vodu a Vanita je nestrpljivo očekivala da potone, i da je Dok vitlom izvuče do gore. Iako je i sam bio veoma žedan, Dok je kofu s vodom prvo prineo njenim ustima. Ona ga je pogledala zahvalno i počela žedno da pije bistru hladnu tečnost. Voda joj je curila niz obraze na bluzu, i suknju, ali, ona na to nije obraćala pažnju. – Nemoj piti naglo. Može

ti škoditi – upozorio ju je Dok sklanjajući joj kofu s usana.

Vanita mu je poslušno prepustila kofu, i Dok ju je primeo usnama. Napunio je usta svežom vodom, izmućkao je i pljunuo, a zatim je popio dva mala gutljaja. Onda je napojio konje. – Pusto mesto – rekla je devojka ježeći se. Sumrak se brzo bližio i tihe zidine pustinjačkog zdanja delovale su avetinjski pri sve slabijoj dnevnoj svetlosti. – Vanita – začuo se Dokov prigušeni šapat. – Povedi konje nazad u rečnu jarugu. – Govoreći to, stegnuo ju je za mišicu. – Zašto? – zapitala je. – Učini što ti kažem. Brzo! – ponovio je žurno. Neki konjanik je tog momenta izjahao kroz vrata misionarske kuće.

Ne časeći časa, devojka je pvela konje ka mestu gde se uzani prolaz spuštao iz pustinje do korita reke. Doku je srce brže zakucalo kada je primetio da je konjanik na izlazu zastao. Nagnut na stranu, govorio je nekome. Dok se sakrio iza bunara. Devojka sa konjima već je bila van domašaja pogleda i on je izvukao revolver. Morao je da bude spreman, jer nije znao s kim je imao posla. Na um mu je odjednom došlo tuce pitanja. Prvo, koliko ljudi ima, ko su oni i šta rade u napuštenoj misiji. Ako su se zaustavili samo da se odmore i prenoće, zašto onda jedan odlazi i napušta druge ili drugoga, ako ih ima više od dvojice? Onaj drugi koji je nameravao da ostane u samostanu držao je upaljenu svetiljku i njena žuta svetlost je u jednom momentu obasjala konjanikovo lice. Jahač je klimnuo glavom u pravcu pustinje, a njegov sagovornik je ostao na svom mestu i pogledom ispratio konjanika. Svakako, uveravao je Dok sebe da su ta dvojica verovatno neke pustinjačke skitnice koje su se tu zadržale izvesno vreme, možda neki šljam kao ona dvojica meleza na koje je naišao. Verovatno da postoji neki logičan razlog zašto

je jedan izjahao u te kasne večernje sate. Onda se pored čoveka sa svetiljkom pokazao još jedan, a zatim su se obojica vratili u unutrašnjost porušenog samostana. Sve se umirilo i nikakav šum se više nije čuo. Samo je kroz jedan prozor izbijala svetlost, podsećajući Doka na budno oko nekoga džina. Pošto je sačekao još nekoliko sekundi, Dok je otpuzao od bunara do mesta gde ga je čekala devojka.

– Mogu biti bilo ko – promrmljao je tiho – ali, postoji neka mala šansa. – Da ne misliš... – Ne znam šta da mislim – rekao je. – Znam samo da se u misionarskom domu nalazi neka grupa ljudi i da su se oni redovno služili ovim bunarom. To je razlog što je vedro čisto. – Začutao je i zamišljeno se pogladio po bradi. – Vanita, ja ću se privući da vidim koga tamo ima i ako mogu da saznam njihove namere. Ti ostani ovde da čuvaš konje i budi spremna da u svakom momentu uzjašemo i pobegnemo. Može biti da ih ima još negde sem u kući, a u tom slučaju njuškanje po okolini neće biti dobro za zdravlje. Može se ukazati potreba da hitno pobegnemo. – Ima li nade da su to ljudi koje tražiš? – upitala je Vanita neposredno. – Trag koji smo pratili vodio je u ovom pravcu pre nego što ga je izbrisala oluja – rekao je dok vadeći revolver. Zakotrljao je valjkasti magacin po rukavu leve ruke da bi proverio da li je svaki otvor pun i našavši da je sve u redu, vratio je oružje u futrolu. – Dok – prošaputala je Vanita i dotakla ga rukom po nadlaktici kao da želi da ga zadrži. – Budi oprezan... molim te! – Naravno da ću biti – ohrabrio ju je Dok. – Ali, pošao sam ovamo da nađem kćerku jednog rančera. Pošto postoji šansa da se ona nalazi tamo u samostanu, moram to da proverim bez obzira na rizik. – Pomilovao ju je lako rukom po kosi i zamakao u mrak, a odmah zatim izgubio se šum njegovih koraka. Samo

je iz polusrušenog samostana vrebalo kiklopsko sjajno oko. Dok je oprezno ali žurno koračao po pesku. Njegove poluvisoke cipele nisu odavale ni najmanji šum i njegova vitka figura avetinjski se njihala u tami noći. Kretao se hitro i vešto kao neki iskusni indijanski uhoda. Prilazio je sve bliže cilju, izbegavajući svetlost koja je dopirala sa prozora. Stigao je bez smetnje do prednjeg zida kuće i priljubio se uz njega. Iz unutrašnjosti je dopirao sporadičan žamor glasova i jasni zveket limenog posuđa. Neko je opsovao glasno. Unutra je bilo više od dva čoveka. Po raznim glasovima, Dok je računao da će ih biti možda blizu pola tuceta. Sagnuo se sasvim blizu tla, kada je prozor iznad njega zamračila nečija silueta. Ne mičući se, Dok je krajičkom oka pogledao uvis i video zatiljak čoveka koji je stojao leđima oslonjen na prozor. Bio je to čovek bikovskog vrata sa dugačkom riđom kosom koja mu je dopirala skoro do ramena.

Dok je nečujno kliznuo prema arkadi. S unutrašnje strane otvorenih vrata video je jedan mali deo prostora zasutog nane tim peskom. Taj deo bio je ugažen mnogobrojnim otiscima čizama. To je već nagoveštavalo da stanovnici samostana nisu tu čas ili dva, već znatno duže, možda nekoliko dana. Dok je provirio malo više i dalje u unutrašnjosti ugledao dvojicu koji su nešto razgovarali. Jedan od njih se gromoglasno nasmejao i za delić sekunde njegov sagovornik je okrenuo glavu u Dokovom pravcu. Dok ga je odmah prepoznao. Bio je to Lefraž, vlasnik saluna u Dezert Katu, čovek koji mu se nije svideo od prvog trenutka i koji nije prezaio da svoju zlu prirodu i javno pokaže. Naravno, za ovaj deo njegove prirode niko nije znao od njegovih poštenih sugrađana, ali, Dok nije bio njegov sugrađanin, i u životu je dosta puta video

ljude sa licima i naličjem, tako da susret sa Lefražom na ovom neobičnom mestu za njega nije bio nikakvo iznenađenje.

*

– Evo vaše klope – rekao je Sam Vorn pružajući im limene tanjire sa rđavo zgotovljenim jelom. Dou je napravio gadljivo lice. – I prestanite da se žalite na bolove u želucu, ili ćete ostati i bez toga – prasnuo je kratko. Odvezao im je ruke da bi mogli da jedu, ali im je noge i dalje ostavio vezane kožnim kaiševima. Zatim je seo leđima okrenut vratima. – Finoooo – prevaleo je Sam lenjo preko usana. – Još samo nekoliko dana i sve će biti završeno. Gazda će otići da uzme novac koji će tvoj tatice ostaviti, i biće kao što će biti! – Sve je išlo lako, jesi li to hteo da kažeš – rekao je Ras, a devojka ga je pogledala dajući mu znak da ćuti.

– Stvarno je bilo lako – rekao je Sam zadovoljno. – Pošto živi u gradu, mister Lefraž je znao tačno vreme kada dilažansa dolazi i odlazi. A u Dezert Katu su svi znali da ćete vi doputovati onda kada ste doputovali, to jest za vaše venčanje. Tako smo podelili uloge, on je ostao u gradu, a mi smo izvršili prepad. Pošto sam radio za tvog taticu, bilo mi je lako da te prepoznam, jer smo morali znati da li u rukama imam pravu osobu. Posle toga se mister Lefraž ušunjao na ranč tvog tatice, pretpostavljam da je zbog posla i ranije tamo odlazio, pa mu je raspored na ranču bio poznat, i ostavio je pismo za taticu. Pismo u kome tražimo lepu svoticu za tebe. – I vi mislite da će on... da će on platiti toliku sumu? – upitala je Emi Sanderson. Sam joj se osmehnuo i prešao pogledom po njenoj kovrdžavoj kosi. – Biće prestrašen, jer je njegova kćerka u rukama bandita – rekao je. – Sasvim sigurno da će platiti da vas pustimo. – Da

nas pustite! – prekinuo ga je Dou ogorčeno. – Kakvo puštanje. Vi uopšte nimate nameru da nas oslobodite! – Sam se smeškao, ali mu je izraz lica bio ozbiljan. – Ne smete da nas pustite na slobodu – nastavio je Dou žučno. – Znamo za Lefraža i znamo sve o vama! Postoji samo jedan razlog što smo u životu. Držite nas kao taoce za slučaj da Emin otac odbije da plati za ucenu i umesto toga vam pošalje poteru na vrat. Da nije toga, vi biste nas već odavno pobili, a pred Emim ocem biste izvodili igru da smo živi, pa bi vam on i tako platio. – Emi je briznula u plač, jer je njen verenik uništio sve njene nade. Sve vreme zarobljeništva ona se nadala i Dou se trudio da te nade pothranjuje. Sada su iz njega izbili vojnička priroda i vaspitanje. Odjednom je postao realista, hteo je da stvari budu jasne i glasne. Profesionalnom hladnokrvnošću odmerio je njihov položaj i izašao s iskrenim, mada neprijatnim zaključcima, više se nije trudio da šteti njena osećanja.

– Vidiš li šta si učinio! – prosiktao je Sam besno. – Naterao si tvoju devojkicu u plač! Do vruga Dou, ne zaslužuješ takvu ženu.

– Nemoj ti meni da pričaš šta je dobro a šta rđavo! – uzvratilo je Dou šibajući oštrinom. Ti, jedan običan drumski razbojnik! – Šta sam ja, to nije važno. Činjenica je da ona zaslužuje nekog boljeg od tebe, Dou! – Molim te, Rase – zavalila je Emi – nemoj da ga izazivaš. – Sam je ustao i prišao Emi koja je sedela glave nagnute nad tanjir. – Znaš Emi – počeo je da govori glasom koji je, činilo se, dolazio iz dna duše – sve vreme dok sam radio za tvog tatu, ja sam te posmatrao. Znaš li zašto? – Devojka je uzdrhtala. Slutila je zlo. Još više je pogнула glavu u želji da između sebe i tog čoveka stvori nepremostivu razdaljinu, ali je,

uprkos tome, osećala na sebi njegov pogled koji kao da je žario pohotom. – Da, posmatrao sam te kako šetaš u onoj neobičnoj odeći... u zategnutim bluzama i pripijenim pantalonama koje si obično nosila. – Vorne! – zarežao je Dou. – Nemoj ti meni da naređuješ, oficirčiću! – prasnulo je bandit. – Nisam ja vojnik u tvojoj četi i nismo na poligonu. – Sam je kleknuo pored Emi. Pružio je ruku i provukao joj prste kroz kosu. – Da, Emi – rekao je nežno – mnogo sam te posmatrao... i još više sam sanjario o tebi! – Ona se trglala od njegovog dodira, a Dou je, ponet besom, pokušao da dopuzi do bandita. Sam se samo nasmejao njegovim naporima i vrhom čizme svirepo ga je udario u stomak. Dou se od bola sklupčao kao posećena zmija. Sam se napravio da ga ne vidi i ponovo je obratio pažnju na devojkicu.

– Molim vas... – promucala je plačnim glasom – ne... nemojte... – Teška gruba ruka pružila se ka njenom vratu, razgrnula i povukla naniže haljinu i otkrila glatku belu kožu njenih ramena. Prizor, a još više miris nagog tela, sasvim su zaludeli Sama i on je upio usne na jedro, zaobljeno devojčino rame. Prezirući agoniju bola, Dou je pokušao da se privuče i na neki način omete nasilnika u njegovim namerama, mada ni sam nije bio svestan kako bi to mogao da učini. Emi je pak, sedela ukočena kao statua, sledeća do smrti. Sve vreme plašila se takve stravične more čiji je dolazak naslućivala, a sada je ta mora postala stvarnost. Njegove usne su se ramena kliznule na vrat, a zatim na kosu. Usne koje dugo vremena nisu osetile miris i ukus žene, čak i suviše dugo vremena. Osetila je kako se njegova usta žedno otvaraju i upijaju u njenu kožu, kao da žele da iz nje posišu svu svežinu njene mladosti. Dou se očajničkim naporom pridigao na kole-

na i puzeći, ustremio se na Sama u trenutku kada je ovaj snažno privukao Emi i pritisnuo svoje usne na njene. Ona je bespomoćno jecala. Odjednom, dok su njegovi prsti milujući je klizili niz njen vrat, bandit se grčevito trgnuo. Uspravio se lica zgrčenog u stravično bolnu grimasu. Krv mu je iz usta pokuljala na njena razgolićena ramena i prsa. Okrenuo se oko sebe lagano, bezglasno, kao voštana figura. Usne su mu se otvorile, ali su ostale neme, bez glasa, kao usne leša. Zatim je pao licem okrenut peskom pokrivenim podu samostana. Zgrčio se još jednom i tako ostao da leži. Iz njegovih leđa ispod leve plećke, virio je nož zariven do korica. Nož indijanske izrade.

*

Lefraž je dakle duhovni tvorac otmice, on je držao sve konce u svojim rukama. No, u ovom momentu, Doku to nije bilo najvažnije. Kazna će doći kasnije ako bude doživio da tog lupeža preda u ruke pravde, a sada je trebalo naći zatočenike, ako su još uvek živi! Verovao je da jesu, jer je sa svog mesta video jednog bandita kako sa tanjirom u svakoj ruci izlazi na vrata, bolje reći otvor vrata koji vodi u drugi deo porušene zgrade. Verovatno je nosio večeru za rančerovu kćer i njenog verenika. Ako je tako, onda će to brzo proveriti, jer su se zarobljenici morali nalaziti negde u samostanu.

Bandit ta tanjirima je krenuo desno i Dok je poguren pošao pored zida na tu stranu. Na uglu je zastao da osmotri za slučaj da su otmičari negde postavili stražu, ali, izgleda da su se osećali sasvim bezbednim, jer zgradu niko nije čuvao. To je za Doka bila povoljna okolnost, jer je lukavstvo moglo upaliti samo u slučaju nebudnosti protivnika. Klizeći pored zida, prišao je do jednog mesta gde je zid samostana bio skoro sasvim srušen.

Izvirio je krajičkom lica i zastao. U odaju bez krova, vezanih nogu, sedeli su Emi i njen verenik, a jedan bandit u odelu kauboja, stojao je pored rančerove kćeri. Govorio je tiho, tako da Dok nije mogao da razabere svaku reč, ali je iz onoga što je čuo, a još više iz njegovih užarenih pogleda izbijala pohota. Dok je video kako je bandit ošinuo Eminog verenika i čuo je njegovo stenjanje, ali, nije mogao da mu pomogne. Ni njemu niti devojci. A devojci je pomoć bila potrebna čak više nego vojniku. Dok je video kako se bandit spušta na kolena pored Emi i miluje je po vratu i ramenima. Video je kako Emi očajnički nastoji da se otme i otrese njegovih poljubaca. Instinktivno se mašio revolvera, ali mu je ruka zastala. Pucanj bi digao logor na noge, i dok bi dlanom o dlan, banditi bi dotrčali, a tada bi spasavanje bilo nemoguće. No, nešto je morao da učini, jer je bandit gladan ljubavi već u zagrljaju stiskao devojkicu. Da preskoči zid i onesvesti ga? Za to bi mu trebalo nekoliko sekundi i bez obzira na zanetost, bandit bi mogao da ga čuje. Ali, bez obzira na rizik, nije smeo da čeka, jer je Emi u očajanju mogla da vrisne i bogzna do kakvih bi to obrta dovelo. U svakom slučaju, oslobođenje bi se moralo odložiti na neodređeno vreme.

Dok je već hteo da skoči na zid i jurne na zločinca, kada je nešto blesnulo kroz vazduh i bandit se grčevito trgao. Iako je odaju osvetljavao samo odblesak svetlosti iz susedne odaje, video je da iz banditovih leđa viri drška noža. U tom momentu na metar dva od sebe, začuo se šum jedva čujan, kao u mačke. Munjevito se okrenuo i uperio revolver na siluetu čije je nejasne obrise ugledao. Ali, nije morao da pritisne okidač. Neki glas koji mu se činio poznat šapnuo je. – Neka se bledoliki ne brine. Šepavi Kojot je njegov prijatelj. – Šepavi Kojot! Na njega Dok

nikada ne bi mogao da pomisli. Otkuda on ovde i zašto je došao? Ali, nije bilo vremena za ispitivanje, jer je svakog momenta neko mogao banuti, a onda bi i one minimalne šanse bile nepovratno izgubljene. Trebalo je delovati bez odlaganja. Okrenuo se Komanču i šapnuo. – Ostani gde si i pazi. Ja idem unutra! – Rekavši to, skočio je na polurazrušeni zid i oči Emi Sanderson i Rasa Doua uspravile su se prema njemu. Na prvi pogled izgledao im je kao avet, ali odmah im je dubok, tih glas šapnuo. – Budite mirni! Došao sam da vas oslobodim!

*

Dok je bešumno skočio sa zida pored čoveka koji je ležao pogođen nožem. Vorn je bio nepomičan i mrtav. Onaj jedan samrtnički grč nije se više ponovio. Sada je ležao opružen kao oboreno stablo. Šepavi Kojot je hitnuo nož dželatskom tačnošću. Oštrica je probila leđa tačno u visini srca i prekinula nit života pre nego što je bandit mogao da jaukne. Ne govoreći ni reč, praćen pogledima zapanjenosti, Dok je prišao, izvukao nož iz leđa i obrisao ga o Vornovu košulju. Zatim je kleknuo pored devojkice. Nije bilo nužno da ih pita za ime, jer su dvoje zatočenika očigledno bili Emi Sanderson i Ras Dou za koga je devojkica trebalo da se uda. Dok je presekao veze kojima su bili vezani, a zatim je rekao, najtiše što je mogao. – Banditi su odmah tu s druge strane zida. Ako samo pisnete, oni će dojuriti i mi smo propali... i vi i ja! – Dou je ćutke pružio ruku i dočepao revolver iz Vornove futrole. Za trenutak ga je čvrsto stiskao u šaci kao da drži neku veoma dragu stvar sa kojom ne želi nikada da se rastane, a onda ga je zadenuo za pojas. – Ima samo jedan put kojim možemo otići odavde i to onaj kojim sam ja došao... preko zida – rekao je Dok tiho. Dou je klimnuo gla-

vom. Nije bilo vremena da njihovom spasiocu postavljaju pitanja ko je, ili šta ga je dovelo ovamo. U ovom trenutku bilo je važno jedino kako pobeći odavde.

– Ja ću se popeti na zid – rekao je Dok još uvek zadihan od penjanja preko zida – ... a onda ćete vi podići devojkicu. Ja ću je izvući na zid. – Dou je prišao i pridržao Emi za ruku, a njihov spasilac je stavio nogu u jednu pukotinu i bez napora se popeo na zid. Penjao se lako i graciozno kao Indijanac, ali je njegovo građansko odelo, elegantno, mada sada izgužvano i iskrvavljeno, jasno svedočilo ko je on. Na vrhu zida Holidej je zastao. Na jednoj strani pružali su se pustinja, rečno korito i mrak, a na drugoj ruševina misionarske kuće. Ponovo je začuo grub smeh bandita u drugom delu kuće, i ne razmišljajući dalje, sagnuo se da prihvati Emi koju je Ras uzeo oko pasa i digao je uvis. Dok je čvrsto stegao njene ruke i snažno je povukao na vrh zida pored sebe. Vođen Dokovim primerom, vojnik se sam popeo na zid, a zatim su svi troje skočili na meki pesak na drugoj strani. Emi je pala, ali se odmah pridigla. No, videvši Šepavog Kojota koji je izronio iz tame, prigušeno je kriknula. – Ne bojte se – rekao je Dok. – On je moj prijatelj. – Emi ga je s nevericom pogledala, ali je ućutala. Posle pakla neizvesnosti u zarobljeništvu, svaka promena mogla je biti samo dobitak!

– Trebaće vam konji – rekao je Dok – mi imamo samo za nas. – Mi? Mislite vi i... – prošaputala je glasom u kome se iznenađenje mešalo sa zahvalnošću. Dok nije odgovorio ništa. – Banditi drže konje iza misionarske kuće – rekao je Ras. – Mis Sanderson – obratio se Dok Emi – vi i vaš verenik podite prema reci. Sadržite uzanom stazom pored one gomile stena. Tamo ćete naći jednu devojkicu. Čekajte nas tamo dok Šepavi Kojot i ja dođemo sa konjima. – Emi je pogledala Rasa i

vojnika je klimnuo glavom u znak da se slaže. Ovi ljudi su ih oslobodili i trebalo im je verovati. Ras je prihvatio devojkicu za ruku i oboje su potrčali preko peska dok su se dvojica osloboditelja, kockar i Komanč, puzeći uputili oko zida samostana. Vreme je odmicalo brzo, dragoceni sekundi su leteli, a svakog trenutka mogao je odjeknuti povik da su zarobljenici pobešli.

Iza misionarske kuće nalazio se oblicama ograđen koral, a sedla su ležala preko ograde. Provukli su se između poprečno postavljenih greda i pažljivo prišli konjima. Sve vreme su ćutali, ali, među njima kao da je postojao dobro razrađen plan akcije, tako da je svaki razgovor bio nepotreban. Na približavanje nepoznatih lica, konji su se uskomešali. Jedan je počeo da kopa nogom. – Mir... mir! – govorio je Dok umirujućim glasom. Izdvojio je jednog mrkova i dok je konj kolutao očima i frktao, Dok mu je nabacio sedlo na leđa. Šepavi Kojot je međutim imao više muke sa jednim zelenkom pečatljivom. Nenaviknuta na blizinu Indijanca, životinja je uzmicala pred bivšim skautom, a Dok je stežući usne da ne bi opsovao, pritekao u pomoć Komanču. Uhvatio je konja za grivu i pridržao ga dok je Indijanac uspeo da ga osedla, zauzda i najzad ga pojaše. – Išćupajmo nekoliko gredica iz ograde – rekao je Dok Komanču. – Poteraćemo im konje u preriju. – Ahm! – šapnuo je Šepavi Kojot. – Ali, banditi će nas čuti i otkriće da su zarobljenici pobešli. – To će ionako ubrzo saznati – rekao je Dok. – Ali, ako im konji ne budu pri ruci moraće da se pomuče dok organizuju gonjenje. – I moraće da ga organizuju – rekao je Šepavi Kojot tiho. – Bledolika devojkica i vojnici znaju ko su otmičari, a znamo i gde je njihovo skrovište.

– Tako je, Šepavi Kojote, ali, to znači da će to biti trka na život i smrt. Samo mi nije jasno zašto si se ti upetljao u ovo? – Šepavi Kojot je Komanč. Ne ostavlja prijatelja u nevolji. A Holidej je prijatelj. – Dok je odmahnuo glavom. Zahvalnost. Retka osobina a tim više je trebalo ceniti onoga koga ta osobina krase. Dao je znak Šepavom Kojotu da pođe, i njih dvojica su pojahali oko koralala i lupkajući konje po sapima, poterali ih ka prolomu u ogradu. Životinje su poput bujice kuljnule u pustinju, a svetiljka u misionarskoj kući se pokrenula. Zatim se iz ruševina začuo nečiji glasan povik. – Hej, šta... – Jašimo! – šapnuo je Dok svom pratiocu. Dvojica uhoda su poterali konje iz koralala. – Mister Lefraže! Džefere! Grivse! Pogledajte! Neki ljudi nam rasteruju konje! – Na prozoru samostana se pojavilo nekoliko glava. Neko je iz puške opalio nekoliko hitaca i kuršumi su poleteli u noć, a nečiji glas je upaničeno oglasio da su zarobljenici pobešli. Dok se okrenuo u sedlu i ispalio iz „linkolna“ metak na strelca sa puškom. Tane je okrznilo zid samostana i odletelo dalje u mrak. Šepavi Kojot je nanišanio svetiljku i srećom je pogodio cilj. Razbijeno staklo je resko zazvučalo i istovremeno se plamičak svetiljke ugasio, i u samostanu i oko njege zavladao je mrak. Čuli su se bat čizama i glasovi bandita koji su trčali da pohvataju rasterane konje. Kada su dvojica begunaca stigli do rečnog korita, Emi i Ras su već bili našli Indijanku i čekali su ih spremni za bekstvo. Šepavi Kojot je skočio sa konja i dobio vođice Rasu. – Jaši! – doviknuo mu je. – Moj konj je u blizini. Za mene ne brinite, ja ću vas stići. – Uz rečno korito! – naradio je Dok.

Četiri konjanika su kao oluja poterali konje što dalje od misionarske kuće. Iza njih, vika uzbuđenih bandita sve slabije se čula. Begunci su se uputili u suprot-

nom pravcu od crvenih stena i tek posle više od pola sata bespoštednog jahanja, odlučili su da uspore trk i odmomore konje. Ras Dou je priterao svoga konja pored Dokovog. – Ne znam ko ste vi, niti znam razlog zbog čega ste ovde. Ali, u svakom slučaju, hvala vam... – Rase – progovorila je Emi nenametljivo. – Ova devojka... Vanita... sve mi je objasnila dok si stražario na prolazu. Mister Dok Holidej – pri tom je rukom pokazala na Doka – došao je ovamo jer su ga tata i mama zamolili da nas spase. On je izvesno vreme pratio naš trag, a onda, kada je oluja izbrisala tragove, pošli su u misionarsku kuću zbog vode... – Što se nas tiče, to je bila đavolski velika sreća – rekao je Ras. – Koliko je bandita bilo u samostanu? – zapitao je Dok. – Tačno sedmorica – rekao je Ras. – Petorica su dočekali diližansu u zasedi, a jednog smo zatekli u samostanu. Lefraž je došao iz grada, ali tek kada je ostavio učenjivačko pismo. – To znači da će, kada se dočepaju konja, petorica poći u poteru za nama – promrmrljao je Dok sebi u bradu. – Jedan je odjahao kada sam pošao da se ušunjam u samostan, a drugog je udesio Šepavi Kojot. – Gde mislite da treba da idemo? – upitala je Emi. – U Dezert Kat. Gde bismo drugde? – Devojkica je pogledala svog verenika i ovaj je sumnjičavo odmahnuo glavom. – Do Dezert Kata put je dosta dug – rekao je Ras. – A za hvatanje konja, banditima neće biti potrebno toliko vremena. – Imate li neku drugu ideju? – pitao je Dok. – Imam. Tvrdavu! – Tvrdavu Komanč? – Da, mada je to više karaula nego tvrđava, Holideje. Nalazi se blizu toka ove reke. Mogli bismo da idemo kanjonom nekih tridesetak milja, a onda bismo skrenuli na istok jedan manji deo puta. Blže nego Dezert Kat, a kada tamo stignemo mogao bih da obezbedim vojnu pratnju do Dezert Kata... jednu već pat-

rolu vojnika koja bi bila u stanju da izađe na kraj sa Lefražom i njegovim razbojnicima. – Pa dobro – saglasio se Dok – idemo u tu vašu karaulu. – To je garnizon gde sam stacioniran – rekao je Dou i u glasu mu se osetio prizvuk ponosa i samopouzdanja koje mu se sve više vraćalo sa sređivanjem haotičnog stanja u kome se nalazio ranije. Dok je tek sada zagledao njegovu uniformu i širite. – Moj otac je tamo komandujući oficir – rekao je Dou i neprimetno se isprsis u sedlu. Dok je oslušnuo zvuke u pustinji ne bi li čuo neki nagoveštaj potere. Nije čuo ništa, ali je pretpostavljao da su dosada banditi verovatno pohvatali rasterane konje i da su im na tragu. Sugestija Rasa Doua da se ide u Fort Komanč bila je najprihvatljivija u ovoj situaciji. Kada se jednom nađu unutar palisade karaule, biće bezbedni od Lefražovih kandži. Vojnici su mogli da ih otprate do Dezerrt Kata i dalje bi sve išlo normalnim tokom. U svakom slučaju, vojna postaja je bila najbliže ljudsko naselje, i po Rasovom računanju, mogli su da do nje stignu narednog dana. – Trebalo bi da krenemo – opomenuo ih je Dok. – Gonioci nisu daleko iza nas. – A vaš prijatelj Indijanac? – upitala je Emi. – Šepavi Kojot? Ne brinite za njega, taj će se snaći. Ako bude hteo da nam se pridruži on će naći naš trag. U svakom slučaju ne možemo da ga čekamo. Napred!

*

– Bošer vodi konje – rekao je kratkonogi Henk Grivs sa pacovskim licem Lefražu koji je nestrljivo šetao pored korala i švićkao korbačem po čizmi. Kejn Lefraž, lica natmurenog kao nebo pred grmljavinu, ugasio je nedopušenu cigaretu na ogradi korala. – Dobro bi bilo da požuri! – Našao sam trag, gazda – rekao je Džoe Frejzer prilazeći im. Vraćao se iz rečne

klisure gde je bio da proveri kojim pravcem su begunci utekli, da ne bi tražili trag i time gubili vreme kasnije kada prikupe konje. – U kom pravcu su otišli? – Prema severu. Koliko sam mogao da vidim, izgleda da su pošli koritom reke. – Zašto su do vraga pošli u tom pravcu? – prasnuo je Lefraž. – Pa, oni se udaljavaju od Dezert Kata! – Frejzer je slegnuo ramenima. On je bio najstariji član bande, najtiši u razgovoru i najbrži u potezanju revolvera. On nikada nije gubio vreme razmišljajući o razlozima zbog kojih je neko učinio nešto... i nije nameravao da sada menja svoje rezone. Koralu je prišao Rali Džefer noseći u naručju nekoliko pušaka. Razdelio ih je ostalim banditima, pa su svi stali u očekivanju konja koje je Bošer vodio vezane. – Ako samo dočepam tog čoveka koji ih je rasterao! – prosiktao je vlasnik saluna. – Rekoh vam maločas, gazda – promrm-ljao je Grivs – taj koji je rasterao konje ličio je odelom na nekog varošanina...

– Varošanina? – ponovio je Lefraž žustro. Koji bi se varošanin usudio da uđe u njegov logor i oslobodi njegove zarobljenike, razmišljao je vlasnik saluna. To je mogao da bude samo neko koga je poslao Sanderson. Ali ko? Nije poznavao nikoga u Dezert Katu i okolini ko bi se prihvatio tog posla, sem možda onaj kockar na kojim se pre dva dana sukobio u salunu. Ali, nije verovao da bi to mogao biti taj. – Možda ti se u mraku samo učinilo – ubeđivao je Lefraž svoga čoveka, ali mu se u glasu naslućivala nervoza. Pojahao je konja, a ostali su spremno pošli njegovim primerom. Lefraž nije imao potrebe da im naglašava hitnost zadatka koji se pred njih postavljao. Zarobljenici koji su znali gde se nalazi njihovo skrovište bili su na slobodi, i samo ta činjenica bila je već dovoljno ozbiljna pretnja njihovoj bezbednosti. Još veća

pretnja bila je mogućnost da će demaskirati Kejna Lefraža ukoliko se dočepaju civilizovanog sveta. Jer, Lefraž se pored svoga biznisa kao menadžer i vlasnik saluna uzgred bavio i jednom veoma unosnom delatnošću. On je bio vođa ove bande. On im je ukazivao na pogodne žrtve i zato su banditi bili u mogućnosti da munjevito napadnu i iščeznu u pustinju. Pre nekoliko meseci slučajno su naišli na napuštenu misionarsku kuću i od nje su napravili svoje skrovište. Ona je u najvećoj meri odgovarala njihovim potrebama, bila je daleko od radoznalih očiju i imala je skoro nepresušan izvor vode, što je bilo veoma važno.

Otmica Emi Sanderson bila je na prvom mestu njegova ideja. Planirao je da jednog od narednih dana negde u blizini Dezert Kata nađu njeno telo izrešetano mecima. Do tada je trebalo da se Sanderson oprostí od svojih deset hiljada dolara, a oni bi bili bezbedni i puni para. Sada je taj plan, pa čak i samu njegovu egzistenciju ugrozio neki misteriozni čovek, neki, kako je Grivs rekao, tip u građanskom odelu. Morali su stoga sve begunce da pohvataju i likvidiraju pre nego što stignu da nekome saopšte svoja otkrića. Petorica bandita su se uputila ka reci, Lefraž ih je vodio, žureći uzanom stazom koja je vijugala do suvog rečnog korita posutog šljunkom i stenama, obraslog mahovinom. Kada se na noćnom nebu pojavio mesec, trag je bio jasniji, no, kako je trag i dalje držao pravac prema severu, Lefraž je sve više obuzimalo čuđenje i zbunjenost, jer su se begunci očigledno sve više udaljavali od Dezert Kata. Za to je postojalo samo jedno razumno rešenje. Smatrali su da će, ako se upute pravo prema gradu, ostaviti gonici sasvim jasan trag i sliku o njihovim namerama. Znajući njihov cilj i njihov pravac, gonici bi vrlo lako mogli da krenu nekom prečicom i

postave im zasedu na pogodnom mestu. Idući u suprotnom pravcu, računali su da će gonioci dovesti u nedoumicu i otežati im gonjenje. Očigledno, mislio je Lefraž u sebi, da će begunci vrlo brzo napraviti polukrug i krenuti prema njihovom pravom cilju, Dezert Katu. – Ima ih još jedan više, obavestio ga je Grivs kada su zaustavili konje u dugom, vijugavom rečnom koritu. – Šta hoćeš da kažeš? – Odavde vodi četiri traga – rekao je Grivs. – Mislio sam... – Jedan mora da je čekao ovde sa konjima – rekao je, sležući ramenima. – Po otiscima stopala, ne bi me čudilo ako je to žena... i to Indijanka. Ali me nešto čudi.

– Šta? – Učinilo mi se da su dvojica tipova razjurili konje, jednoga sam video, a drugog nisam. Ovde je čekala jedna osoba, dve su došle dovde pešice, a dvojica su rasterali konje, to je onda pet. A vidim samo četiri traga. – Verovatno si se prevario. No, šta je to važno? Nas je petorica! – rekao je Lefraž smrknuto. – Čini mi se da je to u svakom slučaju dovoljno! – Mamuznuli su konje i ustremili se u noć. Tek što su nestali u pomrčini iza jedne velike stene, izjahao je jedan usamljeni konjanik i lagano poterao konja za njima. Bleda mesečina obasjala mu je mrko lice i orlovski povijen nos.

Bio je to Šepavi Kojot!

*

Došla je ponoć a mesec se još dizao na nebu. Na mestu gde su zastali da odmore konje rečno korito je bilo široko i obale su se jedva videle. Deo puta koji su prošli bio je vrlo težak za životinje. Katkad su im noge propadale duboko u mekani pesak, povremeno su kloparali kopitama po tvrdim ostrim stenama ili se s naporom penjali uz okomite presahle brzake. Dok je izvadio cigaru iz svoje tabakere i kresnuo šibicu. Dok mu je svetlost šibice

obasjavala lice, Ras ga je netremice posmatrao. – Jeste li kad bili u armiji? – upitao je. – Ne – odgovorio je Dok. – Zašto pitate? – Ima nečeg vojničkog u vašem držanju. Stav i odlučnost... – Prevarili ste se. Sa vojnicima sam jedino igrao poker... ali, i to vrlo retko, jer mi je bilo mrsko da ih lišim njihove ionako mizerne plate. – Ah – trgao se Ras. – Velikodušno od vas! – Ni najmanje. Nije se isplatilo počinjati, to je sve. Ali, ostavimo to sada. Čini mi se da vašeg oca poznajem, Video sam ga u Fort Vilijamu.

– Bili ste tamo? – Da, pre godinu dana. Otuda i znam Šepavog Kojota. – Šta je on tamo radio? – Bio je četni izvidnik. Jedan od najboljih. To je sreća za nas. – Zašto? – začudio se Ras. – Zato što se večeras našao u samostanu i vratio jedan dug časti. On je hitnuo nož koji je pogodio Vorna. Da nije bilo njega, teško da bi vaše bekstvo uspeło. – Emi je sedela umorno naslonjena na stenu, ali je dobro čula Dokove reči. Često je imala prilike da sluša kako njen verenik pogrdno govori o Indijancima, kao da ih mrzi. Trpao ih je u isti koš sa životinjama, ili još gore, sa zverima. Dobro se sećala šta je govorio o naselju Komanča koje je njegova četa zbrisala u znak odmazde. Sada su zahvaljujući jednom Komanču spaseni si-gurne smrti. Dok je povukao dobar dim iz cigare. Ras ga je pogledao sa neskrivenom zavišću. – Uzeli su mi duvankesu – rekao je sa prizvukom nemoćne ljutnje. – Evo, uzmite jednu od mojih cigara. Ako imate papir, možete iseckati duvan i napraviti cigaretu. Ja pušim ovako. – Hvala – rekao je Ras i spremno prihvatio ponuđenu mu cigaru. Za čas ju je iseckao na komadu kamena i sitne končice zavio u cigaretu. Povukao je dim punim plućima i na licu mu se ukazalo zadovoljstvo. Emi ga je posmatrala. Možda će saznanje o Šepavom Kojotu doprineti da se

Ras izleći od predrasuda. U tom trenutku, Emi je čula šum sličan zveckanju dečje zvečke. Zveckanje je bilo slabo čujno, ali uporno i dolazilo je sa njene desne strane. Lagano se okrenula i pogledala u mrak, a onda se pomerila nekoliko santimetara sa mesta na kome je sedela. Vanita je sedela odmah pored nje i odmarala se naslonjena na drvo. Tihi razgovor je ponovo počeo i prigušeno jedva čujno zveckanje. No, neko šesto čulo navelo je Emi da pogleda dole i vrisak joj je zamro u grlu. Zmija zvečarka! Na samo dvadesetak santimetara od njene leve noge. Strašna otrovnica se delić sekunde njihala, a njen strelasti jezik je preteći palacao prema devojci koja se odmarala tačno na njenom leglu ispod stene. – Ne mičite se! – upozorio ju je Dok, a Ras se sledio od užasa.

Holidej se munjevito mašio revolvera, ali, uplašena devojka nije obratila pažnju na njegovo upozorenje. Pokušala je da klizne sa kamena pred hipnotičkim očima otrovnog reptila, i u tom trenutku zmija ju je napala. Njen račvasti jezik je poleteo prema goljoj nozi i devojka se uplašeno stropoštala na zemlju. Dokov revolver je grmnuo. Zatim se spremala za drugi ujed, ali, poskočila je uvis, glave otromboljene na komadiću šarene kože. Pala je na zemlju i počela da se uvija u prašini. Dok je priskočio i dohvatio devojkicu za povređenu nogu. Ona se uvijala i otimala, ali ju je Dok grubo pritisnuo na zemlju i iz džepa sakoa izvadio mali perorez oštar kao brijač. – Budite mirni! – naredio joj je. Zarezao je perorezom nogu u krug oko rane koja se nalazila malo iznad kolena. Zatim je prislonio usne na ujed i počeo da sisa i pljuje krv izmešanu s otrovom. Emi je prigušeno ječala i plakala kao malo dete, ali su joj ječanje i plač zastajali u grlu. Htela je da ustane, jer je strah ovladao njom, ali je Dokov stisak bio

nepopustljiv. Konačno se prepustila sudbini i dopustila mu da učini ono što se u tom trenutku jedino moglo učiniti. Dok je nastavio da isisava otrov pre nego što se krvotokom razlije po celom telu. Vanita je gledala skoro ne dišući. Videla je da tako rade u njenom selu. Rana je morala da bude hitno rasečena da deo otrova iscure zajedno sa krvlju. Ostatak otrova morao se isisati i to brzo. Ponekad, ako je žrtva imala sreće, otrov je bivao odstranjen iz tela pre nego što bi se razlio po telu čime je počinjalo njegovo smrtonosno paralitičko dejstvo.

Ras je, sigurnosti radi, teškim kamenom gnječio zmiju koja se još uvek uvijala, a zatim je stao pored Emi i njenog spasioca, nadajući se i moleći se da Holidej uspe u svom pokušaju. Nije mu bilo važno što neki strani čovek usnama dodiruje nogu njegove verenice i što je čvrsto drži za ramena. Poslednji ostaci predrasuda koji su još uvek postojali u njemu, zauvek su nestali u nepovrat. Dok se posle izvesnog vremena uspravio i isprao usta vodom iz čuturice. Skinuo je sako i od svoje košulje iscepao jedan komad platna kojim je uvezao devojčinu nogu iznad rane. Zategao je zavoj tako jako da je Emi jekнула, ali, zavoj je morao ostati zategnut da bi sprečio cirkulaciju krvi. – Daj moje bebe, Vanita – naredio je glasno. – Obmotaj ga oko nje.

– Holideje – izustio je Ras promuklo dok se udaljavao od Emi. – Da li će ostati živa? – Sve vreme dok je Dok sisao otrov iz rane, Ras je stajao kao okamenjen, skoro umrtvljen bezizlaznošću položaja i brzinom kojom je Holidej delovao. Sada je želeo da zna. – Računam da sam najveći deo otrova izvukao iz nje. – Najveći deo! – Otrovi zvečarke se brzo širi. Nisam mogao sve da isisam. Nešto se verovatno razlilo krvotokom pre nego što sam rasekao nogu, ali, to u svakom slu-

čaju nije mnogo. – Možemo li... nešto da učinimo? – Možemo samo da je držimo dobro utopljenju, to je najvažnije. Kada bude jahala, moraće da jaše uvijena ćebe-
tom. Posle izvesnog vremena dobiće groznicu, a posle toga će početi da se oporavlja... ako sam iz nje izvukao dovoljno otrova. – Onda znači da ćemo moći da nastavimo put? – Nemamo drugog izbora. To što je vašu verenicu ujela zvečarka ne znači da će Lefraž i njegova banda stati i čekati da se mi smilujemo da krenemo! Pošto su svakako čuli pucanj, oni će vrlo brzo biti ovde. Moramo da bežimo odavde i to odmah. – Ras je zastenjao. – U svakom slučaju – nastavio je Dok – u Fort Komanču ima doktor. Ukoliko tamo stignemo pre, utoliko bolje za nas i za vašu verenicu. – Čini mi se da neću doživeti to da vidim – priznao je Ras Dou, lica još uvek bledeg kao nadgrobni spomenik. Obrisao je rukom znoj sa čela. – Izgleda da ste nas još jednom zadužili. – Dok je pošao nekoliko desetina metara nazad rečnim koritom odakle su i došli. Sagnuo se i pogledao trag koji su ostavili za sobom. Tragovi su bili jasni, a nije bilo vremena da ih prekriju. Revolverski pucanj je daleko odjeknuo u tišini pustinje i bez sumnje su Lefraž i njegovi ljudi već mamuzali konje goneći ih u bezuman trk.

– Nemamo drugog izbora – promrmljao je Dok za sebe. – Šta? – Naš trag je vrlo dugo vodio rečnim koritom, pa Lefraž i njegovi banditi neće više ni usporavati trk da bi proverili trag. Oni će jednostavno paklenom brzinom pojuriti ovamo, naročito posle pucnja! Ako mi nastavimo istim pravcem kao dosada, bićemo vrlo brzo preteknuti, jer zbog vaše verenice moramo ići malo sporije nego dosada. – I šta onda? – Moraćemo da napustimo rečno korito. Možete li preko pustinje da nađete put do Fort Komanča? – Sto mu gromova! – zavapio je Ras. – Dakle, možete li?

– Pokušaću! – Onda da pomognemo devojka da pojašu konje i da bežimo iz ove mišolovke pod hitno! – Okej! – Ako ste pobožni kaplare, molite se bogu da banditi ne primete gde smo izašli iz jaruge. Molite se bogu da nastave gonjenje dalje uz reku. – Ras je napeto mucao. – Nevolja je u tome, Holideje, što nisam pobožan. – Dok i njegov pratilac su se vratili konjima. Emi je plakala i drhtala. Dok je prepoznao prve simptome otrova, najpre podrhtavanje, a onda buni-
lo i delirijum. – Pomozite da je stavimo na sedlo! – Uzeo ju je za mišicu. – Mis Sanderson... – Vi ste... čini mi se da ste negde vrlo daleko. – Mis Sanderson – ponovio je glasnije – moraće da jašete! – Dok i Ras su je podigli i pažljivo je stavili na sedlo. Bez pomoći njihovih ruku, Emi se povila napred. Vanita je uzjahala svoga konja, a Dou je priterao konja do svoje verenice, da bi joj pomogao da sedi u sedlu. Dok je poveo grupu, birajući najlakši put između crnih stena koje su ivičile obalu. Bio je na polovini puta do iverice jaruge, kada je odjeknuo Vanitin prigušeni poziv. – Dok! – Holidej se okrenuo u pravcu Vanitine ispružene ruke. Nekih dve milje iza njih, u rečnom koritu, dizao se oblak prašine, lako vidljiv na srebrnastoj mesečini. Dok je prigušio kletvu. – Stene! – viknuo je. – Sakrijmo se iza njih. – Zar ne bi bilo bolje da požurimo do iverice jaruge – javio se Ras. – Sa Emi, ovakvom kakva je, ne bismo stigli na vreme – odvratio je Dok. – Brzo iza stene! – Potali su konje krivudavim stazama između kamenja, ka mestu gde je jedna gomila stena pružala zaklon od pogleda sa dna jaruge. U daljini su čuli ujednačeni topot kopita i prašina je maglila bistar noćni vazduh.

Emi su povelili u pravcu zaklona. Čebe je u penjanju skliznulo sa njenih ramena i Dok je jahao pored nje, Ras ju je pono-

vo ogrnuo i čvršće pritegao čebe. Dok je sačekao da Vanita zauzme bezbedno mesto iza stene, a onda je i on priterao konja u zaklon. Prošla su dva minuta. Topot je postao glasniji. Činilo se kao da tlo lako podrhtava pod kopitama. Za trenutak, konjanici su usporili trk i prašina se zakovitlala oko stene iza kojih su, pognuti po svojim konjima, stajali begunci u grču neizvesnosti. Čuli su povike bandita i trupkanje kopita zaustavljenih konja. Zatim se topot kopita nastavio. – Prošli su nas! – rekao je Dok. – Znači da je uspeo! – prošaputao je tiho Dok. – Šta mislite da kažete? Pa, otišli su! – Uskoro će videti da dalje nema nikakvog traga i onda će se vratiti... možda će doći dovde i naći mesto gde smo zašli iz kanjona. U najboljem slučaju bar smo dobili u vremenu... kratak predah koji će nam omogućiti da se što više približimo toj vašoj karauli. – Možda ste u pravu – rekao je Ras razočarano. Pogledao je Emi. Lice joj je bilo pepeljastosivo. Ona se nagnula ka njemu i stisnula mu ruku. Dok je poterao svoga Miga iz zaklona. Ostali su pošli za njim ka vrhu jaruge. Stigavši do vrha, zastali su za trenutak. Ispod njih je vijugala klisura, i na njenom dnu suvo rečno korito, a na drugoj strani pružala se pusta, neprijateljska nepregledna pustinja. – Hajdemo! – rekao je Dok i poterao svoga konja u divljinu zakrivenu tamom.

Jahali su celu noć, zaustavivši se samo jednom kada je Emi pala iz sedla i ostala plačući da leži na mekom pesku. Dou i Dok su sjahali da je podignu i dok ju je Ras penjao na svoga konja ona se priljubila uz svog verenika. – Jahaćemo zajedno, to će biti bolje – rekao je. Emi mu je poklonila pogled pun zahvalnosti. Umesto odgovora, Ras ju je obgrlio rukama oko struka. – Hoćeš li moći? – pitao je. Ona je klimnula glavom u znak da hoće. U toku putovanja, glava joj se klimala, a u nekoliko mahova je nešto nepovezano

prormrljala. Otrovi koji Dok nije uspeo blagovremeno da isisa iz nje, kružio je njenim krvotokom. Bio je dovoljno jak da izazove ošamućenost i bunilo, potrebu za odmorom. Uprkos njenom fizičkom stanju, Emi je ipak savršeno shvatila da sve vreme hoda po ivici smrti. Svakog trenutka mogla je kliznuti sa ivice u ponor bez povratka. Osetila je u jednom momentu da je obuzima hladnoća, i ona se priljubila bliže Rasu. No, otrov je najviše delovao na njenu svest i nervni sistem! S mukom je održavala kakav takav kontinuitet misli. Ljude i stvari oko sebe videla je kroz nejasnu izmaglicu. Činilo joj se da joj pred očima visi providna zavesa. S vremena na vreme je poželela da zaspi, da izgubi osećaj stvarnosti oko sebe. Činilo joj se da nema više ni trunke volje za borbu i da želi da se preda u ruke mraka koje su se pružale prema njoj. Noga ispod utegnutoz zavoja i sećenja je ključavo pulsirala, a na mestu gde su zmijini zubi prodrli u meso, osećala je kao da je bocakaju vrhovi noževa. Kada su ugledali skupinu šiljastih stena, Ras je zaustavio konja. Mesec je počeo da bleđi. – Fort Komanč je iza onih stena na jednoj maloj visoravni pokrivenoj peskom. – Koliko ima do tamo? – Računam da ćemo stići oko podneva – rekao je Ras. – Predstoji nam dugo penjanje uz brdo. – Holidej se osvrnuo u sedlu. Iza njih je sve bilo tiho, ali on je znao da su u tom trenutku banditi već dosta odmakli u gonjenju. Morali su čuti pucanj koji je ubio otrovnicu i znajući da begunci ne mogu biti daleko ispred njih, sigurno su posle izvesnog vremena zastali pitajući se zašto ih već nisu stigli. Onda su na svaki način primetili da ispred njih nema nikakvih tragova, pa su se uputili nazad rečnim koritom. Mrtva zmija otrovnica i veliki broj otiska kopita koje su sigurno primetili, bili su im dovoljan putokaz gde su Holidej i

drugi begunci skrenuli sa prvobitnog pravca i uputili se u pustinju.

Od tada pa nadalje, pred njima je stajao prost zadatak da na mekom pesku prate njihov trag dovoljno jasan i uočljiv. To je bio razlog što je Dok želeo da se što pre nađe iza oštirih vrhova na kamenitim padinama mase. Tamo će biti mnogo teže otkriti i pratiti njihov trag. Do tvrđave Komanč i bezbednosti predstojao im je još vrlo dug put, ali, kada se izvuku iz peska i nađu se na stenjaru, Dok je verovao da će se osećati mnogo spokojnije. Morali su da Emi što pre dovedu do lekara. Mada je njeno stanje bilo nešto bolje, s vremena na vreme hvatala ju je groznica i zbog toga joj je bila potrebna odgovarajuća lekarska nega, sve dok iz njene krvi ne iščili i poslednji atom otrova. – Da krenemo – opomenuo ih je Dok. Šiljasti vrhovi su se kao snop strela dizali visoko u mračno nebo kao avetinski prsti. Teren je postao strmiji. Na istoku su se javljali prvi znaci sivila. Mesec se video samo kao tanak jedva vidljiv krug koji nije davao nikakve svetlosti. Emi je zaspala na Rasovim rukama, glave naslonjene unazad na njegov vrat. Nastavili su da se penju, i šiljaste stene su im bile skoro na domaku. Na nebu, sada već manje tamnom, ocrtala se šuma granatog pamukovog drveća. Iza prevoja visoravni lagano se privlačila zora i pri prvoj slaboj svetlosti Dok ih je ugledao. Zategao je vođice i stao.

– Šta je? – prenuo se Ras. – Konjanici! – Do đavola... – Samo dvojica! – rekao je Dok tiho. – Iza nas... – Dou je dohvatio pušku. – Stanite! – upozorio ih je Dok. – To ne mogu biti Lefražovi ljudi. Da su oni, bilo bi ih više nego dvojica. Ova pustinja je puna bandita i raznih protu-va. Ta dvojica mogu biti bilo ko. Zato nećemo pucati na njih... sem, ukoliko oni ne pripucaju na nas. Pucanj puške pri-

vukao bi Lefraža i njegove ljude da dojure ovamo kao besni psi ako su nam negde za petama. – Šta onda predlažete da učinimo? – zapitao je Ras nespokojno. Ništa – odgovorio je Dok. – Pre svega, to su verovatno par pustinjaških lešinara koji nas samo osmatraju i vrebaju. U tom slučaju neće nas napasti jer nas ima više, već će čekati pogodnu priliku. Ako su, pak, izviđači neke veće bande razbojnika i u tom slučaju ne bi bilo dobro da se upustimo u puškaranje s njima, to bi nas zadržalo i privuklo glavnu bandu, pa bismo se tek tada našli u sosu.

Pogledao je Rasa da bi video kakav utisak su na vojnika ostavile njegove reči. – Dakle – nastavio je tiho – vi ste vojnici. Šta biste vi učinili? – Mislim da bih učinio isto što i vi – odgovorio je Dou. – Onda krenimo – rekao je Dok. Obišli su prvu šiljastu stenu. Zora je širila svoje sivo-ružičaste prste nad pustinjom. Široko lice stene zaklonilo ih je od dvojice konjanika i Dok je življe poterao konja prema prolazu između sledeće dve šiljaste stene i okomitoj padini koja se dalje pružala pred njima. U jednom trenutku kada su prošli dve sledeće stene koje su se kao blizanci dizale ka nebu, zastao je da pogleda na put kojim su došli. Nije spazio konjanike. To nije dokazivalo da oni nisu bili tamo, ili da ih ne prate, ali je svakako značilo da nisu previše blizu. Pošto su prošli pored strelastih stena, uspon je postao teži. Na steni granitnog porekla konjske kopite su klizile, ali nisu ocrtavale trag. Na prvom prevoju Dok je zaustavio konja. Nalazili su se više od kopljastih vrhova stena pored kojih su prošli i koji su im sada izgledali oštri kao igle. Nije video ni dvojicu zagonetnih konjanika niti Lefražove ljude.

Na licu Rasa Doua zaigrao je trijumfalni osmeh. Dok je znao šta mladi kaplar misli, da su već skoro sasvim bezbedni.

Uskoro će naići na Fort Komanč, a to znači bezbednost za sve njih, lekarsku negu za Emi i na kraju vojnu pratnju za povratak u Dezert Kat. Radost im je zagrejala i razgalila lice. Čak je i Emi izgledala bolje pri svetlosti novog dana. Kada su ponovo poterali konje, ona se probudila, nagnula se ka Rasu, a onda se ispravila i jedva čujno jekнула. U glavi joj je još uvek bubnjalo. Nije osećala utrnulu podvezanu nogu, ali je ipak znala da je najgore prošlo. Jahali su celo jutro. Nigde nisu videli dvojicu tajanstvenih konjanika, niti su čuli najmanji šum potere. Njihov pravac penjaao se dalje u visinu, preskačući preko izlomljenih prevoja, sve više uvis ka samom suncu. Ugledali su prvi znak civilizacije, jednu napuštenu kolibu. Pesak i prašina prekrili su skramom njene zidove od blata i balvana, a otvorena vrata ljuljala su se na vetru. Nedaleko od brvnare iz zemlje se dizao naheren drveni krst. Podne je prošlo i sunce je počelo polako da se spušta prema zapadu. Izjahali su na vrh. Pred njima se pružala vetrom brisana visoravan pokrivena ravnim stenama i mestimično obrasla bokorima crvenkaste, mrke mahovine. Izbrazdan i ugašen put vodio je tačno preko sredine visoravni, vijugajući između šumarka pamukovog drveta. Pored puta, videle su se tri skupine stena, niz nepravilno poređanih borova i jedan stari ispucali i polutruo natpis koji je pokazivao pravac prema zidinama koje su se dizale na uzvišici.

Fort Komanč i bezbednost! Lice Rasa Doua razvuklo se u širok osmeh. Na tom licu se ogledala skoro neka vrsta ponosa kao da posetiocima pokazuje znamenitosti karaule. Čak i Emi se ozarila osmehom. Kako je jutro odmicalo, ona se sve više otimala iz grozničavog stanja. Još uvek joj je bila potrebna lekarska nega, naročito zbog noge koju je Holidej onako

brzo i dosta grubo zasekao, ali bez sumnje, njeno stanje bilo je mnogo bolje. Vanita je zainteresovano posmatrala zidine tvrđave. Na neki način, ta tvrđava je oličavala belog čoveka i njegov način života i mada sama delimično belkinja, ona se počela kolebati. Dok je to zapazio i da bi je umirio izvadio je cigaru i zapalio je pokazujući prema zidinama prstima u kojima je držao cigaru. – Imamo još jednu milju pred nama – rekao je. Poneti njegovim gestom, poterali su konje. Put je bio prašnjav, jako ugažen. Desetine otisaka kolskih točkova ukrštalo se sa njihovim pravcem, dok su se približavali tvrđavi Komanč.

Dok je osmotrio tvrđavu. Ona je po svemu naličila drugim utvrđenjima u divljini, bila je izgrađena od nepečene cigle s kulama od balvana i vratnicama od grubo tesanih dasaka. Oko zidina obično su patrolirali vojnici u prašnjavim uniformama, a unutar zidina se nalazilo dugačko suncem sprženo vežbalište okruženo barakama i raznim drugim građevinama. Taj prizor je znao i suviše dobro, kao što je poznavao dosadu, jednoličnost i bezličnost koju je menjao samo povremeni odlazak u patroliranje ili pojava neke bande Indijanaca na ratnom pohodu. – Moram da napomenem da to nije velika tvrđava – rekao je kaplar kao da se izvinjava. – Garnizon broji sedamdeset pet ljudi. Kao što sam već rekao, to je više karaula nego tvrđava. Neki ljudi su oženjeni i tu su im porodice. No, većina nas je neoženjena. – Nasmešio se Emi i ona je smogla snage da mu odgovori osmehom. U ovom momentu radosno je dočekala pojavu tih sumornih zidina ali se pitala da li će uvek biti tako. Nastavili su da jašu i prišli na nekih stotinu metara od vratnica koje su bile zatvorene.

– Ne vidim ni jednog stražara da patrolira na zidinama – usudio se da primeti

Dok. Ras je prineo šake ustima i napravio trubu. – Hej, tvrđava! – doviknuo je. Odgovorilo mu je samo fijukanje vetra. Zidovi su ostali nemi i mrtvi, u stvari nad celom tvrđavom lebdela je neka čudna tišina. Sem fijukanja vetra, ništa se nije čulo, ni trupkanje čizama ni izvikivanje naredbi, ni škripa točkova, baš ništa. Dou se namrštio i poterao konja još nekih dvadesetak metara. Dok i Vanita su pošli za njim. – Halo! Fort Komanč! – Odjek njegovih reči odbijao se o zidine i zamro u šumu vetra. – Možda svi spavaju – rekla je Vanita široko otvorenih očiju. Dou ju je pogledao uzrujano. – U ovo doba dana? To je nemoguće! – Da nije u pitanju neka specijalna parada, pa su svi okupljeni na vežbalištu, Rase? – upitala je Emi. – I da ostave vratnice i zidove bez straže? – prasnuo je. – Čak i ti, iako nisi vojnik, znala bi da se to ne sme nikada desiti u jednom garnizonu! Ne... nešto nije u redu. Ne pitajte me šta je to, ali nešto gadno nije u redu.

Dok se obratio Vaniti. – Ostani ovde s Emi. Ja i Ras ćemo poći tamo da pogledamo. – Pomogao je Emi da siđe s konja i Indijanka ju je prihvatila, a dvojica muškaraca su se lagano i sa nespokojsvom u dušu uputili ka velikim vratnicama. Jahali su u tišini. U celom tom događaju bilo je nečeg neprirodnog, nečeg skoro pakleno stravičnog. Čak je i topot kopita njihovih konja neobično odjekivao preko utihle visoravni. Ras je bio skoro beo u licu. Možda je tvrđavu opustošila kuga. Da, to je moglo da se desi. Bolest ih je sve do jednog oborila u postelju. A samo pre nekoliko dana, on je tu bio sa Emi da bi ona upoznala njegovog oca, a tada nije bilo nikakvih simptoma i znakova epidemije. Ipak, neverovatno. Istina, kuga obično izbija sasvim iznenada... Na desetak metara od vratnica, zastali su. Zidovi od nepečene cigle dizali su se naspram njih.

– Nema nikakvih tragova borbe – progovorio je Dok posle kratkog ćutanja. – Šta mislite da kažete? – Zapitao je Ras napeto, kao da je sama takva pomisao uvreda. – Tako nešto se i ranije događalo – rekao je Dok ne hajući za njegovu ljutnju. – Indijanci ponekad znaju da se noću ušunjaju i savladaju posadu. Ali, to se ovde nije desilo. Nema nigde rupa od kuršuma. – Kliznuli su iz sedla i prišli vratnicama. Na jednom krilu vrata je postojao četvorougao ni otvor kroz koji je vojnik na straži imao pregled puta ispred tvrđave, te je mogao da prati dolazak svakog nepoznatog lica. Ras ga je iskoristio da proviri unutra.

– Ima li šta? – šapnuo je Dok. – Sve izgleda normalno – rekao je kaplar promuklim glasom. – Samo što nema nigde nikoga! Kao da smo došli u avetinjsku tvrđavu. – Pustite mene da pogledam. – Ras se uklonio u stranu i Dok je pogledao unutra. Primetio je da je tanak sloj prašine već pokrio drvenu terasu ispred oficirske spavaonice. Prašina je pokrivala i jedna laka kola ostavljena ispod stuba na kome se obično lepršala garnizonska zastava. Ništa se nije micalo. Samo se prašina nošena slabim vetrom kovitlala na vežbalištu kojim je nekada odjekivao teški bat vojničkih čizama. Kao što je Ras rekao, tvrđava je podsećala na boravište duhova.

Vojnik je povukao ruku između dva krila vratnica i odšipio ulaz. Uh Holidejevu pomoć raskrilio je vrata. Pred njima se otkrila cela scena tihe pustoši. Ušli su u tvrđavu i došli do praznog prostora u sredini. Jedno isto pitanje kao da bubnja na uzbunu, kovitlalo se u glavama obojice. Šta se desilo? Popeli su se na verandu. Drvene crvotočne daske su šuplje škripnule pod njihovim nogama kada su se uputili prema stanu komandanta tvrđave. Bilo je besmisleno kucati na vrata, ali, Ras je iz navike ipak to učinio. Niko nije odgovorio, i to ih je potaklo da

žurno obidu celu tvrđavu, širom otvore sva vrata i pretraže svaku prostoriju. Nisu našli nikoga. Čak i žene i deca više nisu bili tu. Ras je upao u spavaonicu svoga oca. Pretražio je fioke komode i ormara. U njima nije bilo nijedne njegove lične stvarčice... njegova odela, cipele, revolver, sve je bilo nestalo, samo je nameštaj ostao. Tako je bilo i u svim ostalim prostorijama. Sem ostavljenog nameštaja sve ostalo je bilo odneto. Izgledalo je kao da su stanovnici tvrđave morali da je napuste i da su sa sobom uzeli samo ono što su mogli da ponesu. Izašavši na verandu, ponovo se sreo sa Dokom.

– Otišli su u velikoj žurbi – zaključio je Dok. – Ali, zbog čega? – zapitao je Ras žestoko. – Rase, šta je sa ženama i decom? Kuda je trebalo da odu u slučaju neke opasnosti? – Njih je u tom slučaju trebalo otpratiti u veliko utvrđenje San Domini. Ali... ako je neka opasnost zapretila tvrđavi, onda... pa eto, oni ne bi ovako jednostavno svi otišli kao da su pobegli! Žene i deca bi otišli u bezbednost tvrđave San Domino, ali, ne i vojska!

– Ma šta da je razlog, ne sviđa mi se da ovde suviše dugo ostanemo – rekao je Dok. – Dovešćemo žene ovamo, Emi može da se odmori sat, dva, a za to vreme mi ćemo potražiti nešto hrane za put. Posle toga ćemo krenuti u Dezert Kat. – Bez vojne pratnje? – Ne možemo dobiti vojnu pratnju iz puste tvrđave – rekao je Dok bez okolišenja. – S druge strane, ovde ne smemo ostati dugo. Možda smo zavarali Lefraža i njegove ljude, ali, postoji mogućnost da su kasnije ipak nabasali na naš trag. Moramo da iskoristimo stečenu prednost i da odmaglimo. – Prišao je vratnicama i dao devojkama znak da uđu unutra. One su zbunjeno ujahale u tvrđavu i Dok je zatvorio vrata za njima. Sjahale su u dvorištu tvrđave u kojoj je

vladala tišina groblja. Dok je bez okolišenja objasnio devojkama da ne znaju šta se dogodilo, ali da je sve prazno. Nema nikakvog predmeta ili bilo čega što bi nagovestilo šta se desilo. Sve izlazi na to da su se, iz nekog nepoznatog razloga jednostavno pokupili i otišli. – Zašto?... – To ostaje da se nagađa. Ako je predstojao neki napad, pa su pokupili žene i decu i odveli ih nekuda, to bih mogao da razumem. Ali, muškarci su otišli! Svi do jednoga. Razumeo bih da su ostavili makar jednu malu grupu da vodi brigu o tvrđavi... ali, nisu! – Popeo se uz lestvice na vrh zida do drvenog ispusta koji je služio za patroliranje po zidu. Upravo je pogled prema horizontu odakle su došli. Tamo se nije micalo ništa. Zatim je pogledao kola koja su stajala ispred doktorove ambulante. Ras je previo Emini nogu. Gola koža je belasala na suncu.

– Ona... je lepa, zar ne? – zapitala je zainteresovano Vanita koja je u međuvremenu prišla Doku. – A-ha... Misliš li da je... vrlo lepa – On se osmehnuo. – Pa... – stavio joj je ruku na rame i pogladio je po dugačkom biču kose – lepa je, ali, i ti si vrlo lepa. – Ona ti je vrlo zahvalna – nastavila je. – Na neki način, ona je vezana za tebe. – Kao i ti? – osmehnuo se Dok. – Da. Ti imaš pravo na nju, a ona to hoće. Ja to vidim. – Vanita, ja sam je spasao iz ruku bandita i ona mi je zahvalna. Ali, to je sve. Ona voli svog verenika Rasa. Kod belih ljudi je to drugačije nego kod Komanča. – Sve vreme dok sam bila s njom govorila je samo o... o tebi! – Ne luduj – nasmejao se Dok zabavljen razmišljanjima Indijanke koja ni u tako teškoj situaciji nije mogla da na život ne gleda kao ženka. – Ja sam kockar, pustolov, revolveraš, čovek bez budućnosti, a ona je iz poštene porodice. Ugledne porodice. – Ako žena želi nekog čoveka – rekla je vatreno – nije je briga ko je

kakvog porekla. – Dok ju je pomilovao po kosi i Vanita mu je pošla u zagrljaj. No, Dok ju je zadržao blago. – Ja hoću tebe, Holideje – promrmljala je izgubljeno. – Dok se ponovo nasmejao. – Ono što važi za devojkicu iz ugledne i bogate porodice bledolika, važi i za tebe. Čovek kao što sam ja nije pogodan ni za jednu ženu... i zato ne misli na to. Kad se izvučem odavde, ti ćeš sebi naći dom i zaboravićeš me. – Vanita ga je gledala u oči. Htela je da odmahne glavom, ali ju je on prekinuo. – A sada, da mislimo o važnijim stvarima. Ono tamo dole mislim da mora da je kuhinja – pokazao je prstom na jedno zdanje od balvana. – Imaš pravo da ukradeš nešto hrane za nas. Uzmi sve što nađeš. Mora da je negde ostalo nešto. – Dobro – rekla je razočarano.

Posmatrao ju je kako hitro klizi prašnjavim dvorištem prema kuhinji. Setio se prethodne noći i osetio da mu kičmom prolaze žmarci. Osmehnuo se i odmahnuo glavom. Čoveku koji je bude imao, svakako neće nedostajati ljubav, pomislio je i uputio se ka Rasu. – Kako je Emi? – Oseća se bolje, bar tako kaže – odgovorio je Ras. – Nije mi više tako mutno u glavi – odgovorila je Emi. Dok se sagnuo i dodirnuo joj je nogu. Emi ga je iz blizine gledala dok je kritički pogledao ranu od zaseka i oteklinu oko njega. – Tamo imamo jedna laka kola – rekao je. – Mislim da bi bilo dobro da vas smestimo u njih. – Mogu da jašem kao i vi ostali – usprotivila se devojkica. – Nisam invalid. – Iskoristićemo kola – rekao je Dok tonom koji nije trpeo pogovora. – Vi i Vanita možete se voziti u njima. Poći ćemo odavde pravo u Dezert Kat, bez zastajanja... i to vrlo brzo. – Ras joj je pomogao da ustane. Ona je počela da hramlje i prihvatila se za njega. Dok je obrisao znoj sa čela. Preko zidova utvrđenja sunce je grejalo žestoko. Biće to vruć dan.

Prašina pod kopitama konja biće vrela kao užareni pepeo, a sunce će pržiti kao vrela peć. Sve u svemu, pravi pakao.

*

– Do vraga! – planuo je Lefraž besno. – Prošlo je već četiri sata od kako su prošli pored šiljastih stena. – Stojali su i gledali stenama popločanu visoravan koja se dizala pred njima skoro do plavog neba. – Proklete stene. – Počeo je glasno da razmišlja. – Na tom mestu teško ćemo moći da pratimo trag. – Gde mislite da su se uputili? – pitao je Grivs šumno ispuštajući duvanski dim. – Možda se koriste ovim kamenjarom da zametnu trag i da nas se otresu – primetio je Lefraž. – A znate li šta je na toj visoravni? – Ne. Šta hoćeš da kažeš? – Lefraž je zapalio cigaretu. Kao i ostali, i on je bio pokriven prašinom. Proveli su noć u bezuspešnom traganju. Najpre su odjahali i suviše daleko da bi otkrili da ne slede trag begunaca nego da bezglavo jure rečnim koritom. Zbog toga su bili prinuđeni da se vrate svojim stopama i Džefer pri tom je srećom primetio ubijenu zmiju. Posle toga su dosta lako našli tragove, ali se posle izvesnog vremena trag usmerio ka šiljastim stenama, a iza njih pesak je počeo da se smenjuje sa stanovitim tlom, stene su sve osvajale, pa je razaznavanje tragova postajalo sve teže. Sada su se nalazili na ivici dosta okomite visoravni, sastavljene isključivo od stena... i verovatno bez tragova koje bi dalje mogli da prate.

– Hoću da kažem – rekao je Grivs kao da mu je dosadno što mora da govori – da taj put vodi u Fort Komanč, a onaj momak sa Sandersonovom devojkicom je bio oficirčić. – Što znači da smo nadrljali – promrmljao je Džefer. – Ne možemo juriti u tvrđavu za njima. – Možda bismo mogli da im postavimo zasedu na pov-

ratku iz tvrđave u Dezert Kat – izložio je Grivs ideju koja mu je pala na um. – To bi bilo fino – rekao je Lefraž cinično. – Da ponovo ugrabimo devojkicu i naplatimo otkupninu... ali, ima samo jedna sitnica! Onaj vojničič nije budala. Svakako će izdejskovati oružanu vojnu pratnju. – Mogli bismo da im preprečimo put – dodao je Bošer svoje mišljenje. – Za slučaj da pratnja ne bude velika. Lako bismo ih pročitali iz zasede ako ih ne bude mnogo, i onda bismo zgrabili devojkicu. – To nije rđav plan, gazda – rekao je Frejzer. – Nije nam preostalo mnogo drugih mogućnosti. Zbog ovih stena nećemo moći da pratimo njihov trag, a sem toga, oni su u svakom slučaju već stigli u Fort Komanč... ako je tačna pretpostavka da su se tamo uputili. Imamo samo jednu šansu da se dočepamo Sander-sonovog novca... a to je da se dočepamo devojkice. Nas je petorica. Ne verujem da će iz tvrđave poći cela četa, samo zato da bi pratila jednu devojkicu iz grada. – Lefraž se zagledao u stenovitu visoravan ispred njih. Od uzdržavanog besa krv mu je burno pulsirala u slepoočnicama. Nije bilo sumnje da je, ako su se begunci dočepali Fort Komanča, njegova sudbina zapečaćena. Oni će odmah obavestiti vlasti o njegovoj ulozi u otmici, a ta vest će za kratko vreme stići u Dezert Kat. Stoga je on morao da nastoji da se dočepa Sander-sonovog novca i što pre dignu jedra.

Možda više neće smeti da promoli nos u Dezert Katu, ali, na Divljem zapadu je bilo i drugih gradova gde se moglo živeti. Posle nekog vremena provedenog u pustinji u novom skrovištu, mogao je otići negde i početi život iz početka. A za to je bio potreban novac. Spustio je pogled na tlo i bez mnogo nade potražio tragove, ali, nije našao ništa. Na tvrdom kamenu nije se videla ni ogrebotina. Pitao se da li da se upute pravo prema Fort Komanču i da

beguncima eventualno preseku put pre nego što stignu tamo. Ali, odmah je odbacio tu pomisao. Begunci su bili i suviše daleko ispred njih da bi taj poduhvat uspeo. – Dobro – složio se najzad. – Idemo na put, pa ćemo tamo negde postaviti zasedu... – Lefraže! – odjednom se iz daljine začuo nečiji glas. Vođa bandita se mašio rukom za dršku revolvera. – Ko je to sada... – Lefraže! – ponovo se začuo isti glas. Onaj ko je dozivao nalazio se levo od njih u stenama. – Lefraže, ja i moj drug dolazimo tamo. Ne pucajte... dolazimo kao prijatelji! – Lefraž je ukočenim pogledom zurio u dva čoveka na konjima koji su se s obližnjeg prevoja uputili ka njima. Obuhvatio je kratkim pogledom svoje ljude. Svima je ruka bila na dršci revolvera, spremna da potegne i raznese u komade dvojicu nepoznatih. – Pustite ih da priđu – naredio je Lefraž svojim ljudima brižno. – Neka niko ne puca dok ja ne kažem. – Ko bi dođavola mogli da budu ta dvojica – promrmrljao je Grivs nervozno. – Ma ko da su, poznaju me! – procedio je Lefraž stisnutih zuba. – Konjanici su birajući pogodan put silazili niz padinu. Lefraž je zažmirio upinjući se da ih prepozna. Ali, nije mogao da se seti njihovih lica. Te ljude nikada nije video u svom životu, bar je u to bio uveren. – Ovo mi se ne dopada – progovorio je Grivs rapavim glasom. – To bi mogla da bude neka zamka! Možda ih ima još.

– Drži ruke dalje od revolvera – obrecnuo se Lefraž na njega. – Da je klopka, oni ne bi dolazili ovamo i izlagali se opasnosti. – Nadam se da ste u pravu, gazda! – rekao je Grivs pomirljivo. Došljaci su zaustavili svoje konje na desetak metara od grupe gonilaca. – Ko ste vi? – viknuo je Lefraž na njih strogim glasom. – Moje ime je Ed Zenk a ovo je Lejlf Ganter – rekao je onaj viši. – Mislili smo da bi trebalo da malo porazgovaramo. – O čemu?

– O osobama koje gonite – rekao je Ganter značajno. Banditi su se zgledali. – Otкуда znate ko sam ja? – upitao je Lefraž. – Nikada vas u životu nisam video. – Zar ne zapažate ljude koje služite u vašem salunu – nasmejao se Ganter. – Kada je to bilo? – Pre nekoliko godina, Lefraže. – Ganter je važno frknuo. – Ja vas se dobro sećam. – Ali, šta biste hteli da porazgovarate o osobama koje pretpostavljate da gonimo? – Lefraž je napravio masku na licu, ali je budno motrio sagovornike. Ganter se osmehnuo. – Dopustite da vam ispričam sve iz početka. – Uprkos neprijateljskom izrazu na licima petorica bandita, Ganter i Zenk su izgledali krajnje samouvereni. – Biću sasvim otvoren, zato što u ovom momentu to neće ništa smetati. Vi niste školska dečica koja su u nedelju pošla u crkvu, nego grupa razbojnika. Jedan varoški kicoš i jedna devojka oteli su vam dva osobe i vi ih sada progonite. U svakom slučaju, znajte da ne ličite na policijsku poteru. – Ganter se nasmejao glasno svojoj priči, ali se Lefraž samo bezizrazno osmehnuo. – Tako dakle... – procedio je Lefraž. – Mi smo banditi. – To i jeste razlog što mogu otvoreno da govorim s vama. I mi nismo s one poštene strane zakona. U stvari, mi smo... da kažem trgovci... tačnije rečeno trgovci oružjem. Prodajemo onome ko nam ponudi najbolju cenu... belcima, otpadnicima od društva, Indijancima. Jesam li bio dovoljno jasan? – A-ha! – Drugim rečima umešao se Grivs, – vi ste šverceri oružja. – Daa – Ganterovo lice se smračilo neprimetno. – Da nastavim svoju priču... mi smo se bavili svojim poslom i nismo nikoga dirali, a onaj nalickani, naišao je i ubio našeg ortaka. Sem toga, uzeo je nešto... nekoga ko pripada nama. – Jednu indijansku devojku – dodao je Zenk. – Ta devojka je bila deo cene za puške koje smo prodali Koman-

čima severno od tvrđave – nastavio je Ganter. – Onaj kicoš ju je uzeo i odmaglio. Imali smo dosta teškoća da pratimo njihov trag, pa smo se vratili na poštansku stanicu gde je taj čovek oteo devojku od nas. Bilo je potrebno dosta ubeđivanja, i vlasnik postaje je najzad propevao. Rekao nam je da taj čovek traga za nekom diližansom i da je pošao da traži tragove na grebenu u blizini stanice. Mora da je napravio krug i vratio se tamo da nastavi ono zbog čega je došao. Pošto smo našli njegov trag, pošli smo za njim. Trag je vodio u rečno korito. Dunula je oluja i izbrisala trag... pa smo morali da kružimo na sve strane oko korita, jer tim pravcem su se kretali. – Pređi na stvar – prekinuo ga je Lefraž nestrpljivo. – Već smo hteli da odustanemo – uzeo je reč Zenk – kada smo čuli pucanj. – Možda ste ga i vi čuli. – Banditi su se ponovo pogledali. – Verujem da ga je čula cela pustinja – nastavio je Zenk. – Bilo je gluvo doba noći. Pojahali smo u pravcu odakle se pucanj čuo i videli smo da su četiri konjanika napustila kanjon. Jedan od njih bio je naš nalickani, drugi naša Indijanka, a sem njih još dvoje. Jedno od to dvoje bio je vojnik, a Ingl nam je rekao da kicoš traga za nekim oficirčićem i nekom devojkom koji su putovali nestalom diližansom. Tako smo zaključili šta se desilo. Kicoš je našao svog vojnika i devojku, i sada su svi četvoro bežali od onih koji su oficirčića i devojku držali u zarobljeništvu. – Nastavi dalje – podstakao ga je Lefraž. – Pošli smo za njima... mislim nas dvojica. U jednom trenutku učinilo mi se da su nas primetili, ali, verovatno ipak nisu, jer su nastavili dalje. Odjahali su u pravcu tvrđave Fort Komanč. – Lefraž je opsovao. Njegova najcrnja strahovanja su se obistinila, i ako je to sve što su šverceri oružja imali da mu ponude, onda nije bilo nikakvog

razloga da ih i dalje sluša. No, ipak je hteo da proverí, jer za preteranu žurbu nije bilo potrebe.

– Vi ste ih dakle videli da su odjahali za Fort Komanč? – Da – potvrdio je Zenk lenjo. – Prema tome, oni su sada bezbedni u tvrđavi? – Ne bih baš tako rekao. – Kako to mislite? – Tvrđava je napuštena. – Molim? – To što sam rekao, tvrđava je napuštena. A činjenica je – Ganter se ponosno osmehnuo – da smo mi u položaju da znamo i zašto. Mi smo prodali puške tim napaljenim Komančima i poslednje što smo čuli kada smo odlazili iz jednog naselja je da su sve karaule u okolini dobile naređenje da posade i sve ljudstvo dođu u San Domino. Žene i deca su trebali tamo da ostanu iz razloga bezbednosti, a vojnici da se okupe i krenu u napad na Komanče. Ono što smo videli u Fort Komanču potvrdilo je te vesti. Prema tome, kada su vaše žrtvice tamo stigle, niko im nije otvorio vrata. Morali su da se snađu sami. – Jesi li... siguran? – prošaputao je Kejn Lefraž, dok su mu ruke drhtale na jabuci sedla. – Apsolutno siguran – Ganter se samouvereno sagnuo napred. – Vidite, pošto smo prodali puške Komančima, mi smo se zadržali izvesno vreme u blizini, a onda smo pošli sa devojkom koju smo odabrali. Na putu smo se zadržali na mestu gde nas je jedan prijatelj, možete ga nazvati vezom između nas i Komanča, upoznao sa nastalom situacijom. Naoružani novim lepim „vinčesterkama“ koje smo im prodali, ratnici Komanča su počeli napade na naseljenike i vest o tome je kao vetar doletela do ušiju komandanta u San Dominu. Oni su znali da će se Komanči dići na ustanak ako se domognu oružja, a taj naš prijatelj, koji ima doušnika u San Dominu, rekao nam je da su sve karaule u pokrajini ispražnjene, da bi se skupilo dovoljno vojske za opkoljavanje Komanča. Mi smo

naravno digli jedra i zbrisali. – Razume se – rekao je Lefraž mrgodno. On nije voleo trgovce oružjem, mada je i sam bio beskrupulozan razbojnik. – A zašto ste nam sve to ispričali?

– Pa – rekao je Zenk – nismo se odlučili da udarimo na kicoše i vojnika, pa smo se vratili i naišli na vas. Videli smo da tražite tragove. – A sada da napravimo zbir – rekao je Ganter. – Pretpostavili smo da ste možda vi oni od kojih je kicoš uzeo devojkú i vojnika. Budući da i vi i mi želimo da uhvatimo kisoša, ili onoga ko je s njim, čini mi se da bi bilo razumno da udružimo snage. – Mi hoćemo Indijanku – rekao je Zenk. – Ona je naša. Vi tražite ostale. Pojašimo zajedno i uzmimo ono što hoćemo. Za nas sedmoricu to neće biti teško. – Pre koliko vremena ste ih ostavili u tvrđavi? – zapitao je Lefraž žurno. – Pre nešto više od jedan sat. – Možda nisu ostali toliko dugo, budući da je tvrđava napuštena – rekao je vođa bandita. – Bilo bi dobro da krenemo odmah. – Idemo li zajedno? – Da – rekao je Lefraž. – Vi uzmite Indijanku, a mi ćemo one ostale. – Lefraž je osetio olakšanje. Težak kamen pao mu je sa srca. Tvrđava je napuštena što znači da niko, ne računajući begunce i dvojicu švercera oružja, ne zna za njih kao kidnapere. Za švercere ga nije bilo briga, jer su i oni sami bili na pogrešnoj strani zakona. A kada se jednom dočepa begunaca, njegova tajna će sigurno ostati tajna. Banditi su pohrlili napred i predvođeni Zenkom i Ganterom poterali su konje prema Fort Komanču. Bilo je to prljavo, zločinačko savezništvo bandita i švercera oružjem, a i jednima i drugima je bio cilj da se domognu, svako svoje devojke i da ubiju čoveka sivoplavih očiju koji se usudio da im uzme njihov plen. Neće proći mnogo vremena, a cevi njihovih sedam pušaka biće uperene u četvoro begunaca, i pomisao na njihovu laku

pobedu raspaljivala ih je da šibanjem teraju konje u bezuman trk.

*

Dok Holidej je gurao drugog konja da se hodom unazad uvuče na mesto pored lakih kola. Životinja se opirala, ali ju je Dok rukom čvrsto držao uzdu i naterao da se pokori. Ras je prikopčao uzde i za to vreme Dok je pomogao devojkama da se popnu na zadnje sedište. Iza njih nalazila se hrana i četiri čaturice pune vode. Za svaki sigurnost, jedno malo bure sa vodom bilo je pridodato i vezano za sedište. Dok se popeo na prednje sedište, a Ras je otvorio vratnice. Posle malog odmora, Emi se osećala znatno bolje. Dejstvo zmijskog otrova bilo je skoro prestalo. Za vreme boravka u tvrđavi, dva puta joj je ozbiljno pozlilo, ali, kao da je to bila kriza pre ozdravljenja, jer joj se posle toga u glavi izbistrilo i opšte stanje počelo je lagano ali pouzdano da se poboljšava. Dok je ipak uspeo da iz nje izvuče najveći deo otrova, njemu je morala da zahvali što je živa. Vratnice su se otvorile. Dok je švičnuo bičem po konjskim sapima i kola su naglo krenula preko tihog garnizonskog vežbališta. Sunce je još uvek besno peklo. Iznad udaljenih planina poigravala je izmaglica od vreline, i skrivala snegom pokrivenne vrhove. Pred vratnicama, Dok je usporio da prođu, a kada su se našli van zidina još više je usporio i najzad stao da sačekaju Rasa. Kaplar je zatvorio široke vratnice i potrčao za kolima. Jednim skokom našao se na sedištu pored Doka. Njegov i Dokov Mig bili su privezani za kola. Nekoliko trenutaka kasnije, kola su škripala putem koji se malo niže razdvajao i skretao u pravcu Dezert Kata. Jedva su bili prešli stotinu metara kada je Dok naglo zategao vođice. Konji su stali kao ukopani, i zamahali prednjim kopitama u vazduhu, a kola su se uz trzaj zaustavila u oblaku prašine.

Nije bilo potrebno pitati razlog ovakvog Dokovog postupka. Tačno ispred njih, pored po konjskim vratovima, paklenim trkom jurili su konjanici, njih sedmorica na broju i u luku se približavali putu kojim su kola sa beguncima trebalo da prođu. – Lefraž! – izletelo je Rasu i Emi je briznula u plač. Nisu mogli da se upuste u trku s njima. Umorni ili ne, konjanici bi u svakom slučaju stigli kola i pre ili posle negde na putu morali su da se sukobe s njima. Dok nije želeo da se to odigra negde na otvorenom prostoru. Postojao je samo jedan razuman odgovor na taj tok zbivanja, a on ga je bez razmišljanja dao. Potekao je uzde nastojeći da zapregu okrene prema tvrđavi. Točkovi su zaškripali i oko konjskih nogu digao se oblak prašine. Iz daljine se mogao čuti topot kopita koji se mešao sa trupkanjem njihovih konja. Kada su kola već bila okrenuta, Dok je bacio uzde u Vanitine ruke.

– Prema tvrđavi! – viknuo je, zatim je prekoračio zadnje sedište do zadnjeg dela kola, a Ras je pošao njegovim stopama sa spremnim revolverom u ruci. Kola su jur-nula. Emi je podela po sedištu, jer su kuršumi bandita počeli da prašte oko njih. Dok je uzeo na nišan jednog gonioca, ali ga je ljuľanje kola omelo da pogodi cilj. Glasna psovka sletela mu je s usta kada je jedno tane pogodilo ivicu kola i bacilo mu u lice nekoliko iveraka. Banditi su šibali konje i sve više smanjivali rastojanje između njih i njihovog plena, zasipajući istovremeno kola kišom tanadi iz „kolto-va“. No, srećom, tvrđava je već bila blizu. Pred vratnicama kola su se naglo zaustavila i obojica muškaraca su skočili da ih otvore. Sekundi su leteli i gonioci su im se sve više približavali. Rastojanje između njih i begunaca smanjilo se na stotinak metara. Držeći revolver u ruci, Emi je drhtala i jecala. Najzad su se vrata otvorila. – Vozi unutra! – doviknuo je Dok

Vaniti. Bošer je zaustavio konje na dvadesetak metara od ulaza u tvrđavu. Naslonivši pušku na levu podlakticu, pažljivo je nanišanio na Vanitu. Udarivši konja šakom po sapima, da bi ga poterao u kas, Dok je to primetio i potegao svoj „linkoln“. Pre nego što je Bošer pritisnuo obarač, Dok je opalio dva puta i Bošerov konj se uspravio visoko na zadnje noge. Drugi metak se zario razbojniku u grudi i on se stro-poštao pod noge svog konja koji ga je istog trenutka zgazio u uskovitlanu prašinu.

Kola su kao iz katapulte proletela kroz vrata. Dok i Ras su se mučili da ih zatvore i prepreče put banditima koji su se u tom momentu zaustavili pred ulazom u tvrđavu, u oblaku prašine. Dok je zalupio svoju stranu vrata i priskočio na drugu stranu da pomogne kaplaru. Zajedničkim snagama namaknuli su veliki gvozdeni šip u dve kuke na vratima, i obezbedili da se vrata ne mogu otvoriti. Dok su to radili, sa spoljne strane u vrata se zarila kiša kuršuma no, srećom za begunce, vrata su bila i suviše debela da bi ih tanad mogla probiti. Dok je potrčao na prednji zid tvrđave i čučnuo na drveni ispušt koji se pružao s unutrašnje strane manje od metar ispod njegove ivice. Do tog trenutka su se banditi povukli na udaljenost oko pedesetak metara. Bošer je ležao u prašini u obliku bezoblične krvave mase. Ali, preostalo je još šest ljudi spremnih na sve, a protiv njih su bila samo dva čoveka i dve uplašene žene. Ras se popeo na zid do njega. – Ima četiri zida... svako će zauzeti jedan od nas četvorice, ali, nažalost, nemamo dovoljno oružja... samo vašu pušku, revolvere i „kolt“ koji sam uzeo od Vorna u samostanu. Ali, mora da je ovde ostao neki komad oružja. Poslao sam Emi da nešto potraži. – Ne – rekao je Dok smireno. – Nećemo se tako razbijati. Ostaćemo svi zajedno. – Ako makar jedan zid ostavimo

neodbranjen oni će se brzo popeti – objašnjavao je Ras uporno svoju ideju. – Vanita i Emi nisu vojnici – odgovorio je Dok odlučno. – Ako bi ostale na zidinama, začas bi ih banditi smakli, jer ne umeju da se čuvaju. Ne, nećemo to čak i da imamo dovoljno oružja za sve. – Šta onda mislite da radimo? – zapitao je Ras resko. – Da sedimo u nekoj zgradi i da čekamo da uđu u tvrđavu i da nas dokrajče. I to ovog puta bez greške! Kada jednom preskoče zidove i uđu u tvrđavu, možete računati da smo već mrtvi.

– Vi tako mislite? – Da... – Ja ne mislim tako. Sa njihovog položaja pred tvrđavom oni imaju savršen pogled na svaki zid. Čim neko promoli glavu oni ga mogu lako pogoditi. Ne, ja bih pustio njih da se eventualno popnu na zidove i da se izlože kuršumima. – A šta ćemo mi da radimo? – Ostaćemo ovde. S ovog mesta lepo vidimo vratnice i možemo ih skidati kao na strelištu, ako pokušaju da se probiju tim putem... A najverovatnije je da će oni to pokušati... da se probiju na glavna vrata. – Banditi su sedeli u sedlima, pokazivali nešto rukama u pravcu tvrđave i nešto se između sebe raspravljali. Po svoj prilici, kovali su plan za napad. – Organizujte dole zaklonjen smeštaj za devojke – rekao je Dok Rasu. Vojnik se zagledao u oči čoveku koji mu je to naredio. Odjednom, u njemu se uskovitlala ljutnja i on je zaustio da odbije naređenje i da se upusti u raspravljanje sa Dokom. On je, na kraju, bio vojnik i njemu je pripadalo pravo da komanduje. Ali, dosada Dok je uvek bio u pravu. Spasao ih je, doveo ih dovde žive i čitave i u svemu pokazao mnogo razumnog i logičnog duha. Kaplar je savladao ponos i odgovorio. – U redu. – Zatim je potrčao niz drvene stepenice u dvorište. Dok je pažljivo posmatrao konjanike pred tvrđavom. Dogovaranje je bilo završeno jer su dvo-

jica sjahali i zauzeli zaklon iza nekoliko većih stena, a četvorica drugih: Ganter, Grivs, Zenk i Džafer poterali su svoje konje ka vratnicama. Dok je zaključio da je odlučujući momenat došao. Bitka za Fort Komanč je tog trenutka počela.

Njihov plan je ubrzo bio jasan. Dok su dvojica zlikovaca iz svog zaklona u stenama zasipali tvrđavu olovom, ostala četvorica su pod zaštitom njihove paljbe mogli da se privuku do samih zidova. Dok i Ras su pokušali da ih odbiju vatrom iz svojih oružja, ali, pod kišom tanadi bilo je teško precizno nišani. Jedno tane odbilo je komad cigle pored Dokove glave i on se sagnuo, ali je drugo okrnulo kaplara po ramenu. Ispod njih se Džefer prišunjao i provukao pušku kroz četvrtasti otvor za osmatranje na levom krilu vrata. Videvši cev upravljenu na njih dve, Emi je vrisnula. Džefer je opalio namereno ciljajući iznad njihovih glava. Uplašena Emi je plegla po zemlji u momentu kada je Džefer ispalio i drugi hitac. Tane je zviždeći odletelo u vazduh. Vanita je instinktivno okrenula revolver u pravcu odakle je došao pucanj. Revolver je grmnuo i tane je odbilo komad drveta nekoliko santimetara daleko od otvora. Videvši da devojkama preti opasnost, Dok je skočio sa zida i pritrčao vratnicama. Cev puške proturena kroz otvor, njihala se levo-desno, tražeći metu. Dograbilo je rukama cev puške i jako trgnuo. S one strane vrata začuo se uzvik čuđenja. Isto tako naglo kao što je povukao napred, Dok je cev puške gurnuo nazad kroz otvor i težak drveni kundak je gurnuo Džefera u prsa. Zatim je promolio cev svog revolvera kroz vratnice i ispalio mu hitac u prsa. Džefer se bez reči srušio mrtav. Banditi su se zatim udaljili van domašaja metaka. Dok se popeo uz lestvice do Rasa, kome se na licu video barutni dim, a iz rane na ramenu curila

mu je krv. – Preostalo ih je još petorica – rekao je Ras. Paljba je ponovo počela i banditi su ciljali na dva branioca. Odjednom su se vrata zatresla. Hteli su da ih izvale. Vezana za konjska sedla, vrata su se tresla i ljuljala pri svakom trzaju konja. Velika gvozdена šipka je poskakivala u svom ležištu. Dok je izvirio da bi nanišanio na napadače, ali mu je jedno tane skinulo šešir sa glave i odnelo ga dalje u prašinu. – Ako tako nastave, provaliće unutra – povikao je Ras promuklim glasom. – Moramo s tim računati. Uostalom, možda je bolje da uđu – došapnuo je Dok. Njegove reči zaglušio je novi tresak na vratnicama. – Šta hoćete time da kažete? – prasnuo je Ras. – Kada uđu, mi smo gotovi. Pobiće nas! – Od sudbine ne vredi mnogo bežati. Vi ste vojnik, a ja revolveraš i kockar. Smrt je naš stalni pratilac i drug. Ali, brinu me devojkke. Zbog toga sam i rekao ono malopre. – Ne razumem vas. – Hvata me mrak. Ako hoće da nas likvidiraju, banditi to moraju da učine što pre, jer se boje da im pod okriljem mraka ne pobegnemo. Njihov konačan napad treba očekivati svakog trenutka. – Znam to – ljutio se Ras – ali, ne znam šta da preduzmemo. – Evo šta. Pre svega, to vam nisam rekao, ostalo nam je sasvim malo municije. Samo nekoliko metaka. Zbog toga vi morate da odigrate ulogu. – Kako? – Potražite miniciju. Vojnici su tvrđavu napustili u žurbi... to je sigurno! Zbog toga nije verovatno da su sa sobom poneli baš sve... morali su nešto zaboraviti. Vi poznajete ovu tvrđavu. – Da, pa šta? – U tom trenutku banditi su ponovo uzimali zalet za još jedan trzaj, još jedan pokušaj obaranja kapije. Jedna od kuka koja je držala gvozdenu šipku labavo je visila. Dok su se spremali da potegnu užad, pucnjava se utišala. – Gde su stajali oružje i municija? – Oružje i municija? – Da.

Mora da je negde nešto ostalo zaboravljeno. Uostalom, da li bi vojska vukla sve naoružanje sa sobom? – Ja... ne znam. – Mora da su negde nešto sakrili. Potražite – A ako ne nađem? – Onda ćemo se rasporediti ovde iznad vratnica. Vi sa jedne a ja s druge strane. Naravno, i devojkice sa nama. Odatle ćemo im dati poslednji otpor. Nas dvojica. Sve šanse još uvek nisu propale. – Ali, zar ne bi bilo bolje... – Učinite ono što sam vam rekao! – viknuo je Dok ljutito. – Nije nam ostalo još mnogo vremena! Povedite Emi da vam pomogne... a Vanitu pošaljite ovamo kod mene! – Ras je pohitao niz stepenice. Ozbiljnog izraza lica, Dok je posmatrao pregrupisanje bandita za poslednji pokušaj obaranja ulaznih vratnica. U stvari, više je naslućivao šta rade, nego što ih je video, jer nije smeo da promoli glavu iznad zida. Ovaj put će im sigurno uspeti da se probiju. Vratnice su se već ljuljale i bio je potreban samo jači udar i one će pasti. Samo da Ras nađe municiju. u tom slučaju, ipak bi mogli da prihvate igru. Pogledao je preostalih pet metaka koje je držao u ruci. U stvari, samo je jedan smeo da ispali na napadače, a ostala četiri su bila namenjena njima. Bolje smrt od metka nego smrt u mukama. On lično odavno je bio pripremljen na takav kraj, ali, sa devojkama to nije bio slučaj. Bile su mlade i željne života.

Kada napadači prodru unutra, sve će biti brzo završeno. Bar što se tiče njega. Sa punim revolverima, nekoliko metaka u pušci i pet metaka u rezervi, nisu se mogli nadati da će odbiti pet razbojnika ukoliko se ne desi čudo. Vanita se popela na zid i čučnula pored njega. On joj je pružio pušku i istovremeno je dodirnuo rukom o ramenu. – Pazi, puška je puna! – Da. – Ispali jedan hitac na njih. – Ali... nemamo municije. To je šteta. – Jedan metak manje ili više ne znači ništa, ako

se ne javimo s vremena na vreme, doseći se da smo kratki sa municijom. Treba učiniti da im to ne padne na pamet. Samo pazi, ne izviruj mnogo. – Dobro – rekla je poslušno. Izbacila je pušku preko zida i bez nišanja ispalila dva hica. Banditi su se zbunjeno uskomešali i poterali konje bliže vratnicama da bi strelca sa palisade onemogućili da ih gađa. Za to vreme Emi i Ras su trčali od zgrade do zgrade i očigledno nisu našli ništa, jer je Rasovo lice bilo smrknuto. Zaustavili su se pred vratima jedne zgrade od nepečene cigle. Dok je čuo da se iza vratnica banditi dogovaraju kako da istovremeno zategnu konopce i sruše vratnice. Ras je našao vrata zgrade zatvorena. Osvrnuo se oko sebe ne bi li našao nešto pogodno za razvaljivanje i ugledao je jednu metalnu šipku sa zašiljenim vrhom. Dograbilo ju je i zario u procep između vrata i dovratka. Nalegao je svom snagom na šipku i brava je pukla. – Evo ih, kreću – rekao je Dok ozbiljno. Vanita se šćućurila uza zid stežući pušku. Dok je učinio isto, ali, nisi pucali. Sada je svaki metak trebalo štedeti. Pljusak kuršuma se sručio na zid. Banditi su iz zaklona štitiili svoje. Vanita je osetila da joj je jedno tane prosviralo pored uha. Odjednom trzaj. Zid na kome su čučali Dok i Vanita uzdrhtao je kao da se zemlja potresla. Nastalo je lomljenje, cepanje dasaka i škripa gvožđa. Velika gvozdena šipka zvečeći je ispala iz svog ležišta, a vratnice su na šarkama nahereno visile. Još jedan trzaj i gomila polomljenih dasaka i greda sručila se u oblaku prašine.

Put u tvrđavu bio je otvoren! Ras se pojavio na vratima s izrazom razočarenja na licu. Pogledao je u pravcu Doka i odmahnuo glavom, a odmah zatim mu se pogled zaustavio na razjapljenim vratima. Dok mu je mahnulo rukom da požuri i on je dograbio Emi za ruku i potrčao

ka zidu. Dok su se banditi pripremali za upad, on se uzverao uz lestvice, vukući verenicu za sobom. – Ništa? – upitao je Dok, mada je odgovor pročitao na Rasovom licu. – Ništa – potvrdio je ovaj. – Ostalo mi je još tri metka u revolveru. – Ako dobro nišanite, to će biti dosta – dobacio je Dok više da bi utešio devojke nego što je to zaista mislio. – Evo vam još dva... njih upotrebite u krajnjoj nuždi – dodao je, značajno pogledavši kaplara. Ras ga je gledao netremice. Shvatio je šta je kockar mislio kada mu je pružio ta dragocena dva metka. Trebalo je da u odsudnom trenutku, kada više ne bude nikakvog izlaza, dokrajči Emin i svoj život. Grč očajanja stegao mu je želudac. – A... vi...? – promućao je. – Imam i ja dovoljno... čak jedan više nego vi. Dakle, pazite, to vam je poslednja rezerva. Nastala je tišina. U tom trenutku vetar je sasvim oborio krila vratnica i kao da je to bio znak petorici konjanika za napad. Osuli su kišu kuršuma na zidine, jer su sada oni suvereno vladali. Pucali su i urlali kao pomahnitali. Pošto nije bilo odgovora na njihovu pucnjavu, shvatili su da begunci koji su prikriiveni ležali ispod zida nemaju više municije. Bili su ubeđeni u svoju pobeđu. U tom trenutku čuo se piskav i isprekidan poklič Komanča i kroz širom razjapljena vrata na zbunjene bandite ustremio se jedan konjanik odeven u vojničku bluzu i pantalone od jelenske kože, ukrašene tankim rojtama. Pre nego što su se banditi pribrali i kroz barutni dim jasno videli ko je napadač, usamljeni konjanik se našao usred meteža i iz neposredne blizine ispalio nekoliko hitaca na napadače. Banditi su i suviše kasno shvatili šta se događa. Lefraž je u mag-novenju ispalio hitac na napadača, ali bilo je kasno. Zenk je već ležao mrtav, a Grivs koji nije uspeo da izvuče noge iz uzengi-

ja skljkao se iz sedla i tako mrtvog ga je konj vukao po vežbalištu.

– Šepavi Kojot! – povikao je Holidej. – Pucajte, Rase!... – Ne čekajući da ga Ras posluš, Dok se uspravio i ispraznio svoj „linkoln“. Ras mu se pridružio i dvorište je protresla uraganska paljba. Ganter se kao džak srušio s konja a za njim i četvrt bandit. Pogođen sa dva metka kuršumi-ma bandita, Šepavi Kojot se jedva držao u sedlu, a sa Rasovog čela se slivala krv. Zatim je zavladala tišina. Odjednom se sa spoljne strane vratnica začuo topot kopita. Dok je pogledao preko grudobrana. Peti bandit je bežao. Bio je to Lefraž. Dok je dograbio pušku iz Vanitine ruke i nanišanio. Hitac je prolomio večernju tišinu. Begunčev konj je posrnuo, ali je nastavio trk. Dok je ispalio još dva metka iz „vinčesterke“ ali, bez rezultata. Begunac je već bio van dometa puške. Ras je strčao niz stepenice i osmotrio bojište. Grivs je još pokazivao znake života. Ras mu je prislonio „kolt“ na slepo-očnicu. – Nemoj Rase! – uzviknula je Emi. – Šta ti radiš ovde? Idi kod one Indijanke. – Rase, ako ga ubiješ, među nama je sve gotovo – prošaputala je. Ras je pogledao bandita i oborio zamišljeno glavu. – Ustani, Grivse! – rekao je. – Uhapšen si! – Dok je, međutim, pritrčao Šepavom Kojotu da mu pomogne da side s konja. Bio je ranjen na dva mesta, ali rane, mada ozbiljne, nisu bile opasne po život. Pridržavajući se za jabuku sedla, pogledao je Doka. – Šepavi Kojot je iz-mirio svoj dug prema Doku Holideju. Ispunio je zakon Komanča i sada je slobodan – rekao je ozbiljno.

– I više od toga, Šepavi Kojote. Pono-san sam što sam stekao takvog prijate-lja – odgovorio mu je Dok jedva prikri-vajući radost zbog srećnog ishoda. – Mislio sam da je već sve izgubljeno. – Čekao sam pogodan trenutak da se umešam. I

došao sam. – A gde je Lefraž? – zapitao je Ras. – Pobegao je u pravom trenutku. – Šta? – Ali, neće stići daleko – utešio ga je Dok. – Mislim da sam ranio njegovog konja. – Uzeo je nekoliko metaka iz pojasa Šepavog Kojota i napunio svoj revolver. – Previjte Šepavog Kojota, a Grivsa razoružajte i stavite na kola. Budite spremni da pođemo za Dezert Kat kada se vratim. – Posle toga se bacio na konja. Trebalo je požuriti. Lefraž nije mogao daleko na ranjenom konju, ali, hvatao se sumrak, kada gonjenje postaje opasno za gonioca. Uputio se prema visoravni prateći trag krvi koji je za sobom ostavljao konj vlasnika saluna. Naišao je na mesto gde se Lefraž zaustavio i gde je skrenuo sa puta u pravcu jedne skupine stena. Dok se bez dvomljenja uputio ka stenama. Pola milje dalje, ugledao je veliku lokvu krvi, a malo dalje zgrčeno telo Lefražovog konja. Kockar je smireno sjahao. Otisci čizama udaljavali su se od palog konja u pravcu stena. Po svemu sudeći, Lefraž je tamo potražio zaklon. Dok je izvadio revolver iz futrole i popeo se do najbližeg grebena. Bio je to jedan niz stena nalik na ispust po kome se moglo hodati, a na kraju tog ispusta nalazio se tesan ulaz u neku pećinu. Pažljivo se približio ulazu i uperio revolver u tamu koja je vladala unutra. Niko nije pucao na njega. Dok je kliznuo unutra i pošao dublje u pećini. Išao je sve dublje u polutamu. Obuzelo ga je neko čudno osećanje ugroženosti, svojstveno samo progonjenima. Dlanovi su mu se znojili. Znak nervoze koji Dok nije voleo. Lagano je okrenuo glavu i začuo usiljeno blag, skoro nežan glas Kejna Lefraža.

– Držim te na nišanu. Revolver ti je uperen tačno u leđa, kicošu. – Mora da se skrivao u nekom od mnogobrojnih otvora i čekao da Dok prođe pa da mu zađe za leđa. – Lefraže! – rekao je Dok tiho ali,

pećina je odjeknula kao da je viknuo sa brda na brdo. – Lefraže, ti si gotov! Svi tvoji ljudi su mrtvi! To jest, sem jednog, ali, ni taj neće živeti dugo. Tek toliko da ispriča sve o svim tvojim zločinima za koje se dosada nije znalo. Prema tome, ne ginu ti vešala. Odbaci taj revolver i predaj se... Odvešću te u Dezert Kat gde će ti se pošteno suditi. – Lefraž se nasmejao glasno. – A ne, kicošu, ti nisi u situaciji da se pogađaš. – Zašto onda ne pucaš? – Kada bih to učinio pucanj bi odjeknuo i onaj tvoj vojnik i Komanč bi odmah dotrčali ovamo, a to mi ne ide u račun. Zato imam bolji plan. Hajde da se nagodimo. Ja ću izaći odavde lepo i mirno, bez pucanja. Nikome neće ništa faliti. Obojica ćemo ostati živi i zdravi. Ja ću uzeti tvoga konja i odjahati. Ti ćeš se vratiti u karaulu i reći tvojima da sam te nadmudrio i prevario. Reci da sam se prišunjao tvome konju i ukradio ga, tako će tvoja čast ostati neukaljana. Ti ćeš mi naravno predati i svoj revolver, i dalje je mleo jezikom Lefraž, da ti slučajno ne bi palo na pamet da mi pucaš u leđa. Ja ću ti ga ostaviti tamo gde si ostavio svoga konja. – I ti bi sklopio sporazum sa jednim kockarom i revolverašem, čovekom koji te je pred publikom uvredio u tvom salunu? – Bih! A ti nemaš mogućnosti da biraš, lepotane. – Nema ništa od toga, Lefraže – rekao je Dok mirno. – Ti si lud, budalo! Poklanjam ti život, idiote nalickani! – Dok je znao da Lefraž neće pucati da ne bi privukao Rasa i Šepavog Kojota. On se naravno kockao, a Dok je igru prihvatio. U trenutku se naglo okrenuo i bacio u stranu, ostavljajući zbunjelog Lefraža, koji je odmah ispalio metak, ali, ovaj je samo okrznuo Doka po podlaktici. Dok je uperio svoj revolver u Lefraža i ovaj je bljunuo plamen. Vlasnik saluna je bolno zabacio glavu unazad, jer ga je metak pogodio u kuk. Ponovo je

pokušao uz bujicu užasnih psovki da uperi revolver na Doka, ali, i suviše sporo. Dokov drugi metak je poneo Lefraža i tresnuo ga o zid pećine, a zatim se kao voštana figura skljkao pored zida. Lefraž je bio mrtav! Dok se nadneo nad njim i za trenutak se setio mrtve zvečarke u koritu reke. Na neki način to dvoje su imali nečeg zajedničkog dok su bili živi.

*

Homer Sanderson je zategao vodice i sačekao Doka i Šepavog Kojota koji su jahali iza njega. Pred njima se pružalo parče plodne zemlje na severnoj strani Sandersonovog ranča. On je upitao Šepavog Kojota da li mu se zemlja sviđa, a kada je ovaj odgovorio da je zemlja kao stvorena za gajenje goveda, Sanderson mu je kazao da je zemlja njegova. To mu poklanja, a sutra će je i zvanično preneti na njega kod advokata, kao zahvalnost za sve što je učinio u spasavanju života njegove jedinice Emi, koja mu je sve ispričala o ulozi Šepavog Kojota. Ovaj se pobunio i rekao da je dovoljna već suma novca koju je dobio, i da je on samo vratio dug Doku Holideju, a to što je uzgred bila umešana i Emi Sanderson to ne menja stvar. Sanderson je rekao da mu novac nije dao on već Dok i da će tim novcem moći da kupi jedno malo krdo. Šepavi Kojot nije mogao da poveruje u svoju sreću dok je pogledom plovio po travnatoj preriji pred sobom. Taj raj našao je posle mnogo muka. Znao je da ga je zaslužio i taj osećaj zaslužene nagrade učinio mu se kao vrhunac ljudske sreće.

*

– Treba da završimo još jednu stvar – obratio se Dok Sandersonu. – Mislim na Vanitu. – Da, rekli ste mi da ne može da se vrati u svoje pleme. – Tako je. Ali ne

može da ostane nezbrinuta. O tome sam hteo da razgovaram sa vama. – Šta želite da učinim? – Da joj nadete neko zaposlenje na svom ranču. Ona istina nije zadužila vas lično, ali, ja nosim odgovornost za njenu sudbinu. Rekli ste da biste sve učinili za oslobađanje vaše kćeri. Pa eto, recimo da je to nagrada koju tražim. Primite Vanitu i mi smo kvit. – Računajte da je to sređeno. Emi mi je mnogo pričala o toj poštenoj devojci, ali, ne smatram da sam izmirio dug prema vama. Želite li gotov novac ili ček? – Dok se osmehnuo. – Ja sam rekao svoje. To što ste hteli da isplatite meni neka bude svadbeni poklon za Emi. Šepavi Kojot i Vanita su namirenje mog računa. Sada bih samo želeo da se oprostim od Vanite. – Pošli su prema kući i na verandi zatekli Vanitu i Emi. Kada je Dok sjahao, Vanita mu je pritrčala. Dok joj je rekao da je došao da se pozdravi jer on odlazi. Bila je žalosna što ne vodi i nju sa sobom, ali joj je objasnio da je besmisleno da se vezuje za jednog kockara i revolveraša, da ona zasluži da živi u miru i bezbednosti. Pošto ga je pitala da li je to njegova želja, on je potvrdio. Vanita je pristala da ostane, ali je rekla da će se uvek sećati da joj je on spasao život i da će ga čekati kao žena svakog ratnika koji je otišao u lov, a ona ga čeka. Dok se osmehnuo, bilo mu je drago da jedno ljudsko biće izražava toliko ljubavi i privrženosti. – Zbogom Vanita! – Mamuznuo je konja i Mig je pokasao. Kada je prešao drveni most mahnio je Emi i Vaniti, a zatim je zamakao za šumarak pamukovog drveta.

*

Dva dana kasnije, diližansa „Vels Fargo“ stojala je pred salunom i čekala četvrtog putnika koji je za šankom ispijao poslednji gutljaj hladnog pića. Sa mirišljavom cigarom u ruci izašao je iz salu-

na, pogledao levo i desno kao da želi da se oprostí od Dezert Kata, a zatim je ušao u dilažansu i rekao vozařu da mogu da krenu. Desetak minuta kasnije, kada je dilažansa zamakla za obližnji brežuljak s druge strane grada, u glavnu ulicu je ujahao čovek jedva dvadesetak godina star, odeven u dugačke džins pantalone i crnu kožnu jaknu. Pred salunom je sjahao i opipavši dršku nisko pripasanog revolvera, pogledao je mutnim, zmijskim očima prisutne. – Tražim Doka Holideja – rekao je šušćavim, neprijatnim glasom. – Čuo sam da je ovde. – Niko nije ništa odgovorio. Naslućujući neugodnu situaciju, jedan dokoličar je zakoraćio da se udalji, ali ga je pridošlica zadržao. – Hej ti, kuda ćeš? Jesi li čuo šta sam pitao? – Čuo sam – odgovorio je čovek nesigurno. – Pa... poznaješ li Doka Holideja? – Da... – Gde mogu da ga nađem? – Upitani se uzvrpoljio. –

Bojim se da... nećete moći da ga nađete... mister... – Došljak se neprimetno trgao. – Šta pričaš, tupavko... Kako neću moći da ga nađem? – Govorio je osorno, skoro preteći, tako da su svi prisutni pognuli glave. – Pa... tako... Nije više ovde. Otputovao je. – Kuda? – Malo čas... Otputovao je dilažansom za Medison Kros. – Nepoznati je besno odmahnuo rukom, prišao šanku, naiskap popio piće i brzo izašao napolje, uzjahao konja i pojahao putem koji je uplašeni dokoličar označio.

Tada je neko posle nekoliko minuta rekao. – Nisi morao da mu kažeš kuda je otišao. Zar nisi video da je to neki mlad revolveraš željan slave?

– Uplašio sam se – branio se smetenjak. – Uostalom, zar to nije svejedno. Kad-tad on će ga naći... ako ne ovaj, onda neki drugi. Zar to nije sudbina svakog revolveraša?

KRAJ

samolepljivi materijali

dekor-art

21000 Novi Sad
Narodnog fronta 73
Tel/Fax: 021/368-772
Tel.: 021/367-344
E-mail: mor@eunet.yu

POTRAŽITE
KOD VAŠEG PRODAVCA NOVINA

LJUBAVNE ROMANE MARKETPRINTA

Svakog utorka

Svakog ponedjeljka jedno od ovih izdanja

**Vanredni
ljubavni vikend
roman**

senke

Svakog 10. u mesecu

EVA
Ljubavni Roman